

**PARLIMEN KEDUABELAS
PENGAL PERTAMA
MESYUARAT KETIGA**

Bil. 20

Selasa

16 Disember 2008

K A N D U N G A N

PEMASYHURAN TUAN YANG DI-PERTUA

Perutusan Daripada Dewan Rakyat (Halaman 1)

URUSAN MESYUARAT

(Halaman 2)

**JAWAPAN-JAWAPAN LISAN
BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN**

(Halaman 2)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 2009 (Halaman 22)

USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan
Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat (Halaman 88)

AHLI-AHLI DEWAN NEGARA

1. *Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh, P.S.M., S.P.M.P. (Dilantik)*
2. *Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua, Dato' Ir. Wong Foon Meng, D.P.M.T. (Dilantik)*
3. “ Datuk Abdul Rahman bin Bakar (Dilantik)
4. “ Dato' Haji Abdul Rashid bin Ngah (Dilantik)
5. “ Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop (Johor)
6. “ Tuan Ahmad bin Hussin (Perlis)
7. “ Dato' Haji Ahmad Rusli bin Haji Iberahim (Kelantan)
8. “ Datuk Akbar bin Ali (Melaka)
9. “ Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu (Dilantik)
– Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi
10. “ Tan Sri Amirsham A. Aziz (Dilantik)
– Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri
11. “ Datuk Armani binti Haji Mahiruddin (Sabah)
12. “ Dato' Azian bin Osman (Perak)
13. “ Datuk Hajah Azizah binti Abd. Samad (Dilantik)
14. “ Datuk Chandrasekar Suppiah (Dilantik)
15. “ Datuk Chew Vun Ming (Dilantik)
16. “ Tuan Chiw Tiang Chai (Dilantik)
17. “ Dato' Daljit Singh Dalliwal
18. “ Dato Sri Empiang Jabu (Sarawak)
19. “ Dato' Gooi Hoe Hin (P. Pinang)
20. “ Puan Heng Seai Kie (Perak)
21. “ Dato' Ir. Hiang A Li (Pahang)
22. “ Dato' Haji Idris bin Haji Buang (Sarawak)
23. “ Dato' Haji Ikhwan Salim bin Dato' Sujak (Selangor)
24. “ Profesor Datuk Dr. Ismail bin Md. Salleh (Dilantik)
25. “ Tan Sri Datuk (Dr.) Jins Shamsudin (Dilantik)
26. “ Dato' Kamarudin bin Ambok (Dilantik)
27. “ Tuan Khoo Soo Seang (Johor)
28. “ Tuan Krishnan a/l Tan Sri Dato' N.S. Maniam (Dilantik)
29. “ Tuan Lee Chee Keong (Negeri Sembilan)
30. “ Puan GK Loga Chitra (Dilantik)

31. Yang Berhormat Datuk Majid Mahap (Sabah)
32. “ Dato’ Dr. Mashitah binti Ibrahim (Dilantik)
– *Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri*
33. “ Dato’ Maznah Mazlan (Dilantik)
– *Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar*
34. “ Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi (Dilantik)
35. “ Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin (Kedah)
36. “ Tan Sri Dato’ Muhammad bin Muhammad Taib (Dilantik)
– *Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah*
37. “ Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi (Kelantan)
38. “ Tuan T. Murugiah (Dilantik)
– *Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri*
39. “ Dato’ Musa bin Haji Sheikh Fadzir (Dilantik)
40. “ Puan Nordiana binti Datuk Haji Shafie (Terengganu)
41. “ Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato’ Seri Onn (Dilantik)
42. “ Dato’ Omar bin Faudzar (Pulau Pinang)
43. “ Tuan Osman bin Bungsu (Dilantik)
44. “ Tuan Pau Chiong Ung (Dilantik)
45. “ Tuan Rawisandran a/l Narayanan (Dilantik)
46. “ Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid (W. Persekutuan KL)
47. “ Datuk Haji Roslan bin Awang Chik (Dilantik)
48. “ Dato’ Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed (Dilantik)
49. “ Dato’ Hajah Samsiah binti Samsudin (Negeri Sembilan)
50. “ Tuan Haji Shamsudin bin Mehat (Dilantik)
51. “ Puan Hajah Sharifah Azizah binti Dato’ Syed Zain (Dilantik)
52. “ Datuk Sim Kheng Hui (Dilantik)
53. “ Dato’ Hajah Siti Rokiah binti Haji Mohd. Zabidin (Pahang)
54. “ Puan Siw Chun a/p Eam (Perlis)
55. “ Datuk Soon Tian Szu (Melaka)
56. “ Datuk Wira Syed Ali bin Tan Sri Syed Abbas Alhabshee (Dilantik)
57. “ Tan Sri Datuk Tee Hock Seng (Dilantik)
58. “ Puan Usha Nandhini a/p S. Jayaram (Dilantik)
59. “ Dato’ Wan Ahmad Farid bin Dato’ Wan Salleh (Terengganu)
– *Timbalan Menteri Dalam Negeri*
60. “ Puan Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Nor (Dilantik)
61. “ Dato’ Wan Nordin bin Che Murat (Perlis)
62. “ Puan Hajah Wan Ramlah binti Ahmad (Dilantik)
63. “ Dato’ Wong Siong Hwee (Dilantik)

64. Yang Berhormat Dato' Yip Kum Fook (Selangor)
65. “ Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf (Kedah)

DEWAN NEGARA**Ketua Pentadbir Parlimen**

Datuk Haji Kamaruddin Mohamed Baria

Datuk Zamani bin Haji Sulaiman

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)

Encik Ikmalrudin bin Ishak

PETUGAS-PETUGAS**CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)**

Azhari bin Hamzah

Monarita binti Mohd Hassan

Rosna binti Bujairomi

Hajah Supiah binti Dewak

Sarimah binti Haji Amran

Hadzirah binti Ibrahim

Nurziana binti Ismail

Suriyani binti Mohd. Noh

Aisyah binti Razki

Yoogeswari a/p Muniandy

Nor Liyana binti Ahmad

Zatul Hijanah binti Yahya

Nurul Asma binti Zulkepli

Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir

Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan

Hafilah binti Hamid

Siti Norhazarina binti Ali

Mohd. Shahrul Hafiz bin Yahaya

Ganesan a/l Nanthan

Norasmawati binti Mohamed Nor

Nor Hamizah binti Haji Hassan

Azmir bin Mohd Salleh

Ainul Wahidah binti Ismail @ Fakhri

Nur Hidayah binti Janudin

Siti Azalia binti Ahmad Tarmazi

Sukmawati binti Abdul Rahman

Nur Nazihah binti Mohd. Nazir

Hafizah binti Abu Samah

MALAYSIA**DEWAN NEGARA****SELASA, 16 Disember 2008****Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi****DOA**

[Timbalan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

PEMASYHURAN TUAN YANG DI-PERTUA**PERUTUSAN DARIPADA DEWAN RAKYAT**

Timbalan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu perutusan daripada Dewan Rakyat yang meminta Dewan Negara mempersetujui rang undang-undang yang telah diluluskan oleh Dewan Rakyat.

Saya menjemput Setiausaha membacakan Perutusan itu sekarang.

[Setiausaha membacakan Perutusan]

“15 Disember 2008

Perutusan Daripada Dewan Rakyat Kepada Dewan Negara

Tuan Yang di-Pertua Dewan Negara,

Dewan Rakyat telah meluluskan Rang Undang-undang yang berikut dan meminta Dewan Negara mempersetujukannya:

1. Rang Undang-undang Kewangan 2008; dan
2. Rang Undang-undang Universiti dan Kolej Universiti (Pindaan) 2008.

Yang Ikhlas,

t.t.

YANG DI-PERTUA DEWAN RAKYAT.”

URUSAN MESYUARAT

Timbalan Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi [Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon mencadangkan supaya rang undang-undang yang tersebut di dalam perutusan dibacakan kali yang kedua dan ketiganya di Mesyuarat ini.

Timbalan Yang di-Pertua: Baiklah.

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) apakah langkah yang diambil oleh pihak berkuasa tempatan bagi memastikan tandas awam sentiasa bersih dan terpelihara; dan
- (b) mengapa syarikat-syarikat minyak tidak menggunakan Sistem Bintang bagi membuat rating kebersihan tandas di stesen-stesen minyak mereka di seluruh negara.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Robert Lau Hoi Chew]:

Terima kasih saya ucapkan kepada Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat dan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua,

- (a) pihak berkuasa tempatan (PBT) memainkan peranan dengan menjalankan dan mengawal pemeriksaan secara berkala ke atas kebersihan tandas-tandas awam di bawah kawasan seliaan dengan memberikan gred kepada tandas-tandas awam mengikut tahap kebersihan tandas tersebut. Jika tahap kebersihan tandas awam tersebut berada pada tahap yang tidak memuaskan PBT akan mengeluarkan notis dan menjalankan pemeriksaan ulangan bagi memastikan tandas awam tersebut berada pada tahap yang baik. Di samping itu PBT juga turut menjalankan kempen tandas bersih dan menganjurkan pertandingan tandas bersih di peringkat PBT.
- (b) Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) amat menitikberatkan isu kebersihan tandas awam. Dalam RMK-9 sebanyak RM3.4 juta telah diperuntukkan bagi menjalankan program tandas bersih. Contohnya seperti kempen-kempen tandas bersih bagi meningkatkan kesedaran orang awam mengenai kepentingan tandas yang bersih terhadap kesihatan dan keselesaan pengguna. KPKT telah menjalankan satu program pengauditan terhadap kebersihan tandas awam dengan mengadakan aktiviti untuk melakukan pengauditan terhadap kebersihan

tandas awam di kawasan seliaan masing-masing. Tandas-tandas stesen minyak adalah termasuk dalam senarai tandas-tandas awam yang telah diaudit. Namun pemarkahan diberikan dalam bentuk gred bukan bintang. Tahap kebersihan tandas-tandas stesen minyak ini digredkan mengikut ciri-ciri keadaan fizikal, persekitaran dan penyelenggaraan tandas tersebut sama ada sama ada gred A, B, C atau D.

KPKT sentiasa menggalakkan usaha sama dalam mempertingkatkan kualiti kebersihan tandas awam di negara ini. Contohnya KPKT telah menandatangani satu memorandum kerjasama dengan persatuan pengusaha kedai makan. Perkara yang sama boleh dilakukan dengan persatuan stesen minyak Malaysia.

Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop. Selepas itu Datuk Abdul Rahman bin Bakar.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih saya ucapan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang telah menjawab soalan-soalan saya tadi. Soalan tambahan saya ialah mengenai Kementerian telah menswastakan kerja-kerja mengangkat sampah, memotong rumput dan kebersihan am semua PBT di seluruh negara lebih tiga tahun yang lalu. Kalau di wilayah selatan iaitu Melaka, Negeri Sembilan dan Johor, syarikat yang telah diberi tanggungjawab itu ialah *Southern Waste Management* atau SWM.

■1010

Selepas lebih tiga tahun, saya amat yakin yang Program Penswastan tersebut amat tidak memuaskan dan gagal menepati matlamat dan tanggungjawab pihak yang berkenaan. Ada dua isu yang timbul di sini. Pertama ialah syarikat tersebut sendiri telah menunjukkan prestasi yang sangat tidak memuaskan. Sehubungan itu, banyak rungutan dan aduan tentang prestasinya. Kedua, pihak PBT sendiri khususnya di negeri Johor telah menanggung kos yang sangat tinggi menjadikan beban mereka untuk membayar khidmat yang diberikan kepada syarikat swasta tersebut. SeHINGGAKAN ada beberapa PBT di negeri Johor, khususnya yang menanggung hutang beratus-ratus ribu.

Soalan saya, oleh kerana Skim Penswastan ini dianjurkan, dilaksanakan ataupun dibuat oleh kementerian, bukannya kerajaan negeri, maka apakah langkah-langkah dan tindakan kementerian dalam isu ini? Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, soalan ini mungkin terkeluar sedikit daripada soalan asal yang berkaitan dengan kebersihan tandas. Berhubung dengan apa yang dibangkitkan tadi ialah pelupusan sampah sarap. Walau bagaimanapun, terpulang kepada Yang Berhormat untuk menjawab.

Datuk Robert Lau Hoi Chew: Saya cuba jawab kerana ini tentang pelupusan sisa pepejal. Untuk makluman Yang Berhormat Senator dan Dewan yang mulia ini, kementerian saya telah mewujudkan satu Lembaga Pelupusan Sisa Pepejal untuk semua PBT di Semenanjung Malaysia. Di bawah skim itu, masalah-masalah seperti dikatakan oleh Yang Berhormat Senator tadi iaitu syarikat konsesi seperti syarikat *Southern Waste Management* tidak bertugas dengan berkesannya dan kekurangan kewangan dan lain-lainnya, ini semua telah diambil kira. Di bawah sistem itu, PBT sampai sekarang hanya buat perjanjian di antara PBT dan syarikat konsesi seperti syarikat *Southern Waste Management* dengan, *actually*, sementara, bulan ke bulan.

Di samping itu, tunggu sehingga semua peraturan sudah lengkap di bawah akta yang baru, Akta Sisa Pepejal sudah lengkap. Saya fikir mungkin tahun depan sudah boleh dikuatkuasakan dan perjanjian jangka masa panjang ini akan ditandatangani di antara syarikat konsesi dan Kerajaan Persekutuan. Ini merupakan satu jalan membantu memastikan pelupusan sisa pepejal dengan baik dan berkesan dan PBT hanya membayar apa yang mereka bayar selepas itu, apa-apa kekurangan itu akan dipertanggungjawabkan oleh Kerajaan Persekutuan. Walaupun soalan ini terkeluar tajuk, saya ucap terima kasih. Sekian.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua, menggunakan tandas yang bersih, cantik, menarik dan berkualiti, lazimnya kena bayar. Kalau tidak dibayar, pasti kotor dan menjijikkan. Saya ingin bertanya, apakah pihak kementerian tidak mempunyai ataupun mempunyai pelan perancangan untuk menggunakan tandas awam yang bersih, cantik, menarik dan berkualiti tanpa dibayar yakni percuma?

Soalan kedua saya, didapati tandas-tandas awam yang baik dan memuaskan di kawasan-kawasan padat dengan orang ramai seperti di Kuala Lumpur ini sendiri, Lembah Klang atau bandar-bandar besar yang lain sangat-sangat tidak mencukupi? Saya ingin bertanya pihak kementerian, apakah perancangan kerajaan khususnya kementerian bagi mengatasi masalah yang dianggap serius ini? Terima kasih.

Datuk Robert Lau Hoi Chew: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Berkenaan tentang caj atau pembayaran penggunaan tandas awam ini bergantung kepada pemilik tandas awam iaitu seperti di negara kita semua, majoritinya di bawah PBT atau pihak berkuasa tempatan. Ini bergantung kepada peraturan sedia ada yang digunakan oleh PBT masing-masing untuk *enforcing*, dengan izin, caj untuk guna tandas awam atau tidak. Akan tetapi saya fikir majoritinya mungkin kena caj kerana khidmat kebersihan seperti kakitangan atau pekerja untuk menjaga kebersihan tandas awam supaya adillah untuk pengguna membayar sedikit caj untuk menggunakan tandas awam.

Saya memang setuju apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Senator bahawa di negara kita, pemantauan tandas awam adalah kurang. Oleh kerana itu, kementerian saya telah wujudkan satu program kerjasama dengan semua kerajaan-kerajaan negeri dan PBT. Justeru, ada satu pelan induk supaya memastikan pada masa akan datang, kita akan cuba secepat mungkin

memastikan akan dibina sebanyak mungkin tandas awam yang selesa, yang indah dan bersih, untuk rakyat kita dan untuk pelancong Malaysia. Sekian, terima kasih.

2. Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin minta Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi menyatakan, adakah benar kerajaan akan mengambil ahli semua aset bekalan air di negeri-negeri dan jika benar, sila nyatakan bilakah akan dilaksanakan dan bagaimanakah prosedur yang akan dilakukan.

Timbalan Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi [Dato' Joseph Salang Gandum]:

Terima kasih Yang Berhormat Senator Haji Muhamad Yusof bin Husin atas pertanyaan yang dikemukakan. Tuan Yang di-Pertua, selaras dengan hala tuju dan dasar penyusunan semula industri perkhidmatan air negara secara lebih holistik dan lestari, Akta Industri Perkhidmatan Air Negara 2006 atau Akta 655 telah digubal dan dikuatkuasakan. Industri perkhidmatan air negara buat masa ini dibelenggu dengan masalah kebergantungan kerajaan negeri kepada bantuan kewangan Kerajaan Persekutuan bagi pembiayaan kapital (CAPEX) dan pembiayaan operasi (OPEX). Ini adalah bagi tujuan pembangunan infrastruktur bekalan air dan kadar air yang tidak terhasil atau NRW yang tinggi serta ketiadaan mekanisme kawal selia di peringkat nasional dan perbezaan kadar yang ketara di antara negeri.

Bagi merealisasikan hasrat ini, Kerajaan Persekutuan akan membantu operator air mencapai tahap kecekapan operasi melalui konsep *asset life* di mana operator-operator di negeri-negeri hanya akan menumpukan kepada operasi dan penyelenggaraan rawatan serta pengagihan air sahaja.

■1020

Pada tahun 2005, kerajaan telah bersetuju untuk membentuk pengurusan aset air berhad atau PAAB di bawah Kementerian Kewangan Diperbadankan MKD untuk menyediakan aset dan infrastruktur perkhidmatan air pada masa akan datang. Cadangan ini selaras dengan peruntukan perkara 82 Perlembagaan Persekutuan di mana kerajaan berhasrat untuk memusatkan perbelanjaan CAPEX di bawah *Special Purpose Vehicle* atau SPV untuk menguruskan aset air yang sedia ada dan bertanggungjawab ke atas pembangunan segala aset air yang baru.

Tuan Yang di-Pertua, penstrukturan industri perkhidmatan air di seluruh negara kecuali Sabah dan Sarawak dilaksanakan melalui pengambilalihan pinjaman kerajaan negeri yang berkaitan dengan pengurusan aset air berhad atau PAAB. Sebagai balasan, kerajaan-kerajaan negeri akan menyerahkan aset air secara pajakan kepada PAAB secara inovasi pinjaman. Dengan kaedah ini, kerajaan negeri akan bebas daripada beban membayar balik pinjaman bekalan air kepada kerajaan persekutuan dan tidak perlu lagi mengambil pinjaman baru untuk membangunkan infrastruktur bekalan air baru. Bagi kerajaan negeri yang tidak mahu memilih mekanisme PAAB, iaitu memindahkan aset bekalan air, mereka perlu mendapatkan perbelanjaan sendiri bagi pelaburan CAPEX pada masa akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun Akta 655 telah dikuatkuasakan pada 1 Januari 2008, namun pelaksanaan pemindahan aset bekalan air di negeri-negeri bergantung pada kesediaan kerajaan negeri menerima mekanisme PAAB dan keupayaan untuk menstrukturkan semula industri perkhidmatan air secara holistik. Ekoran daripada perbezaan status dan keupayaan operator air di negeri-negeri, maka kaedah pelaksanaan wajar disesuaikan mengikut kedudukan kewangan dan struktur pengurusan air di negeri-negeri yang berkaitan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Haji Muhamad Yusof dan selepas itu Tuan Ahmad Hussin.

Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih di atas jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Pertanyaan tambahan saya, yang pertamanya seperti yang disebutkan di dalam jawapan tadi bahawa pihak negeri selepas pengambilalihan ini, hanya terlibat dalam operasi penyelenggaraan dan pengagihan air. Jadi saya ingin tahu, adakah kerajaan negeri juga akan diajak berunding sama mengenai tarif ataupun kadar bayaran yang akan dikenakan kepada pengguna dan apakah jaminan kerajaan pusat untuk memastikan kualiti air ini baik?

Yang keduanya Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan pajakan ataupun pengambilalihan ini, saya ingin tahu berapa lamakah jangka masanya dan bilakah selepas perjalanan ini akan dikembalikan pengurusan air negeri dan bagaimanakah pula kedudukan negeri yang menjadi telaga air ataupun pembekal air kepada negeri-negeri lain? Adakah negeri-negeri ini akan diberikan pampasan ataupun apa yang dipanggil bayaran kerana menjadi telaga ataupun membekalkan air kepada negeri-negeri lain dan masalah NRW dan *revenue water* dengan izin yang pada masa ini berlaku sebanyak 40%. Pertanyaan saya, apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh kerajaan untuk memastikan bahawa kehilangan air ini tidak begitu tinggi yang akan menjadi pembaziran yang ketara? Terima kasih.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat mengemukakan tiga pertanyaan tambahan. Satu, berkenaan dengan adakah kerajaan negeri akan terlibat dengan perundingan berkenaan tarif ataupun pembayaran harga air kepada pengguna? Ya, kerajaan negeri bukan hanya terlibat dalam rundingan untuk meletakkan tarif, tetapi juga kerajaan negeri boleh menjadi salah satu dari *shareholder* ataupun pemilik syer dalam syarikat yang mengendalikan ataupun pengagihan air kelak iaitu mengikut kerajaan negeri. Adakah kerajaan negeri hendak terlibat dalam penjualan atau pengagihan air atau tidak. Begitu juga dalam menetapkan tarif air.

Dalam perundangan, iaitu Akta 655 disediakan satu peruntukan di mana forum air akan ditubuhkan dan ia akan dianggotai oleh berbagai-bagai kumpulan termasuk juga pengguna. Jadi Yang Berhormat jangan khuatir. Memang diharapkan oleh Kerajaan Persekutuan bahawa tarif air yang akan diletakkan adalah yang berpatutan. Berkenaan dengan pajakan, sebenarnya semua aset ini bukan dipajakan kepada PAAB. Ia akan dimiliki oleh PAAB. Akan tetapi dari segi *rental*

ataupun sewa kepada penguasa air nanti, ia akan dengan kadar yang rendah dianggarkan 3% dan sekiranya kita mengikut 3% adalah 33 tahun untuk menghabiskan balik ongkos ataupun kos perbelanjaan untuk aset yang dimiliki oleh PAAB.

Akan tetapi kita jangan lupa oleh sebab dari setahun ke setahun, untuk mengurangkan NRW, memang aset akan bertambah dan aset yang baru itu pula akan juga dikenakan sewa dan oleh yang demikian, kita boleh menganggap bahawa penyewaan ataupun pajakan ini boleh dikatakan akan berterusan. Bagaimana kita menghadkan pajakan kepada penguasa air yang mengendalikan operasi untuk pengagihan, itu tertakluk kepada perjanjian. Berkenaan dengan negeri yang menjadi telaga air, sebagaimana yang kita tahu bahawa air adalah aset negeri dan ia bukan dipindah kepada PAAB.

PAAB hanya memiliki aset yang digunakan untuk mengendalikan pengeluaran air ataupun misalnya empangan sekiranya empangan hanya aset dekat empangan itu sahaja yang dimiliki oleh PAAB. Semua kawasan yang berdekatan itu bukan kepunyaan PAAB. Itu masih dalam kepunyaan negeri dan air masih dalam tanggungan negeri dan bagaimanakah negeri akan mendapat keuntungan dari menjadi telaga air kepada negeri-negeri yang lain? Misalnya sebagai Selangor dengan Pahang, air itu akan dijual dari Pahang ke Selangor. Jadi Selangor akan membayar air yang diguna dan diambil dari Pahang. Begitu juga sekiranya dari Kedah kita mengeluarkan air untuk kegunaan di Pulau Pinang. Air Kedah akan juga ada harganya.

■1030

Berkenaan dengan NRW sebagaimana yang telah saya katakan tadi dari semasa ke semasa PAAB akan membelanjakan wang yang banyak untuk menukar paip-paip yang sudah usang dan dari cara penukaran dan dari cara pengendalian operasinya PAAB akan dapat mengurangkan NRW. Terima kasih.

Tuan Ahmad bin Hussin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya ialah apakah fungsi sebenarnya Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN) dan apakah peranan SPAN bagi membolehkan Kerajaan Negeri Selangor dapat mengambil alih Syarikat Bekalan Air Selangor Sendirian Berhad (SYABAS) tetapi dapat menjamin dan memastikan supaya tarif air baru tidak membebankan rakyat sebagaimana yang diketahui akan dinaikkan kepada 37% pada 1 Januari 2009 mengikut perjanjian konsesi dengan SYABAS. Sekian, terima kasih.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Senator Tuan Ahmad bin Hussin. Tuan Yang di-Pertua, memang betul sebagaimana yang dikatakan Yang Berhormat Senator tadi bahawa mengikut perjanjian yang sedia ada SYABAS berhak menaikkan tarif air sebanyak 37% pada 1 Januari 2009. Oleh yang demikian, ada sesetengah pihak merasa terdesak agar tarif ini tidak dinaikkan sebegitu tinggi dan cara yang terbaik untuk kita menjaga kepentingan rakyat di Selangor, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Putrajaya adalah mengikut kaedah yang dicadangkan oleh Kerajaan Persekutuan iaitu mengalihkan aset air di negeri Selangor kepada PAAB supaya pengusaha-pengusaha yang mengendalikan pengagihan

air akan menikmati sewa yang lebih rendah dan oleh yang demikian akan menumpukan perhatian untuk rawatan dan pengagihan air.

Bagaimanakah SPAN beroperasi? Adakah ianya menguntungkan rakyat ataupun untuk kerajaan? Sebenarnya ianya menjaga kepentingan kerajaan dan kepentingan rakyat. Kepentingan kerajaan oleh kerana kerajaan adalah prihatin kepada *the welfare of the* rakyat dengan izin, jadi kerajaan tidak suka melihat tarif air dinaikkan sewenang-wenangnya dan oleh yang demikian sebagaimana yang telah dikatakan bahawa tarif air di negeri Selangor akan naik jadi kerajaan melalui SPAN telah mengadakan auditan dalaman kepada SYABAS dan meneliti berapakah sepatutnya kenaikan yang boleh diterima dan daripada skop-skop yang telah diberikan kepada pengauditan itu jadi nampaknya memang ada kenaikan akan dibuat kepada tarif air di negeri Selangor tetapi bukan sekadar 37%, ada sedikit berkurangan.

Namun demikian ianya akan naik juga tetapi yang diminta oleh Kerajaan Persekutuan dan kementerian saya adalah supaya Kerajaan Negeri Selangor bersetuju untuk memindahkan aset-aset air ini ke PAAB dan sekiranya dapat aset-aset ini dipindahkan ke PAAB berkemungkinan besar tarif air negeri Selangor tidak dinaikkan pada tahun yang akan datang iaitu pada tahun 2009. Sekiranya ianya tidak dan *agreement* ataupun perjanjian konsesi yang sedia ada akan berkuat kuasa dan itu adalah cara untuk mengelakkan kenaikan tarif air di negeri Selangor naik seperti yang telah dipersetujukan dalam perjanjian tersebut. Terima kasih.

3. Tuan Krishnan a/l Tan Sri Dato' N.S. Maniam minta Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan menyatakan, apakah program-program yang telah dirancang dan dilaksanakan oleh kementerian untuk mengukuhkan lagi perpaduan di antara kaum yang kian meruncing.

Timbalan Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan [Tuan Teng Boon Soon]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon untuk menjawab soalan ini bersekali dengan soalan jawab lisan nombor 38 bertarikh 23 Disember 2008 oleh mendiang Yang Berhormat Senator Dato' Lee Sing Chooi dan soalan jawab lisan nombor 62 bertarikh 23 Disember 2008 oleh Yang Berhormat Senator Dato' Azian bin Othman.

Timbalan Yang di-Pertua: Dibenarkan Yang Berhormat.

Tuan Teng Boon Soon: Ini disebabkan kerana soalan tersebut berkaitan. Kerajaan sentiasa meletakkan agenda perpaduan dan integrasi nasional di kalangan masyarakat yang berbilang kaum, budaya dan kepercayaan sebagai matlamat utama negara. Bagi memantapkan perpaduan rakyat pelbagai kaum Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan melalui Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional telah melaksanakan Pelan Tindakan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional lima tahun dari 2006 hingga 2010 yang telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 13 Mei 2006.

Pelan ini merupakan sebagai langkah jangka panjang ke arah memperkukuhkan perpaduan dan integrasi nasional. Pelan ini menggariskan rangka strategik dan program

menyeluruh untuk dijadikan panduan ke arah proses memantapkan perpaduan dan integrasi nasional di kalangan masyarakat pelbagai kaum. Matlamat pelan tindakan ini untuk meningkatkan dan mengukuhkan semangat perpaduan masyarakat berbilang kaum.

KPKKW iaitu Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan melalui JPNIN ataupun Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional turut melaksanakan inisiatif memantapkan program seperti lawatan integrasi nasional, titian integrasi, titian padu, kursus pegawai-pegawai persekutuan yang bertukar bertugas di Sabah dan Sarawak dan Semenanjung Malaysia, mengadakan pertandingan debat perpaduan antara institusi pengajian tinggi, penubuhan Kelab Rukun Negara yang bertujuan untuk menyatupadukan rakyat, memantapkan dan meningkatkan perpaduan melalui aktiviti-aktiviti penggalakan dan promosi perpaduan serta patriotisme di kalangan rakyat Malaysia.

Antara program anjuran KPKKW pula ialah sambutan enam majlis rumah terbuka Malaysia yang telah dijadikan program nasional. Majlis rumah terbuka Malaysia yang dianjurkan ialah Rumah Terbuka Malaysia Aidilfitri, Tahun Baru Cina, Deepavali, Gawai, Dayak, Tadau Keamatan dan Krismas. KPKKW melalui Jabatan Perpaduan turut mengadakan kerjasama strategik dengan Kementerian Belia dan Sukan Malaysia untuk melaksanakan program Rakan Muda Jiran Muda. Program Rakan Muda Jiran Muda adalah satu konsep bersepadu dan gabungan tenaga dan sumber antara agensi dalam melaksanakan aktiviti ataupun program yang bermatlamatkan pembangunan golongan muda dalam menangani gejala sosial dan memupuk semangat perpaduan.

■1040

Tumpuan pelaksanaan program adalah di kawasan-kawasan rukun tetangga dan menjadikan remaja berumur 15 tahun hingga 25 tahun sebagai kumpulan sasar. Antara komponen Program Rakan Muda dan Jiran Muda ialah mengadakan perkhemahan musim cuti sekolah, program hujung minggu, *weekend charms* dengan penekanan diberi kepada aktiviti bercorak prihatin, mahir, dinamik dan konsisten. Konvensyen Rakan Muda dan Jiran Muda yang menghimpunkan semua golongan muda yang berjaya di dalam pelbagai bidang untuk berkongsi pengalaman sukses *story* untuk meneroka peluang-peluang yang ada di ke arah kejayaan.

Di samping itu juga, Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional di bawah Jabatan Perpaduan turut membangunkan modal insan jiran muda di kawasan rukun tetangga melalui latihan. Pada tahun 2008 seramai 1,000 jiran muda pelbagai kaum di seluruh negara telah berpeluang menghadiri bengkel anjuran Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional seperti Bengkel Menghayati Kemerdekaan, Memantapkan Budaya Perpaduan. Bengkel-bengkel tersebut menekankan kepada gerak kerja 3K iaitu Kepimpinan, Kemahiran dan Keusahawanan. Gagasan 3K itu dibuat untuk menjana dan melonjakkan pembangunan generasi muda mengikut acuan sendiri. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Sebelum pada itu saya minta duduk sekejap sebelum saya menjemput soalan tambahan. Ahli-ahli Yang Berhormat, turut hadir bersama kita pada pagi ini di Dewan yang mulia ini ialah delegasi Parlimen Kazakhstan yang diketuai oleh H. E Senator Oralbay Abdykarimov dan Supreme Mufti of Kazakhstan H. E Absattar Haji Derbisali dan rombongannya ke Parlimen Malaysia. *On behalf of the Senate of Malaysia, we like to welcome the delegation of Parliament of Kazakhstan. We hope you have a pleasant stay of your visit the Parliament. You have a pleasant stay in Malaysia, thank you very much.* Silakan Puan Siw Chun selepas itu Tuan Khoo Soo Seang.

Puan Siw Chun a/p Eam: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya, perjuangan memperkukuhkan perpaduan antara kaum tiada sempadan dan penghujungnya. Bagi meningkatkan pengukuhan perpaduan itu, ia haruslah dilakukan bermula dari peringkat awal usia. Soalan tambahan, sejauh manakah keberkesanannya setelah penubuhan Kelab Tunas Budaya bagi murid sekolah rendah, Kelab Giat Budaya bagi dan Kelab Siswa Budaya bagi institusi pengajian tinggi setakat ini dan berapakah perbelanjaan bagi tujuan tersebut? Terima kasih.

Tuan Teng Boon Soon: Tuan Yang di-Pertua, kementerian memang telah menyediakan program titian padu untuk pelajar-pelajar, murid-murid sekolah rendah dan sekolah menengah dan juga titian integrasi untuk pelajar-pelajar institusi pengajian tinggi. Memang program yang dilaksanakan dia terhad misalnya bagi titian integrasi institusi pengajian tinggi. Kita hanya dapat mengadakan program sebanyak dua kali setahun dan setiap kali itu melibatkan lebih kurang 40 hingga 80 peserta. Saya rasa oleh sebab kekangan peruntukan dan juga tenaga kakitangan Jabatan Perpaduan. Kalau kita hendak meningkatkan program itu supaya dia boleh dilakukan dengan lebih kerap lagi dan mendatangkan kesan yang lebih meluas, saya rasa perlu kita memikirkan bagaimana kita meningkatkan peruntukan dan juga menambahkan tenaga kakitangan di kementerian ini.

Akan tetapi saya hendak memberikan satu contoh misalnya di kementerian ini, setiap tahun kita adakan satu festival kesenian kanak-kanak dan remaja yang melibatkan 1,800 peserta. Mereka ini datang daripada sekolah rendah, sekolah menengah dan juga institusi pengajian tinggi dari setiap negeri di Malaysia termasuk Sabah dan Sarawak. Tahun ini kita adakan festival kesenian kanak-kanak remaja ini di Johor Bahru. Jadi mereka berkumpul di sana selama satu minggu. Itu agak memakan perbelanjaan yang agak tinggi, hampir RM600 ribu satu festival kesenian seperti itu. Mereka disumbangkan, dihiburkan dengan nyanyian lagu patriotik dan juga tarian yang berkaitan.

Mereka membuat persiapan untuk mengadakan program itu. Jadi dia melibatkan keseluruhan peserta, bukan sahaja sebahagian yang mempersembahkan di atas pentas dan yang lain melihat sahaja. Jadi dengan cara itu kami mendapati kesannya amat meluas. Saya sendiri menyaksikan kegiatan itu dilaksanakan di satu dewan yang besar melibatkan keseluruhan 1,800 peserta dalam nyanyian lagu-lagu patriotik dan juga tarian. Ini salah satu contoh kementerian

mengadakan untuk memberi peluang, mewujudkan peluang kepada generasi muda supaya mereka dapat berkenalan, mereka dapat memahami adat resam, pantang larang kaum-kaum yang lain. Usaha ini akan diteruskan memperkukuhkan perasaan kekitaan di kalangan generasi muda kita. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Khoo Soo Seang dan selepas itu saya nampak Tan Sri Jins ada juga bangun tadi. Saya juga akan beri peluang kepada Tan Sri Jins untuk mengemukakan soalan. Jadi kita ada wakil Ahli Dewan Negara daripada kaum Siam, daripada kaum Cina dan kaum Melayu. Soalan asal tadi daripada kaum India. Silakan Tuan Khoo Soo Seang.

Tuan Khoo Soo Seang: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya ialah adakah kerajaan bersetuju bahawa pemimpin-pemimpin politik dan masyarakat harus mengelak daripada mengeluarkan kata-kata dan pandangan yang boleh mencedera perasaan komuniti atau kaum yang menentu dan menjejaskan serta mendatangkan kesan negatif terhadap usaha kerajaan menyatupadukan rakyat jelata. Bagaimanakah kerajaan akan memastikan bahawa kejadian seperti itu tidak berulang-ulang? Sekian, terima kasih.

Tuan Teng Boon Soon: Tuan Yang di-Pertua, saya amat bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Senator Khoo tadi bahawa kalau mengikut pemerhatian dan kajian kementerian di peringkat komuniti, tahap perpaduan di kalangan rakyat di peringkat komuniti memang baik. Kita memerhatikan isu-isu hangat dibangkitkan. Isu-isu berkaitan dengan pelajaran, dengan ekonomi, dengan Perlembagaan dan sebagainya atau isu-isu sosial dibangkitkan pada musim-musim tertentu iaitu pada situasi politik.

■1050

Ia berpunca daripada situasi politik, apabila menjelang pilihan parti tertentu kita akan mendengar kenyataan-kenyataan dibuat berkaitan dengan isu-isu politik dan kadang-kadang pihak-pihak tertentu khususnya ahli-ahli politik mempunyai agenda yang *hidden*, agenda yang terlindung dan saya rasa kita perlu lagi memperkukuhkan perpaduan di kalangan rakyat Malaysia, kita perlu lebih meneliti, kita perlunya meneliti kelemahan pelaksanaan sesuatu dasar yang berkaitan dengan ekonomi, pendidikan, perundangan, sosial mahupun perpaduan yang mendorong golongan tertentu untuk mengambil kesempatan untuk memperjuangkannya.

Ini satu hakikat yang kita perlu melihat dan kemungkinan juga dia hanya melibatkan kelemahan penerapan nilai-nilai dan kefahaman tentang *spirit* penggubalan Perlembagaan Persekutuan dahulu ataupun nilai-nilai kenegaraan yang terkandung di dalam Rukun Negara, kurang penerapan nilai itu yang menyebabkan segala-gala ini boleh dipergunakan sebagai satu isu politik untuk mencapai *political mileage* bagi ahli-ahli politik tertentu.

Jadi kita memerlukan kerjasama di kalangan semua masyarakat, semua anggota masyarakat untuk memastikan isu politik itu, permainan-permainan politik itu tidak digunakan untuk menjejaskan perpaduan negara. Ini adalah tanggungjawab kita bersama setiap

warganegara dan juga khususnya ahli-ahli politik yang menjadi wakil rakyat di Dewan Rakyat dan juga tidak mengetepikan wakil rakyat Yang Berhormat Senator di dalam Dewan Negara, sekian.

Tan Sri Datuk (Dr.) Jins Shamsudin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Timbalan Menteri, saya berpandangan bahawa filem boleh memainkan peranan penting di dalam menyatupadukan kaum di dalam negara kita ini, jadi soalan tambahan saya, adakah kementerian bercadang untuk meneruskan perancangan yang telah dilangsungkan oleh FINAS satu ketika dahulu untuk menerbitkan filem-filem perpaduan kaum seperti filem, *social contract*, merdeka-merdeka dengan kerjasama RTM. Terima kasih.

Tuan Teng Boon Soon: Tuan Yang di-Pertua, saya bersetuju dengan Yang Berhormat Tan Sri Jins Shamsudin, seorang pakar dalam bidang perfileman dan beliau pernah bertugas sebagai Pengerusi FINAS dan semasa beliau bertugas sebagai Pengerusi FINAS, banyak sumbangan telah dibuat, diberikan oleh Yang Berhormat Tan Sri Jins Shamsudin dan memang kementerian di bawah melalui FINAS masih meneruskan usaha untuk menghasilkan filem-filem berkaitan dengan tema-tema patriotik dan saya rasa itu amat penting oleh sebab bidang perfileman itu amat dekat dengan khalayak ramai dan juga kita bekerjasama dengan Kementerian Penerangan dalam usaha meneruskan penghasilan filem yang bercorak, bertema patriotik supaya dia akan pengaruh yang meluas di kalangan penonton-penonton filem khususnya di kalangan rakyat Malaysia, sekian.

4. Dato' Gooi Hoe Hin minta Menteri Dalam Negeri menyatakan, bilangan "status tiada kewarganegaraan" (*stateless*) atas sebab-sebab tertentu walaupun mereka telah menetap di negara ini berpuluh-puluh tahun.

Timbalan Menteri Dalam Negeri II [Dato' Wan Ahmad Farid bin Dato' Wan Salleh]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Dato' Gooi Hoe Hin yang mengemukakan pertanyaan, untuk makluman Yang Berhormat Senator dan Dewan yang mulia, bilangan status tiada kewarganegaraan atau *stateless* adalah seramai 38,672 orang. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, *stateless* di sini adalah merujuk kepada mereka yang dilahirkan di Malaysia dan di dalam sijil lahir yang dikeluarkan tidak mempunyai maklumat tentang ibu bapa serta taraf kewarganegaraan mereka tidak dapat ditentukan.

Untuk makluman Yang Berhormat dan Dewan yang mulia juga, permohonan kewarganegaraan boleh dibuat oleh mereka yang berhasrat untuk menjadi warganegara Malaysia di bawah Perkara 15 atau Perkara 19 Perlembagaan Persekutuan yang mana bersesuaian dengan syarat-syarat yang ditentukan. Terima kasih.

Dato' Gooi Hoe Hin: Terima kasih. Daripada jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi nampaknya angka itu agak sedikit tinggi. Soalan tambahan saya, sama ada kementerian berhasrat demi dasar perikemanusiaan dan sejajar dengan kerajaan prihatin, amalkan sesuatu dasar tertentu katakan mereka berkenaan yang telah tinggal di negara ini 20 tahun, 30 tahun

ataupun 40 tahun dan seterusnya diberi kewarganegaraan walaupun saya faham itu hak kerajaan mengikut Perlembagaan Persekutuan sebelum mereka masuk ke syurga, perkara ini tidak boleh berlarutan sehingga tiada batasan masa. Terima kasih.

Dato' Wan Ahmad Farid bin Dato' Wan Salleh: Terima kasih Yang Berhormat Senator Dato' Gooi yang mengemukakan pertanyaan tambahan dan saya bersetuju dengan Yang Berhormat Senator bahawa hak kewarganegaraan ini merupakan satu keistimewaan yang bukan sesuatu yang dengan izin, *as a matter of rights* tetapi satu *privilege* atau keistimewaan. Apa yang ada pada hari ini adalah peraturan-peraturan Pendaftaran Negara iaitu Peraturan 5(3), peraturan-peraturan Pendaftaran Negara yang mengizinkan Ketua Pengarah JPN untuk mengeluarkan kad yang dipanggil sebagai kad pemastautin sementara iaitu Kad Hijau atau *Green Card*, itu pertama.

Keduanya, jumlah yang saya sebutkan tadi adalah jumlah 38,672 yang merupakan satu angka yang banyak, tetapi apabila kerajaan memutuskan buat sementara tahun 2004 untuk membekukan pengeluaran Kad Hijau dan pada November yang lalu membuat satu dasar yang baru untuk mengembalikan pengeluaran Kad Hijau ini.

Apabila kerajaan mengembalikan dasar mengeluarkan Kad Hijau ini dan membuka kembali permohonan Kad Hijau daripada 38,672 yang saya sebutkan tadi hanya 4,839 sahaja yang datang untuk membuat permohonan Kad Hijau dan daripada permohonan yang sebanyak itu hanya 1,265 yang layak dan dikeluarkan. Ketiganya, apabila seseorang ini dikeluarkan Kad Hijau sekarang ini dalam tempoh lima tahun dan boleh disambung dalam tempoh lima tahun, lima tahun seterusnya, tidak ada apa-apa yang menghalang pemegang Kad Hijau ini untuk membuat permohonan penduduk tetap Malaysia di bawah Perkara 19(1) jika syarat-syarat dipenuhi.

Antaranya adalah dia mestilah berusia 21 tahun yang bermastautin di Persekutuan selama 12 tahun sekurang-kurangnya berturut-turut dan dia berniat untuk bermastautin selamanya dan dia mempunyai keupayaan untuk bercakap Bahasa Malaysia. Jadi permohonan ini jika dibuat akan dipertimbangkan. Terima kasih.

■1100

Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid: Terima kasih. Jawapan Yang Berhormat tadi tentang penduduk tetap yang memegang kad berwarna merah. Yang ingin saya tahu kebanyakan yang memohon ditolak permohonannya. Apakah asas-asas penolakan ini? Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Asas-asas penolakan penggunaan kad merah.

Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid: Kita bercakap soal kad hijau. Yang Berhormat mengemukakan pertanyaan soal kad merah, saya tidak pasti sama ada ianya berkenaan dengan soalan asal itu.

Timbalan Yang di-Pertua: Itu bergantung kepada Yang Berhormat sama ada hendak menjawab ataupun tidak.

Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid: Ya. Apabila seseorang itu hendak menjadi warganegara, perkara pertama yang perlu dibuat adalah dengan mengemukakan permit masuk,

iaitu Jabatan Imigresen akan memproses permit masuk dan apabila permit masuk diluluskan, maka layaklah dia untuk membuat permohonan penduduk tetap.

Jadi soalan tambahan Yang Berhormat Senator Dato' tadi, sama ada tempoh lama di antara MyPR ini ataupun kad merah ini dengan warganegara memang kita mengambil masa yang lama untuk membuat kelulusan untuk menjadi warganegara, kerana banyak perkara yang perlu kita fikirkan dan maklumat yang perlu kita ambil, antaranya laporan keselamatan sama ada orang ini akan menjadi ancaman kepada keselamatan negara, jika dia berasal dari sesuatu negara sama ada dia ini mempunyai rekod jenayah daripada negara asalnya.

Ianya mengambil masa dan saya fikir demi keselamatan negara adalah lebih elok kita berhati-hati dan lebih teliti sebelum membuat kelulusan memberikan seseorang itu menjadi warganegara kita. Terima kasih.

5. Tuan Ahmad bin Hussin minta Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar menyatakan, apakah status masalah hakisan pantai (*coastal erosion*) di Malaysia dan apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk mengatasi masalah tersebut.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Dato' Maznah Mazlan]:
Assalamualaikum, selamat pagi Tuan Yang di-Pertua, terima kasih di atas soalan Yang Berhormat Senator Tuan Ahmad bin Hussin mengenai dengan status hakisan pantai dan juga langkah-langkah yang telah diambil. Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar melalui Jabatan Parit dan Saliran dipertanggungjawabkan di dalam hal-hal berkaitan dengan perancangan, pelaksanaan dan program-program berkaitan dengan pantai.

Pantai adalah aset yang sangat penting kepada negara daripada segi sosioekonomi, daripada kepentingan alam sekitar dan juga daripada segi keselamatan. Pada tahun 1985, satu kajian telah dilaksanakan oleh pihak kerajaan di mana telah diklasifikasikan pantai mengikut beberapa kategori. Untuk makluman bersama:

- (i) Kategori I adalah keadaan pantai di mana kita dapati bahawa ia di dalam keadaan yang menjejaskan kegiatan ekonomi dan juga memusnahkan harta benda dan kemudahan awam dan klasifikasi ini terdapat 233 kilometer panjang pantai yang terlibat, melibatkan 74 kawasan ataupun 29.4% daripada jumlah pantai yang ada di negara kita sepanjang 4,809 kilometer;
- (ii) Kategori II ialah keadaan pantai yang belum kritikal hakisan tetapi ada impak dan jika dibiarkan boleh terus menjadi teruk dan terdapat 221 kilometer yang terlibat dalam klasifikasi kedua, iaitu melibatkan 64 kawasan ataupun 4% daripada 4,000 kilometer yang saya sebutkan tadi; dan

- (iii) Kategori III iaitu ada hakisan, tetapi ia berlaku di tempat-tempat yang belum dimajukan ataupun belum ada penduduk iaitu sepanjang 946 kilometer daripada 4,809 kilometer tadi dan ia terdapat di 75 kawasan ataupun 19.4% daripada keseluruhan kawasan yang terjejas tadi.

Apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh kerajaan. Kita dapati bahawa langkah-langkah jangka pendek ialah untuk membuat pembaikan dan ke arah ini kerja-kerja pembaikan dan perlindungan pantai telah dilaksanakan, di mana dibina lapis lindung di dalam berbagai-bagai bentuk dan struktur mengikut keadaan pantai tersebut dan juga dibina struktur-struktur yang boleh mengurangkan impak ombak kepada pantai seperti pembinaan-pembinaan *groin* ataupun struktur yang menjurus ke laut, benteng-benteng dan lain-lainnya.

Kita dapati lagi satu cara dan kaedah ialah dengan cara semula jadi, iaitu membiarkan pokok-pokok bakau terus tumbuh ataupun menanam semula bakau-bakau yang telah terjejas dan kita dapati bahawa untuk jangka panjang, kerajaan melaksanakan kerja-kerja pencegahan melalui usaha-usaha kawalan perancangan, yang mana perancangan guna tanah dan mengurus pembangunan di zon pantai telah dan sedang dilaksanakan, yang mana melibatkan berbagai-bagai agensi yang berkepentingan dan di peringkat negeri dipengerusikan oleh Jabatan Parit dan Saliran dan dianggotai oleh semua jabatan yang berkepentingan termasuk Jabatan Alam Sekitar.

Seterusnya kita dapati bahawa satu arahan juga telah dikeluarkan oleh Jabatan Perdana Menteri melalui Pekeliling Am 5/1987, yang mana semua pembangunan di zon pantai mestilah dirujuk kepada Jabatan Parit dan Saliran dan seterusnya Jabatan Parit dan Saliran telah mengeluarkan satu garis panduan pembangunan pantai yang telah diluluskan oleh Kabinet melalui garis panduan 1/1997. Seterusnya kita juga telah melaksanakan satu kajian dan mewujudkan satu cadangan perundangan pembangunan pantai yang telah dikemukakan ke Pejabat Perundangan Negara dan sedang dikaji. Ini adalah antara langkah-langkah untuk memastikan pantai kita sentiasa terjamin keadaannya. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Ahmad bin Hussin selepas itu Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi.

Tuan Ahmad bin Hussin: Terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang telah dapat menjawab dengan baik. Soalan tambahan saya Tuan Yang di-Pertua ialah, apakah tindakan-tindakan yang telah dan akan diambil terhadap pemaju dan pengusaha kolam udang dan ikan yang telah memusnahkan kawasan hutan pokok bakau yang terbukti telah dapat menahan ombak dan hakisan pantai semasa tragedi tsunami? Terima kasih.

Dato' Maznah Mazlan: Tuan Yang di-Pertua, pertama kita pergi kepada perwujudan projek-projek tersebut. Sebelum dimulakan ia seharusnya dan sekiranya ternakan di bawah Jabatan Perikanan, yang mana ia perlu dahulu mendapat kelulusan dan di peringkat inilah kawalan boleh dilaksanakan, di mana perlu diadakan kajian pengurusan alam sekitar dan juga kawalan-kawalan yang lain, yang ada di bawah Jabatan Perikanan. Sekiranya dilaksanakan dan

ia bertentangan dengan undang-undang dan peraturan yang ada, ia boleh diambil tindakan di bawah mana-mana peruntukan yang ada dan saya rasa kalau di bawah Jabatan Alam Sekitar sekiranya ia tidak mematuhi peraturan-peraturan alam sekitar, ia boleh dikompaun ataupun didenda mengikut peraturan-peraturan tersebut. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya, terdapat penahan hakisan yang telah dibina di Pantai Sabak yang telah menyebabkan hakisan berlaku di sebelah lain. Jadi dalam kes ini, apakah *remedy* yang ditawarkan oleh kementerian khususnya bagi penduduk-penduduk yang telah menerima akibat daripada hakisan yang timbul daripada penahan ombak yang telah dibina oleh kerajaan? Yang pertama.

■1110

Yang kedua, apakah bentuk penahan hakisan ombak yang standard yang telah dikenal pasti terbukti berkesan khususnya untuk menahan hakisan kawasan pantai di kawasan Pantai Timur. Terima kasih.

Datuk Maznah Mazlan: Tuan Yang di-Pertua, pertama khususnya di Pantai Sabak, kita tahu bahawa di situ telah dilaksanakan banyak kerja-kerja oleh Jabatan Parit dan Saliran kerana di situ saya rasa kalau tidak sudah ada tiga fasa pembangunan yang dilaksanakan di Pantai Sabak iaitu sejak tahun 2003 lagi. Fasa satu telah dibina di Kampung Kemeruk, kemudian pada tahun 2004 di Kampung Teritam dan juga pada 2007, fasa tiga dibina di Pantai Dasar, Sabak itu sendiri dan kita dapati di tiga-tiga ini struktur-struktur itu masih tegap dan berkesan.

Cuma kita dapati Pantai Sabak ini sebahagiannya lagi akan dilaksanakan di dalam kajian yang mendalam akan dibuat seterusnya iaitu panjang Pantai Sabak ini adalah 5km dan yang telah kita laksanakan tadi daripada 2003 hingga 2007 adalah tiga projek tadi 2.1km dan bakinya akan dibina kerja-kerja lapis lindung yang memerlukan peruntukan yang lebih daripada RM9 juta yang mana pada masa ini adalah dalam tindakan pihak kementerian. Apakah struktur-struktur yang sesuai untuk pantai, untuk ini dia berbeza-beza kerana sebelum satu-satu struktur itu dibina, kajian melalui pakar perunding perlu dibuat dan ia bergantung pada keadaan cerun ataupun kelandaian pantai tersebut dan antara struktur-struktur yang boleh dibina juga adalah berbeza-beza. Ia mungkin merupakan meletakkan bongkah-bongkah batu di atas geotekstil yang sesuai ataupun perlu membina struktur-struktur yang menjurus ke laut ataupun benteng-benteng yang dibina sepanjang pantai bergantung kepada kajian-kajian yang dibuat. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat.

6. Puan Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan, apakah rancangan strategi dan peranan proaktif yang boleh dimainkan oleh kementerian untuk mengatasi masalah belia terutamanya penyakit gejala sosial dan dadah.

Timbalan Menteri Belia dan Sukan [Tuan Wee Jeck Seng]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon untuk menjawab soalan daripada Yang Berhormat Senator Puan Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Nor bersekali dengan soalan daripada Yang Berhormat Senator Dato' Haji Idris bin Haji Buang dan Yang Berhormat Senator Dato' Ir. Hiang A Li bertarikh 17 Disember 2008 dan soalan daripada Yang Berhormat Senator Datuk Armani binti Haji Mahiruddin bertarikh 22 Disember 2008 kerana semua soalan berkenaan adalah berkaitan.

Timbalan Yang di-Pertua: Saya benarkan.

Tuan Wee Jeck Seng: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk maklumat Ahli-ahli Yang Berhormat Senator, Kementerian Belia dan Sukan sememangnya telah mengambil pelbagai pendekatan dan langkah strategik bagi mengatasi masalah sosial dan keruntuhan moral di kalangan belia sama ada di bandar mahupun di luar bandar. Langkah-langkah tersebut sama ada berbentuk aktiviti-aktiviti sukan dan kecergasan, program-program Rakan Muda mahupun program-program belia seperti seminar, forum, aktiviti kemasyarakatan, kursus dan program pertukaran belia.

Untuk maklumat Dewan yang mulia ini, bermula tahun 2009 akan datang, bagi mengatasi masalah sosial di kalangan generasi belia, KBS akan melaksanakan beberapa program dan pelaksanaan program ini disasarkan kepada semua golongan belia yang berusia 15 hingga 40 tahun. Antara program yang akan dilaksanakan tersebut ialah:

- (i) Program Generasi Bebas Jenayah – program ini berkonsep pencegahan masalah sosial dan perlakuan ke arah tingkah laku jenayah di kalangan belia yang akan di mulakan pada tahun 2009; dan
- (ii) Program Satu Komuniti Satu Persatuan. Program ini bertujuan untuk mewujudkan pertubuhan belia di seluruh kawasan komuniti belia. Objektif program ini adalah untuk mempertingkatkan jumlah penyertaan belia dalam persatuan bagi membentuk belia yang berkemahiran dalam aspek pengurusan organisasi dan aktiviti.

Bagi tujuan tersebut, dijangka program akan dilancarkan pada awal tahun 2009 ini akan dilaksanakan dalam tiga peringkat atau tiga fasa iaitu:

- (i) Fasa I (Peringkat Mukim) – dijangka atau dikenal pasti ada terdapat 903 mukim akan ambil bahagian;
- (ii) Fasa II (Peringkat Kampung) – melalui JKKK atau JKPP. Buat masa kini telah mengenal pasti 5,344 kampung; dan
- (iii) Fasa III (Peringkat Komuniti) – seperti taman-taman perumahan, kawasan *flat*, perkampungan baru dan kawasan perindustrian.

Untuk maklumat Yang Berhormat, dalam menangani masalah dadah di kalangan belia pula, kementerian telah menganjurkan Program Belia Benci Dadah yang bertujuan menyedarkan

segenap lapisan masyarakat mengenai bahaya penyalahgunaan dadah dan usaha menentanginya. Golongan belia di peringkat IPTA atau IPTS juga turut memainkan peranan melalui Kempen Anda Pilih Bahagia atau Sengsara. Program ini digerakkan melalui Sekretariat Rakan Muda IPT. Peranan pertubuhan-pertubuhan belia, organisasi ini sentiasa membawa mesej belia benci dadah ke dalam pelaksanaan program-program belia sama ada di peringkat kebangsaan, negeri mahupun daerah. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya Puan Hajah Wan Hazani selepas itu Puan Heng Seai Kie dan Puan Usha Nandhini.

Puan Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya, berapakah jumlah belia-belia yang dihantar Kursus Kefahaman Jati Diri dan Keperkasaan Tanggungjawab kepada Keluarga dan Negara dan kementerian sepatutnya menjadi penyokong utama kepada AADK (Agensi Dadah Kebangsaan) sebab kebanyakan yang terlibat dengan dadah adalah golongan belia. Sehingga sekarang, apakah bentuk kerjasama atau sumbangan kementerian kepada AADK. Terima kasih.

Tuan Wee Jeck Seng: Terima kasih kepada Yang Berhormat. Jumlah atau bilangan saya rasa saya tak ada angka itu, minta maaf. Akan tetapi itulah, Kementerian Belia dan Sukan adalah satu kementerian yang bertanggungjawab untuk membimbing belia kita. Berkaitan dengan dadah, salah satu yang saya telah sentuh tadi untuk Yang Berhormat tetapi yang kita perlu faham ialah AADK ini di bawah kementerian kalau tak silap saya Kementerian Dalam Negeri. Maknanya masalah dadah ini bukan sahaja dipertanggungjawabkan kepada Kementerian Belia dan Sukan, kementerian-kementerian lain atau agensi-agensi kerajaan lain juga terlibat. Akan tetapi, selama ini kementerian akan bekerjasama dengan semua pihak termasuklah kementerian-kementerian yang berkaitan termasuklah bersama dengan Yang Berhormat-Yang Berhormat. Kementerian kami akan menganjurkan pelbagai program termasuklah untuk menjauhkan anak-anak belia kita daripada dadah dan benci kepada dadah.

Jadi inilah yang kita lakukan selama ini dan kita harap semua daripada program yang kita lancarkan ataupun yang berkaitan dapat dimanfaatkan atau dapat memberi hasil kepada belia-belia kita. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua: Puan Heng Seai Kie.

Puan Heng Seai Kie: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Berhubung dengan penagihan dadah belia, soalan tambahan saya ialah setakat November 2008, berapakah belia yang telah didapati terlibat dengan masalah penagihan dadah? Kemudian, saya juga meminta statistik mereka mengikut kaum dan antara mereka ini, berapakah yang telah berjaya dipulihkan melalui program yang telah dijalankan? Sekian.

Tuan Wee Jeck Seng: Terima kasih kepada Yang Berhormat. Itulah tadi saya katakan Kementerian Belia dan Sukan tidak bertanggungjawab hanya untuk jalankan program-program bantu belia dan tidak bertanggungjawab dalam AADK. AADK di bawah Kementerian Dalam

Negeri. Jadi angka itu tidak dapat saya bekalkan. Mungkin saya sampaikan kepada kementerian yang berkenaan untuk jawapan secara bertulis kepada Yang Berhormat. Sekian.

■1120

Puan Usha Nandhini a/p S. Jayaram: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pertanyaan tambahan saya Yang Berhormat, bagaimanakah sambutan di kalangan generasi muda terhadap program Belia Benci Dadah? Lazimnya apakah bentuk-bentuk program susulan yang dijalankan oleh KBS berhubung dengan program berkaitan penyakit gejala sosial dan juga dadah? Terima kasih.

Tuan Wee Jeck Seng: Terima kasih Yang Berhormat. Itu yang saya katakan pelbagai aktiviti, maknanya aktiviti yang dilancarkan itu adalah untuk kebaikan belia selain daripada menjauhkan diri daripada gejala sosial ataupun dadah ini. Banyak program kami telah kenal pasti. Baru-baru ini satu jawatankuasa mengenai isu dan gejala sosial belia ditubuhkan di bawah kementerian, Majlis Perundingan Belia Negara yang telah dipengerusikan oleh Yang Berhormat Senator Puan Sharifah Azizah binti Dato' Syed Zain.

Jawatankuasa ini akan mengenal pasti apakah program, apakah masalah sosial yang dikenal pasti, maka akan dikemukakan untuk pertimbangan kementerian dan kita akan mengikut keperluan semasa program yang sesuai dan keperluan kepada belia. Yang penting ialah keseluruhannya, akhirnya belia kita semua akan sihat, menuju gaya hidup yang sihat dan jauh daripada semua masalah gejala sosial tersebut. Jadi saya harap semua ini mungkin Yang Berhormat juga boleh bagi pandangan kepada jawatankuasa ini untuk kita buat pertimbangan bagi membolehkan kita mempertimbangkan apakah program atau apa yang sesuai untuk belia kita. Sekian.

7. **Tuan Osman bin Bungsu** minta Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah menyatakan, apakah usaha yang telah diambil oleh kerajaan bagi mewujudkan lebih ramai usahawan vendor Orang Asli. Apakah bentuk bantuan yang telah dilaksanakan agar mampu berdaya saing di peringkat global.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II [Tuan Joseph Entulu anak Belaun]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Senator yang mengemukakan soalan ini. Pada dasarnya Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah melalui Jabatan Hal Ehwal Orang Asli mempunyai minda yang terbuka untuk menerima apa sahaja idea yang dikemukakan kepada jabatan ini, idea yang dapat membantu menggalakkan Orang-Orang Asli ini berniaga. Dasar ataupun program-program yang sedia ada di kementerian untuk membantu Orang Asli berniaga sekarang dibahagikan kepada dua jenis iaitu membantu perniagaan itu *per se* dan satu lagi adalah untuk membina kebolehan iaitu membangunkan modal insan Orang-Orang Asli yang hendak berniaga.

Dari segi bantuan kepada perniagaan *per se* itu, kita sediakan misalnya ruang niaga sama ada kita sediakan sebagai program yang berkelompok ataupun mengikut permintaan dari sesiapa sahaja Orang Asli yang berminat, ataupun selepas ditemu duga, dia ada idea dan dia mengatakan dia hendak berniaga, kita akan sediakan ruang untuk dia berniaga dan bantuan akan dihulurkan sehinggalah sebanyak RM35,000. Kalau perniagaan yang peserta itu hendak ceburi memerlukan alat-alat yang tertentu, itu pun kita bantu sehingga amaun RM10,000 tetapi kalaulah misalnya dia hendak berniaga dalam bidang runcit, kedai runcit, kita tidak beli barangan runcit untuk dia. Kita tidak pernah hulu pun bantuan wang tunai, itu kita tidak benarkan.

Pada masa ini dari segi vendor program yang ditanya oleh Yang Berhormat Senator tadi, kita banyak menggalakkan vendor dalam program bidang kraf tangan dan juga seni ukir. Pada masa ini juga Jabatan Hal Ehwal Orang Asli di kementerian kita banyak memberi penumpuan untuk melaksanakan program-program bimbingan usahawan kepada usahawan kecil Orang Asli yang bertujuan untuk melahirkan lebih ramai usahawan Orang Asli yang berjaya.

Bermula daripada RMK-8 hingga sekarang, sebanyak 117 usahawan Orang Asli telah menerima bantuan seperti pembinaan ruang niaga. Antara bidang perniagaan yang diceburi ialah perniagaan kedai runcit, bengkel motosikal, kedai kraf tangan dan ada yang membina, membuat kelong pun kita bantu. Sehingga kini, terdapat 240 orang usahawan Orang Asli yang telah menceburi pelbagai bidang perniagaan hasil bantuan yang dihulurkan oleh kerajaan menerusi Jabatan Hal Ehwal Orang Asli. Kita harap menerusi bantuan dan program-program keusahawanan ini, lebih ramai lagi Orang Asli akan melangkah ataupun menerokai bidang perniagaan yang lebih besar dan mampu berdaya saing di peringkat global.

Saya nak tambah juga, bantuan yang kita hulurkan bukan sahaja setakat kepada individu yang hendak berniaga tetapi kepada koperasi-koperasi kepunyaan Orang Asli. Terima kasih.

Tuan Osman bin Bungsu: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Timbalan Menteri di atas jawapan-jawapan yang diberikan dalam memperkasakan usahawan Orang Asli di peringkat global. Seperti mana Yang Berhormat maklum bahawa usahawan-usahawan Orang Asli bergabung dalam satu koperasi yang diurus sendiri oleh Orang-orang Asli.

Soalan tambahan saya, apakah usaha-usaha yang telah dilaksanakan oleh kementerian atau jabatan dalam meningkatkan peranan dan memperkasakan koperasi-koperasi sebagai pemangkin ekonomi ahli-ahli usahawan yang tersebut?

Yang kedua, apakah insentif yang boleh disalurkan kepada koperasi-koperasi yang hidup segan, mati tak mahu ini dalam memperluaskan peranannya kepada usahawan-usahawan ke arah merealisasikan hasrat kerajaan bagi mewujudkan satu kampung, satu industri yang sudah tentu akan melahirkan ramai bilangan usahawan yang baru bagi meningkatkan ekonomi dan integrasi sosial di kalangan masyarakat. Terima kasih.

Tuan Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat sekali lagi. Bantuan yang kita salurkan kepada koperasi memang lebih kurang

sama dengan bantuan yang kita beri kepada individu-individu suku kaum Orang Asli ini. Ada juga koperasi yang tertentu yang dilihat berjaya dipilih dan dibantu kita, kita *recommend* kepada badan-badan yang tertentu supaya diberi projek-projek untuk mereka laksanakan.

Hasil daripada itu, ada koperasi-koperasi ini setelah menceburkan diri dalam bidang pembalakan misalnya, dalam bidang pertanian dan juga membuat *business* di pusat kraf tangan di Pulau Carey di Selangor ini. Ini adalah hasil dari bantuan jabatan kita. Apakah insentif yang diberi kepada koperasi-koperasi yang hidup segan, mati tak mahu ini, kita banyak memberi tumpuan kepada membina modal insan mereka, memberi kursus terutama sekali, supaya cara pengurusan yang lebih mantap lagi di koperasi-koperasi tersebut.

Sekiranya selepas dibantu berkali-kali, tidak juga berjaya, jadi seperti koperasi-koperasi yang lainlah, kemungkinan mereka terpaksa mencari bidang yang lain untuk menceburkan diri dalam bidang perniagaan. Terima kasih.

■1130

Timbalan Yang di-Pertua: Dato; Hajah Saripah Aminah.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Setakat ini mengikut logistik, berapa ramaiakah usahawan vendor Orang-orang Asli ini yang telah berjaya dan mengikut projek yang telah disediakan oleh kementerian ini, bagaimanakah keberkesanannya kepada Orang-orang Asli?

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Tuan Yang di-Pertua, yang dianggap berjaya perniagaan kedai tayar, PS Tayar di Taman Bolton, Gombak, perniagaan *cyber cafe* di Kuala Pilah, bengkel kereta di Kuantan nama saya tidak tahu, perniagaan herba di Muadzam, perniagaan kraf tangan iaitu Orang Asli di Central Market, di Selangor tadi yang saya sebut tadi, perniagaan kelong di Pontian Besar dan koperasi yang betul-betul berjaya sekarang satu daripadanya ialah koperasi yang sertai oleh Yang Berhormat Senator Tuan Osman bin Bungsu sendiri.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Kedua koperasi Orang Asli di Johor, satu lagi ini yang diketuai oleh Yang Berhormat Osman tadi. Ketiga ialah koperasi di Pahang iaitu aktiviti pembalakan dan kalau dilihat dari segi apa yang menunjuk minat dan berapa yang betul-betul menceburkan diri usaha ataupun mencuba menunjuk minat dalam bidang perniagaan ini, ini dianggap peratusan yang agak menggalakkan kerana memang tidak begitu ramai yang betul-betul hendak berniaga ini, sekian terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih, masa cukup. Saya mohon maaf kepada Yang Berhormat Menteri-menteri dan Timbalan-timbalan Menteri yang bersusah payah hadir untuk menjawab kerana kerajaan telah meminta daripada saya masa yang cukup untuk menjawab dan menggulung perbahasan dan saya difahamkan Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri akan juga jawab dan gulung perbahasan di Dewan Rakyat- pada pukul 2.30 petang. Maka urusan jawab dan gulungan di bawah Jabatan Perdana Menteri mesti diselesaikan sebelum pukul

1petang. Dengan itu saya jemput Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri untuk menjawab dan menggulung perbahasan.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan telah tamat]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2009

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah "Bahawa rang undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang." ***[15 Disember 2008]***

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

11.33 pg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz]:

Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan berbilang terima kasih di atas laluan yang telah diberikan oleh Tuan Yang di-Pertua untuk membolehkan saya menggulung sendiri bagi pihak Jabatan Perdana Menteri. Jabatan Perdana Menteri mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Bajet 2009 peringkat dasar dan menyentuh perkara-perkara di bawah tanggungjawab Jabatan Perdana Menteri. Sesungguhnya Jabatan Perdana Menteri amat menghargai pandangan, teguran, saranan dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali mencadangkan supaya kaum bukan bumiputera berhenti mencabar kedudukan dan hak kaum bumiputera yang sudah termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan.

Menerima dan menghormati sejarah serta hendaklah komited membantu meningkatkan ekonomi negara. Yang Berhormat juga mengesyorkan supaya penekanan dan kefahaman hendaklah diberi khususnya tentang Perkara 3, Perkara 38, Perkara 89, Perkara 90, Perkara 152, Perkara 153 dan Perkara 60 dalam Perlembagaan Persekutuan. Saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat atas pandangan. Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan berpendapat rakyat Malaysia pada umumnya mengetahui dan memahami kontrak sosial yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan yang meliputi perkara-perkara yang menyentuh tentang kedudukan istimewa dan hak-hak kaum Melayu. Kedudukan agama Islam sebagai agama rasmi, kedudukan Bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi, kedudukan Raja-Raja Melayu dan sebagainya.

Perkara-perkara yang dinyatakan oleh Yang Berhormat itu adalah penting dan akan terus dipertahankan oleh kerajaan. Walau bagaimanapun, kita juga harus ingat bahawa kontrak sosial

tersebut juga merangkumi hak-hak kebebasan beragama dan mengamalkan budaya bagi semua golongan hak-hak bahasa selain Bahasa Melayu dalam penggunaan seharian dan sebagainya. Ertinya di sini kontrak sosial yang mendasari Perlembagaan Persekutuan adalah satu pakatan murni yang bertujuan menjaga hak semua kaum di negara ini. Sehubungan itu setiap rakyat Malaysia perlu mempelajari dan menghormati hak-hak kaum lain dan sebarang cabaran ke atas kedudukan dan hak-hak di mana kaum adalah satu penghinaan terhadap Perlembagaan Persekutuan.

Yang Berhormat Tuan Ir. Haji Zamri bin Hj Yusuf meminta agar rasuah dibanteras dengan efektif dan langkah-langkah diambil untuk mempertingkatkan kedudukan Malaysia dalam indeks persepsi rasuah ataupun singkatan dalam bahasa Inggeris CPI. Untuk makluman Yang Berhormat, apa yang disarankan Yang Berhormat tersebut memang sentiasa menjadi agenda utama kerajaan yang amat komited dalam usaha membanteras rasuah. Langkah-langkah yang diambil bukan disebabkan kedudukan dalam CPI sahaja, tetapi adalah atas iltizam kerajaan untuk mewujudkan masyarakat yang bebas dari segala bentuk rasuah, penyelewengan, salah guna kuasa, serta membudayakan integriti. Atas iltizam inilah maka kerajaan telah pun membentangkan Rang Undang-undang Suruhanjaya Pencegah Rasuah Malaysia di Dewan Rakyat baru-baru ini yang di antara elemen penting suruhanjaya untuk meningkatkan keberkesanan, kecekapan, kebebasan, profesionalisme, ketelusan dan keterlibatan.

Yang Berhormat Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin mencadangkan supaya kerajaan pusat dan kerajaan negeri yang diperintah oleh pembangkang mengetepikan masalah politik dan hendaklah menjalin kerjasama demi kepentingan rakyat. Untuk makluman Yang Berhormat kerajaan sentiasa menetapkan kepentingan rakyat mengatasi segala perbezaan politik yang tidak membawa manfaat. Atas dasar itulah kerajaan pusat telah memastikan agar hubungan dengan kerajaan negeri yang diperintah oleh Parti Pakatan Rakyat berjalan dengan lancar. Pada masa yang sama kerajaan mendapati ada sesetengah ahli politik dari parti pakatan rakyat yang masih terperangkap dalam kepompong pemikiran pembangkang sehingga sering menyalahkan kerajaan negeri terdahulu yang dipimpin oleh Barisan Nasional adalah suatu isu tanpa membuat muhasabah tentang kelemahan mereka sendiri akibat cetek pengalaman dalam selok-belok pentadbiran sebuah kerajaan. Walaupun begitu, Kerajaan Pusat akan tetap bersikap terbuka dan matang dan sebarang urusan dalam kerajaan-kerajaan negeri akan terus memastikan kepentingan rakyat tetap mendapat keutamaan yang sewajarnya.

Yang Berhormat Dato Sri Mohd Effendi bin Norwawi mencadangkan supaya langkah-langkah diambil bagi mempertingkatkan koordinasi antara agensi-agensi kerajaan untuk membolehkan pelaksanaan dasar-dasar kerajaan mencapai objektifnya.

Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan sedar salah satu faktor yang menjadi penentu kepada keberkesanan kerajaan adalah kebolehan untuk menggembelng tenaga dan usaha daripada pelbagai kementerian dan agensi bagi menyelesaikan sesuatu masalah secara

berpasukan. Atas dasar itulah maka pelbagai mekanisme diwujudkan khususnya di peringkat Kerajaan Pusat bagi memastikan wujud koordinasi dan kerjasama yang erat dari setiap agensi. Sebagai contoh, di peringkat pimpinan tertinggi, Jemaah Menteri bersidang setiap minggu bagi membincangkan sebarang isu yang berbangkit. Bagi menangani isu-isu yang memerlukan koordinasi yang jitu dan tersusun pula, jawatankuasa Kabinet turut diwujudkan di mana kementerian dan agensi-agensi yang terbabit berbincang bagi mencapai kata sepakat. Itulah antara contoh daripada pelbagai mekanisme yang ada dalam pelaksanaan suatu kerja kerajaan bersikap terbuka dan sedia menerima sebarang cadangan bagi meningkatkan lagi keberkesanan sistem penyampaian kerajaan.

Yang Berhormat Dato Sri Mohd Effendi bin Norwawi juga mencadangkan supaya pelan yang dinamakan Pelan Strategik Misi Nasional yang komprehensif mengandungi perincian yang lebih jelas diwujudkan bagi melaksanakan misi nasional.

Untuk makluman Yang Berhormat, sebenarnya pelan strategik yang diusulkan sudah pun wujud. Ia dikenali sebagai Rancangan Malaysia Kesembilan yang memperincikan pelaksanaan misi nasional bagi tahun 2006 hingga 2010. Pada tahun 2011 nanti Rancangan Malaysia Kesepuluh pula akan dirangka bagi meneruskan pelaksanaan bagi tempoh lima tahun yang seterusnya.

■1140

Yang Berhormat Dato Sri Dr. Mohd. Effendi bin Norwawi seterusnya mencadangkan supaya diwujudkan petunjuk prestasi yang boleh diukur atau pun dengan izin, *modifiable indicator* untuk menterjemah sembilan cabaran wawasan 2020.

Untuk makluman Yang Berhormat sememangnya, pada waktu ini kerangka Dasar Wawasan 2020 adalah merangkumi sembilan cabaran yang telah diumumkan oleh Mantan Perdana Menteri Yang Amat Berbahagia Tun Dr. Mahathir Mohamad pada tahun 1991. Belum ada penunjuk prestasi yang boleh diukur bagi menterjemah sembilan cabaran tersebut. Kerajaan menerima baik saranan Yang Berhormat dan cadangan ia akan diperhalusi bagi tindakan selanjutnya.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Akbar Ali, mendakwa Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia atau dengan dikenali dengan singkatannya (MAMPU) tidak memiliki teras lima dan tidak menggunakan pakai penunjuk prestasi utama dalam sistem penyampaian. Untuk makluman Yang Berhormat, tujuan Teras 5 di bawah Misi Nasional diwujudkan adalah untuk mengukuhkan keupayaan institusi dan pelaksanaan melalui penggalakan tadbir urus yang baik mempertingkatkan sistem penyampaian perkhidmatan awam serta menggalakkan pembangunan menerusi pembangunan menerusi kerjasama antarabangsa.

Dalam aspek ini, kerajaan telah melaksanakan pelbagai usaha untuk meningkatkan tahap kecekapan, ketelusan dan keberkesanan sistem penyampaian perkhidmatan awam sejajar dengan kehendak dan harapan pelanggan. Antara usaha-usaha yang telah dilaksanakan

termasuklah merekayasa kan atau dalam bahasa Inggerisnya *re engineering* iaitu merekayasa kan sistem dan prosedur kerja...

Tuan Yang di-Pertua: Mereka...

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Merekayasa, *re engineering*. Merekayasa sistem dan prosedur kerja dengan memanfaatkan kegunaan teknologi maklumat serta melaksanakan program pengukuran prestasi berasaskan petunjuk prestasi utama atau KDI. Di antara pencapaian telah dihasilkan dalam meningkatkan sistem penyampaian perkhidmatan awam adalah penyediaan perkhidmatan melalui pelbagai saluran seperti perkhidmatan secara *online*, *kiosk*, telefonis, *interactive voice respond* atau IVR dengan izin, khidmat pesanan ringkas (SMS) dan sebagainya.

Pada masa ini terdapat 1,192 perkhidmatan yang boleh dikendalikan melalui internet dan 260 perkhidmatan melalui SMS. Untuk makluman Yang Berhormat, antara contoh perkhidmatan-perkhidmatan adalah seperti memperbaharui pasport antarabangsa dalam tempoh masa tiga minit melalui kiosk Jabatan Imigresen Malaysia, mendaftarkan syarikat dalam tempoh satu jam serta memperbaharui pendaftaran syarikat dalam masa 15 minit melalui internet dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Itu di antara contoh yang boleh kita berikan.

Yang Berhormat Dato' Gooi Hoe Hin pula menyentuh tentang penilaian tahap kecekapan iaitu mengenai cara pelaksanaan melibatkan kos yang tinggi, ketelusan dan *accountability*. Untuk makluman Yang Berhormat, pelaksanaan PTK telah mencapai objektif yang ditetapkan iaitu antaranya menggalakkan pembangunan diri melalui pembelajaran berterusan, meningkatkan budaya pembelajaran dan melaksanakan pengurusan sumber manusia berasaskan kompetensi.

Berdasarkan kepada peningkatan jumlah pegawai yang telah lulus PTK, antara tahun 2004 hingga 2007 iaitu sekitar 70% ia menunjukkan terdapat peningkatan tahap kompetensi anggota perkhidmatan awam. Mengenai kos pelaksanaan PTK pula, ia wajar dilihat sebagai satu pelaburan jangka panjang bagi mencapai hasrat kerajaan dalam pembangunan modal insan. Isu mengenai ketelusan dan *accountability* pula, ia adalah satu isu terpencil di peringkat organisasi atau melibatkan individu tertentu.

Walau bagaimanapun, Jabatan Perkhidmatan Awam akan terus memantau dan mengambil tindakan susulan sekiranya mendapat maklumat yang terperinci. Ingin ditegaskan juga, JPA sentiasa mengambil kira pandangan pelbagai pihak terutamanya Kongres Kesatuan Pekerja-Pekerja Dalam Perkhidmatan Awam atau singkatan Inggerisnya CEUPAC dalam membuat penambah baikkan kepada PTK.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi telah menyentuh beberapa perkara mengenai Parlimen. Saya ucapkan terima kasih atas keprihatinan Yang Berhormat tersebut mengenai kenapa tidak dapat ukiran kayu yang ditulis nama-nama Ahli Dewan Negara. Saya pun minat juga sebab saya pernah menjadi Ahli Dewan Negara daripada tahun 1990 hingga 1995. Saya pun hendak tengok nama saya naik juga. Jangan bimbang.

Untuk makluman Yang Berhormat, Parlimen sedia maklum tentang hal tersebut dan sedang mencari lokasi sebenarnya. Kita tidak mahu letak di jamban kah, apa kah. Biar letak di tempat yang sesuai.

Tuan Yang di-Pertua: Betul Yang Berhormat, betul.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Bagi meletakkan ukiran nama-nama berkenaan. Saya, insya-Allah dapat tempat itu dan saya sebenarnya ada *conflict of interest* sebab nama saya pun ada Tuan Yang di-Pertua. Jadi, Yang Berhormat jangan bimbang. Ini akan insya-Allah dilaksanakan.

Tuan di-Pertua: Yang itu lebih *vested interest* dari konflik.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua yang telah memberikan perbezaan dalam maksud *vested interest rather than conflict of interest*. Berhubung penyediaan bilik untuk kegunaan Ahli-ahli Yang Berhormat menjalankan tugas. Untuk makluman Yang Berhormat, pada masa ini Parlimen, Parlimen ini menghadapi masalah ruang pejabat yang amat terhad dan tidak berupaya menyediakan kemudahan tersebut.

Parlimen ini dibina pada tahun 1963. Agaknya Yang Berhormat darjah dua pada masa itu? Belum beranak lagi? Itu dia. Lama bangunan ini.

Tuan Yang di-Pertua: Pandai Yang Berhormat cungkil berapa umur Yang Berhormat ...

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Kita *test*, hendak uji tengok. Ini makna muda lah itu. Parlimen menghadapi masalah ruang pejabat yang amat terhad dan tidak berupaya menyediakan kemudahan tersebut. Akan tetapi walau bagaimanapun, perkara ini telah dimasukkan di dalam cadangan pembinaan bangunan tambahan yang akan dipertimbangkan di dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Jadi, kalau Yang Berhormat tengok, pergi dekat kantin itu kita dahulu ada iklankan cadangan kita. Akan tetapi, di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh lah 2011 tetapi saya percaya Yang Berhormat senat pun sudah habis, mungkin masuk Dewan Rakyat selepas ini kot. Insya-Allah. Berhubung dengan supaya diberi elaun penyelidikan kepada Ahli-ahli Parlimen yang menjalankan penyelidikan untuk urusan-urusan berkaitan Parlimen. Untuk makluman Yang Berhormat, perkara ini akan dibawa ke pertimbangan pihak yang berkenaan. Walau bagaimanapun, sebenarnya Ahli-ahli Yang Berhormat bebas menggunakan perkhidmatan 15 orang pegawai penyelidik pada bila-bila masa.

Berhubung cadangan sistem sokongan Ahli Parlimen terutamanya ditambah bilangan pegawai penyelidik. Untuk makluman Yang Berhormat perkara ini sentiasa dalam perhatian Parlimen dan akan disemak keperluannya dari semasa ke semasa. Kalau kita ambil orang bekerja, jadi kita akan memberi pekerjaan sebenarnya kepada... Katalah senat ada 79 orang, mungkin apa yang lebih baik ialah kita sedang bincang. Seperti juga pemandu kereta, kita bagi masukkan gaji *driver* itu sebagai elaun kepada Ahli Parlimen tersebut. Jadi, biar dia cari *driver*

sendiri. Kita sedang rancang supaya kita akan bagi elaun kepada Ahli Parlimen untuk dia mengambil seorang RO sebagai contoh.

Kita bagi katalah RM1,500. Kita bagi kepada budak-budak universiti yang boleh buat *research*. Jadi, kalau kita bagi RM1,500 kepada Ahli Parlimen itu, terpulang kepada dia lah sama ada selepas itu, dia hendak bayar budak itu RM700 kah, RM800 kah. Itu terpulang. Jadi, ini sedang dirancang. Daripada kita tentukan, ambil mereka sebagai pekerja. Seramai 79 orang senator katakan, kita ambil 79 orang *RO employed* dengan izin, *by* Parlimen. Akan tetapi, mungkin RO yang kita bagi itu tidak sesuai dengan Ahli Yang Berhormat. Dia *arrogant* pula kah apa kah, tidak sesuai. Mungkin dia buat kerja pun endah tidak endah. Mungkin kita lebih suka untuk mengambil RO kita sendiri. Dengan elaun yang ada itu, bayar lah. Saya percaya banyak budak-budak universiti boleh digunakan sebagai RO dan kita bayar dia sebagai elaun kepada Senator. Itu sedang dibincangkan.

■1150

Mengenai cadangan penubuhan suatu sekretariat untuk membantu Ahli-Ahli Parlimen untuk makluman Yang Berhormat pentadbiran Parlimen sendiri adalah merupakan sekretariat dalam membantu dan mengurus kemudahan Ahli-ahli Dewan Negara dan Ahli-Ahli Dewan Rakyat. Oleh itu Ahli-Ahli Yang Berhormat bolehlah berhubung dengan pegawai di bahagian berkenaan dalam urusan yang berkaitan. Kalau dia tidak layan Yang Berhormat bagi tahu saya. Nampak gaya macam tidak tahulah mungkin Yang Berhormat sudah tidak tahu kah ataupun ada satu pengalaman tidak baik ke dengan mana-mana pegawai. Akan tetapi saya di Dewan Rakyat dan Dewan Negara saya jaga Ahli Dewan Rakyat dan juga Ahli Dewan Negara. Kalau ada masalah bagi tahu saya memang hendak suruh tanya pun.

Puan Hajah Mumtaz bin Md. Nawî: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri yang sudi datang sendiri untuk menjawab soalan yang telah dikemukakan. Yang berkait dengan sekretariat ini bukan masalah tidak ada kerjasama tetapi saya melihat kepada keletihan yang dialami oleh sekretariat yang telah diwajibkan oleh Parlimen kerana kalau ada dua tiga program yang bertembung bagaimana mereka ini keletihan dan tidak cukup tidur untuk membantu Ahli Parlimen. Jadi kalau dalam keadaan itu bagaimana kita hendak dapatkan kualiti yang terbaik itu sahaja.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Oh, saya ingat apa yang boleh dilakukan ialah kita tambahkan staf lah kerana semua orang tahu iaitu bahawa bekerja dalam Dewan Rakyat dan Dewan Negara bukanlah mudah. Semua sudah tahu iaitu bahawa jadual yang ditentukan itu tidak semestinya akan kita ikut dan kadang kala kita terpaksa bersidang sampai tengah malam Dewan Rakyat sampai 11.30 malam. Ini semua telah diketahui oleh kakitangan Parlimen dan mereka walaupun tahu perkara ini berlaku mereka bersedia. Sebenarnya saya ingin mengatakan iaitu bahawa banyak pengorbanan yang dibuat oleh kakitangan kita yang isterinya maklumlah

suami dekat rumah mana hendak jaga fiil Ahli Parlimen, balik hendak jaga fiil laki pula. Kita faham itu semua tetapi kita hargai bahawa mereka bersedia walaupun diberi cabaran besar.

Namun untuk meringankan kerja mereka kita boleh tambahkan kakitangan di sini supaya dapat mungkin kalau kerja itu kita boleh bagi dia *rest*. Sekejap orang lain buat dahulu. Macam itulah kita boleh lakukan kita boleh tambah kakitangan. Manakala berhubung dengan cadangan Yang Berhormat agar ditubuhkan jawatankuasa khas untuk mengkaji dan mempertingkatkan kualiti Ahli-Ahli Parlimen...

Datuk Akhbar Ali: Mohon laluan.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Orang lain punya soalan hendak tanya.

Datuk Akhbar Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua terima kasih Yang Berhormat. Saya ucap terima kasih terhadap soalan-soalan jawapan yang telah dijawab berhubung dengan soalan saya yang saya bangkitkan. Sebenarnya saya ini orang baru saya hendak tengok boleh celah tidak boleh celah dahulu itu. Bila sudah ada kawan celah itu orang kata lulus jarum, luluslah kelindan agaknya. Ada tiga perkara yang ingin saya bangkitkan segera Yang Berhormat. Pertama sekali ingin izinkan saya membetulkan sedikit mungkin pegawai yang membuat laporan itu sama ada tersalah faham apa yang saya cakap. Pertama sekali tentang pengenalan *quantifiable indicator I*, dengan izin, adalah daripada saya semasa saya mencelah ucapan Yang Berhormat Datuk Sri Efendi bukan ditimbulkan oleh Dato' Seri sendiri.

laitu sebagai pembetulan dan hendak kait pula isu yang kedua yang saya bangkitkan juga mungkin timbul kekeliruan dalam membuat laporan. Saya tidak kata MAMPU tidak

Tuan Yang di-Pertua: Cuma satu, sebelum Yang Berhormat teruskan. Kalau kita mencelah pun orang jawab terima kasih, cukuplah.

Datuk Akhbar Ali: Okey.

Tuan Yang di-Pertua: Bukan bahan ucapan kita sekalipun. Kita hanya mencelah Menteri jawab cukuplah jangan *complaint* lagi.

Datuk Akhbar Ali: Okey. Ini satu proses pembelajaran bagi saya terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang keduanya yang saya hendak membetulkan supaya konteks ini tidak tersalah rekod nanti saya tidak kata MAMPU tidak *buy-in* dengan izin, Teras 5 Misi Nasional. Apa saya cukup menarik perhatian kepada buku bajet ini begitu juga dengan kementerian-kementerian lain apabila menuliskan aktiviti-aktiviti yang mana tidak refleks objektif dan juga antara lain termasuklah Teras Misi Nasional. Jadi khusus di muka surat 111 aktiviti 2 seharusnya refleks apa yang sebenarnya Yang Berhormat sudah sebut tadi itulah terletaknya konsep *buy-in* berhubung dengan apa-apa yang MAMPU sudah buat dalam contoh ini *reflecting* penyampaian untuk meningkatkan sistem penyampaian di bawah Teras 5 itu maksud saya. Bukanlah total *reflection*.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah, cukuplah jangan panjang sangat.

Datuk Akhbar Ali: Yang ketiga sesuatu yang cukup dekat dengan hati saya ialah *mother policy*. Sekiranya bukan di bawah bidang Yang Berhormat Dato' Seri saya harap ada Menteri lain

mungkin agaknya Menteri Perpaduan Negara akan mengulas tentang isu *mother policy* ini. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Yang Berhormat saya pun tahu Yang Berhormat baru sebab gaya pun macam rusa masuk kampung jadi kita nampak lain sedikit. Sebab itu saya gempak itu kan itu biasalah. Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan apa Yang Berhormat bangkit sebentar tadi jadi saya percaya pegawai saya ada dekat belakang ini. Depan kah, belakang akan ambil maklum apa yang telah disebut oleh Yang Berhormat sebentar tadi. Saya minta supaya mereka membuat penjelasanlah hasil daripada. Saya pun malas pun hendak sebut celah-celah tidak berapa sedap bunyinya, hasil daripada...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat pun belum selesai lagi khaskan...

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Ya, betul Tuan Yang di-Pertua yang bijaksana. Jadi apa yang dibangkit oleh Yang Berhormat sebentar tadi pegawai saya akan mengambil catatan dan akan beri jawapan pada Yang Berhormat. Berhubung cadangan Yang Berhormat ini Yang Berhormat Hajah Mumtaz ya.

Tuan Yang di-Pertua: Kakitangan Parlimen.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Ya agar ditubuhkan jawatankuasa khas untuk mengkaji dan mempertingkatkan kualiti perbahasan Ahli-Ahli Parlimen. Untuk makluman Yang Berhormat pada masa ini kerajaan berpandangan jawatankuasa berkenaan masih tidak diperlukan kerana gaya perbahasan Ahli-Ahli Yang Berhormat bergantung kepada banyak faktor dan di atas kebijaksanaan Ahli-Ahli Yang Berhormat sendirilah. Adalah menjadi tugas dan tanggungjawab Ahli-Ahli Yang Berhormat untuk memastikan perbahasan mereka berkualiti serta mematuhi peraturan-peraturan mesyuarat. Selain daripada itu tanggungjawab ini boleh dipikul atau dipantau oleh Ketua *Whip* parti masing-masinglah.

Sebenarnya benda ini kita tidak boleh hendak kawal stail masing-masing. Ada cara setengah orang dia redah masuk sahaja mana boleh. Setengah orang dia lemah lembut dahulu baru dia masuk jadi masing-masing ada stail dia sendiri. Kita tidak boleh hendak menentukan iaitu bahawa cara kitalah cara yang betul. Akan tetapi walau bagaimana pun satu perkara yang baik Parlimen kita tidaklah macam di Jepun ke di Korea atau contoh yang paling teruk di Taiwan. Belum lagi saya tengok ada Ahli Parlimen wanita ambil kasut pelangkung kepala Tuan Yang di-Pertua di depan tidak ada. Jadi itu tidak berlaku.

Tuan Yang di-Pertua Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi seterusnya mencadangkan agar bajet Parlimen tidak terikat dengan Kementerian Kewangan di mana Yang di-Pertua Dewan yang menentukannya. Untuk makluman Yang Berhormat pihak Parlimen menyokong penuh cadangan ini walau bagaimanapun dia bergantung kepada pertimbangan kementerian dan agensi berkaitan terlebih dahulu. Mengenai cadangan anggaran undang-undang digubal oleh Parlimen melalui sistem jawatankuasa Parlimen dan tidak terikat dengan Jabatan Peguam Negara kerajaan berpandangan bahawa sistem yang ada sekarang sudah memadai.

Ini adalah disebabkan penggubalan rang undang-undang melalui jawatankuasa Parlimen akan mengambil masa dan akhirnya pelaksanaan dasar-dasar kerajaan lambat disempurnakan. Mengenai cadangan supaya Ahli-Ahli Parlimen termasuk Ahli Parlimen wanita diberi peluang untuk ke luar negara dan diwujudkan sistem giliran agar semua dapat merasainya. Untuk makluman Yang Berhormat tindakan telah dilaksanakan khususnya bagi lawatan persidangan seminar rasmi yang berkaitan dengan Parlimen di peringkat serantau dan antarabangsa. Walau bagaimanapun ia terpulang kepada keputusan Yang di-Pertua Dewan.

Jangan marah saya duduk dekat atas itu kalau dia tidak pergi tetapi saya hendak sebut di IPU iaitu *Inter Parliamentary Union*, untuk menggalak supaya setiap Parlimen menghantar wakil wanitanya mereka memberi markah. Kalau sekiranya kurang daripada 30% perwakilan sebuah negara di IPU kurang daripada 30% terdiri daripada wanita kita akan hilang satu undi. Jadi ini galakan yang dibuat untuk memastikan supaya perjalanan ke luar negeri, *conference-conference* tertentu mesti bawa bersama golongan Ahli Parlimen wanita.

■1200

Akan tetapi setahu saya, kita sememangnya mengamalkan perkara ini. Tidak pernah Ahli Parlimen wanita tidak menganggotai rombongan kita ke luar negara.

Berhubung cadangan supaya Ahli-ahli Parlimen yang membuat kunjungan rasmi ke luar negara diberi tiket kelas pertama. Untuk makluman Yang Berhormat, cadangan tersebut akan dibawa untuk pertimbangan kerajaan. Kita boleh lakukan perkara ini. Akan tetapi kita risau dan takut. Kita wakil rakyat. Takut nanti rakyat pula kata ini apa benda Yang Berhormat ini hendak duduk *first class* lah, apalah. Jadi apabila kita hendak belanja wang rakyat, kita berhati-hati sedikit kerana kita bimbang rakyat akan bising kita belanja terlalu lumayan dalam perjalanan kita. Ikut rakyatlah. Rakyat hendak ekonomi, kita ambil ekonomilah. Ini kita kena berhati-hati sedikit.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Saya minta laluan sekali lagi. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Bila saya mencadangkan perkara ini, sebenarnya saya telah mengambil iktibar tentang perkara itu. Mungkin akan dibahaskan oleh rakyat. Akan tetapi yang saya maksudkan apabila diminta tiket kelas pertama ini untuk perjalanan jauh kerana bila saja sampai ke tempat yang dijadualkan itu, terus akan menghadiri agenda-agenda penting. Ini juga saya minta apabila kerajaan laksanakan, berkadarlah. Maknanya kalau keadaan itu perlu, perlu sebab kita tidak mahu kita dikatakan orang yang akan mengambil faedah daripada kepentingan rakyat. Terima kasih.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Ya, yang penting ialah apa yang rakyat fikirkan dan itu jugalah kerajaan akan pertimbangkan berdasarkan pertimbangan juga apa rakyat fikir tentang kita sebagai wakil. Mengenai cadangan diwujudkan suatu mekanisme agar Ahli Parlimen dan rakan mereka di luar negara dapat berhubung dengan efektif. Untuk makluman Yang Berhormat, langkah-langkah telah dijalankan dari semasa ke semasa termasuklah

mewujudkan Persatuan Persahabatan Antara Parlimen, menerima undangan seminar, kunjungan hormat, lawatan, persidangan, mesyuarat dan seumpamanya.

Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz juga mencadangkan supaya parlimen diberi cuti Hari Raya Aidiladha lebih panjang bagi membolehkan Ahli-ahli Parlimen yang beragama Islam menyertai program-program di kawasan masing-masing. Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan berpendapat cuti dua hari yang diberi adalah memadai dan mencukupi bagi Ahli-ahli Parlimen menyertai apa-apa program di kawasan masing-masing. Di samping itu, Ahli-ahli Parlimen boleh menggunakan cuti hujung minggu iaitu dari hari Jumaat hingga Ahad sekiranya masih tidak mencukupi. Jadi jawabnya tidak mahu bagilah. Dia suruh bekerja. Ayat mereka ini skema sikit. Akan tetapi kadang-kadang tidak faham. Jadi saya hendak beritahu maknanya kita tidak setuju.

Akhir sekali berhubung cadangan Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawar agar dikaji semula keanggotaan Malaysia di *Inter-Parliamentary Union* yang bersifat *ad hoc*. Untuk makluman Yang Berhormat, Malaysia merupakan anggota tetap IPU dan membayar yuran tahunan sebanyak *Swiss France* 48,000 setahun. Yang Berhormat suruh cadang fikir semula keanggotaan? Tidak. Saya presiden tahu? Nanti tidak boleh ikut saya nanti. Janganlah. Kita ahli tetap. Kita sokonglah. Kalau dia buat apa-apa benda yang kita tidak setuju, kita lawan dia di situ. Tidak ada masalah, ya. Saya Presiden IPU Malaysia, Chapter Malaysia dan Yang Berhormat Dato' Husni ialah Timbalan Presiden dan kami berdua selalu memutuskan siapa yang pergi ke luar negeri ini. Cuma hendak beritahu sajalah buat baik dengan saya. Itu saja. Tidak ada apa-apa.

Tuan Yang di-Pertua, itulah sahaja perkara yang saya hendak bangkitkan dan dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai tanggungjawab Jabatan Perdana Menteri di bawah saya yang sempat saya jawab dan mana-mana perkara yang tidak sempat dijawab, perkara tersebut telah dicatat dan akan diambil perhatian serta tindakan sewajarnya oleh Jabatan Perdana Menteri. Rakan saya Yang Berhormat Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi akan meneruskan penggulangan dalam perkara di bawah portfolio beliau. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat, sebelum itu Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima dan membenarkan permohonan daripada Kementerian Pertahanan dijadualkan di nombor dua dikebelakangan ke nombor 24 dan digantikan dengan Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Permohonan daripada Kementerian Pelajaran yang dijadualkan di nombor enam dikebelakangan ke nombor 26, selepas Kementerian Belia dan Sukan dalam susunan giliran Menteri-menteri menjawab ke atas perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2009. Silakan, Yang Berhormat Menteri.

12.04 tgh.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi]: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih kepada rakan saya Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Mohamed Nazri yang telah memendekkan jangka masa

beliau menjawab. Peluang ini saya ingin melontarkan rasa terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Bajet 2009 bagi JPM dengan menyentuh perkara-perkara yang berkaitan dengan isu-isu agama. Sesungguhnya selaku orang yang dipertanggungjawabkan ke atas hal ehwal Islam, saya amat menghargai pandangan, teguran, saranan dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat itu.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin mencadangkan agar pihak kerajaan terutama JAKIM perlu memandang serius gejala sosial yang semakin menular di kalangan masyarakat Islam masa kini. Kenyataan Ketua Hakim Mahkamah Syariah tentang seorang ibu tunggal yang melacur bagi menyara keluarganya perlu dipandang serius bagi semua umat Islam.

Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha menangani gejala sosial, kerajaan telah melaksanakan pelbagai kempen kesedaran termasuk melalui khutbah, Kempen Bulan Dakwah, Kempen Menangani Gejala Sosial, Kursus Keibubapaan, kem-kem remaja dan mengadakan pusat-pusat kaunseling sama ada anjuran Jabatan Agama atau kementerian yang lain. Walau bagaimanapun, pihak akar umbi yang paling bertanggungjawab menangani gejala sosial iaitu ibu bapa sendiri.

Berkenaan kenyataan Ketua Hakim Mahkamah Syariah mengenai ibu tunggal yang terpaksa menjual tubuh untuk menyara diri dan anaknya, Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia telah melancarkan *road show*, dengan izin, iaitu lanjutan penubuhan Bahagian Sokongan Keluarga ataupun BSK. *Road show* tersebut bertujuan untuk mendapatkan maklumat daripada masyarakat termasuklah daripada golongan aktivis, persatuan-persatuan dan sebagainya. Semasa *road show* di Pulau Pinang, seorang wanita telah hadir dan memaklumkan kepada JKSM tentang perbuatan melacurkan diri atas desakan hidup yang mana telah berlaku kepada dirinya sendiri. Beliau merupakan seorang ibu tunggal yang telah diceraikan tanpa mendapat saraan nafkah daripada bekas suaminya. Pihak JKSM telah memberikan nasihat dan panduan kepada ibu tunggal tersebut untuk memperbaiki keadaannya seperti mendapatkan bantuan di Baitulmal, Jabatan Kebajikan Masyarakat, Jabatan Agama Islam Negeri dan Mahkamah Syariah.

JKSM telah memberi panduan supaya wanita tersebut pergi ke mahkamah syariah untuk menuntut hak nafkah anak daripada bekas suaminya. Semua perkara yang dinyatakan masih di dalam proses dan dalam pemantauan pihak JKSM. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi...

Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin: Minta laluan.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Sila.

Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri. Saya ingin mendapatkan penjelasan. Adakah kes ini, ibu yang terpaksa melacur ini berfahaman apabila mendengar ada pandangan yang mengatakan harus bagi seseorang ibu tunggal ini melacur demi untuk memelihara anaknya. Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Saya tidak tahu di mana Yang Berhormat kutip pandangan itu. Akan tetapi tidak ada fatwa yang dibolehkan begitu walau dalam keadaan darurat bagaimanapun. Mesti diusahakan cara-cara untuk memperoleh nafkah untuk anak-anaknya sebagaimana yang saya nyatakan sama ada melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat ataupun Baitulmal ataupun lain-lain badan yang boleh memberikan bantuan. Itulah sebabnya saya sebutkan bahawa JKSM menubuhkan Bahagian Sokongan Keluarga di mana Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan telah memperuntukkan RM1/2 juta sebagai dengan izin, *seed capital*, modal awal untuk membantu ibu-ibu tunggal ini. Ada dua permasalahan Tuan Yang di-Pertua.

Pertama sekali, walaupun Mahkamah Syariah telah memutuskan bahawa bapa yang menceraikan isteri dan menanggung anak-anak itu harus memberikan nafkah, namun mereka masih melakukan kedegilan terhadap perkara itu. Yang kedua, mereka sendiri tidak faham bahawa itu adalah tuntutan Allah SWT, bukan saja perintah mahkamah. Yang ketiga ialah kejahilan terhadap hukum agama. Soal kejahilan terhadap hukum agama ini jangan salahkan kerajaan dan jangan salahkan Mahkamah Syariah. Salahkan diri sendiri dan salahkan mak bapa mereka yang tidak mengajar sebab asas agama inilah menyebabkan berlaku banyak keruntuhan.

■1210

Dalam kajian kami 90% keruntuhan keluarga ialah di tahap perkahwinan tiga tahun pertama. Jadi banyak kes-kes yang begitu, saya harap Yang Berhormat memainkan peranan untuk menjelaskan perkara itu jika berlaku di tempat Yang Berhormat.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Saya pohon laluan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat boleh sekali sekala tapi jangan banyak sangatlah.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Ya, saya cuma hendak dapatkan tentang *seed capital*.

Tuan Yang di-Pertua: Biar yang lain Yang Berhormat...

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Tidak, tidak. Berkenaan dengan *seed capital* tadi. Adakah *seed capital* ini juga diminta daripada Majlis Agama Islam Negeri? Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya telah menyarankan kepada Majlis Agama Islam Negeri-negeri yang mengutip zakat agar memberikan *seed capital* ini kepada Mahkamah Syariah di negeri masing-masing, tetapi setakat ini belum ada lagi yang ikut. Jadi kalau Yang Berhormat mewakili negeri Yang Berhormatlah, bagi tahu negeri yang berkenaan agar jangan cakap tentang hal Islam sahaja tetapi bila hal yang baik tentang Islam ini harus dilaksanakan supaya semua masyarakat Islam dapat manfaat daripada PSK ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Mumtaz binti Md. Naw membangkitkan beberapa isu antaranya ialah apakah perbezaan peranan yang dimainkan oleh Majlis Fatwa Kebangsaan dengan Darul Iftaa, serta bagaimanakah kedudukan dan kesan undang-undang ke atas fatwa yang dikeluarkan di Malaysia.

Bagi makluman Yang Berhormat, Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia ditubuhkan pada awal tahun 1970 sebagaimana diperuntukkan pada Perkara 11 Peraturan Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam atau MKI. Jawatankuasa ini merupakan badan pengeluar Fatwa di peringkat kebangsaan atas apa-apa perkara yang dirujuk kepadanya oleh Majlis Raja-Raja. Sementara MKI yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri merupakan badan penyelaras di peringkat Persekutuan yang ditubuhkan oleh Majlis Raja-raja pada Mac 1998.

Tugas Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan mengikut Perkara 14 Peraturan Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia adalah menimbang, memutus dan mengeluarkan fatwa atas apa-apa perkara berkenaan agama Islam yang dirujuk kepadanya oleh Majlis Raja-Raja. Jawatankuasa ini akan mengemukakan pendapat-pendapatnya kepada Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam yang kemudiannya menghantarkannya bersama dengan mengesyorkan kepada Majlis Raja-Raja.

Di peringkat Persekutuan, urus setia kepada Jawatankuasa Fatwa terletak di bawah tanggungjawab JAKIM. Di mana Ketua Pengarah JAKIM menjadi setiausahanya. Manakala penubuhan Darul Iftaa masih dalam peringkat cadangan dan perkara ini telah dikemukakan di peringkat kerajaan. Sekiranya cadangan ini menjadi kenyataan ianya akan mengambil alih fungsi urus setia Jawatankuasa Fatwa yang sedia ada. Penubuhan Darul Iftaa merupakan satu langkah proaktif dalam usaha memperkasakan institusi fatwa di Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua: Kalau Yang Berhormat tidak bangun tadi, inilah masa yang bangun untuk hendak mencelah. Ini kerana, inilah perkara yang timbulkan secara pokok oleh Yang Berhormat bukan sampingan kepada perkara-perkara yang ditimbulkan oleh orang lain tadi. Namun, kalau Yang Berhormat hendak ganggu pun bolehlah sekarang.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Terima kasih.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Tidak apa, saya puas hati sekarang.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Terima kasih peringatan Tuan Yang di-Pertua yang bijaksana. Antara fungsi Darul Iftaa ialah menjadi penasihat kepada Kerajaan Persekutuan dalam hal ehwal kefatwaan. Jadi bahan rujukan dengan mengemukakan fatwa sebagai penyelesaian terhadap setiap permasalahan berkaitan hukum hakam semasa dalam negara. Mengkaji dan menyelidik isu-isu semasa yang timbul dalam pelbagai bidang. Menjadi urus setia muzakarah bermesyuarat dan Persidangan Jawatankuasa Fatwa dan lain-lain mesyuarat yang berkaitan dan menyelaras keputusan Fatwa di peringkat negeri.

Seterusnya Yang Berhormat Senator Puan Mumtaz binti Md. Naw juga membangkitkan apakah kesan sekiranya pewartaan atau keingkaran penguatkuasaan sesuatu fatwa ke atas seseorang Muslim itu dilakukan. Bagi makluman Dewan yang mulia ini, fatwa yang disiarkan dalam warta adalah sebahagian daripada undang-undang yang mengikat semua orang Islam yang

berada di negeri di mana fatwa itu diwartakan. Umat Islam dikehendaki akur dan wajib mematuhi fatwa yang diwartakan itu.

Ketidakpatuhan kepada fatwa tersebut adalah melakukan kesalahan di bawah undang-undang kesalahan jenayah syariah. Di mana jika sabit kesalahan mahkamah boleh mengenakan hukuman denda atau penjara atau kedua-dua sekali. Dalam akta kesalahan jenayah syariah Wilayah-wilayah Persekutuan 1997, Akta 559 seksyen 9, kadar hukuman bagi kesalahan menghina, mengingkari, melanggar atau mempertikaikan arahan mufti yang dinyatakan atau diberikan melalui fatwa adalah denda tidak lebih RM3,000 atau penjara tidak melebihi 2 tahun atau kedua-dua sekali.

Beliau turut membangkitkan adakah fatwa juga turut terlibat dalam usaha penyeragaman undang-undang serta apakah prosedur dan kaedah pengeluaran fatwa. Bagi makluman Dewan yang mulia ini juga, fatwa yang diputuskan dalam Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia akan dibawa ke Jawatankuasa Fatwa atau perundingan syarak negeri-negeri. Fatwa yang diputuskan oleh Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan atas arahan Mesyuarat Majlis Raja-Raja, tidak boleh dipinda dan akan diwartakan oleh negeri berkenaan.

Manakala bagi fatwa selain daripada arahan Mesyuarat Majlis Raja-Raja, negeri boleh meminda keputusan tersebut atau menerimanya tanpa pindaan atau seterusnya dilakukan proses pewartaan fatwa di negeri-negeri. Pengeluaran Fatwa yang diamalkan Malaysia adalah melalui prosedur dan kaedah berikut iaitu:

- (i) arahan mesyuarat Majlis Raja-Raja;
- (ii) permohonan atau pertanyaan daripada masyarakat awam;
- (iii) kajian oleh bahagian pengunitan JAKIM; dan
- (iv) maklum balas daripada pihak awam.

Yang Berhormat turut membangkitkan siapakah yang akan dipertanggungjawabkan dalam pengeluaran fatwa yang telah diwartakan oleh negeri-negeri. Bagi makluman Yang Berhormat, fatwa-fatwa yang telah di rafak dan diperkenalkan oleh Majlis Raja-Raja akan disampaikan oleh Setiausaha Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia kepada pihak berkuasa fatwa negeri-negeri untuk difatwa, diwarta dan diterima pakai oleh orang ramai. Jadual Kesembilan, Senarai Kedua, Senarai Negeri, Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa urusan hal ehwal agama Islam berkaitan orang Islam terletak di bawah bidang kuasa negeri-negeri. Di mana negeri-negeri berkuasa menentukan hukum syarak di negeri masing-masing.

Fatwa merupakan salah satu perkara yang menjadi urusan dan tanggungjawab negeri-negeri. Oleh itu negeri-negeri bertanggungjawab menyelesaikan sesuatu isu atau masalah mengenai hukum syarak yang timbul di dalam negeri masing-masing dengan mengeluarkan fatwa melalui mufti-mufti.

Yang Berhormat turut menanyakan adakah JAKIM mempunyai piawaian atau piagam tempoh pewartaan dan tempoh pengeluaran fatwa? Urusan hal ehwal Islam berkaitan orang Islam terletak di bawah bidang kuasa negeri-negeri. Oleh itu urusan pewartaan fatwa bukan di bawah bidang kuasa JAKIM. Sebaliknya ia tertakluk di bawah bidang kuasa kerajaan negeri.

Tuan Yang di-Pertua: Hendak bangun? Jangan takutlah.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Kalau kena pada tempatnya, saya tidak pernah tegur.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Maaf. Tadi sebenarnya saya hendak bagi tahu kepada kerajaan negeri sebenarnya.

Tuan Yang di-Pertua: Jangan berhujah dengan saya, ya?

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Berkenan dengan ini, saya ingin bertanya kalau negeri-negeri dipunyai oleh Majlis Raja-raja ataupun dari segi Wilayah Persekutuan adakah JAKIM mempunyai piawaian ini khas untuk wilayah sahajalah bukan untuk negeri. Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Ya, untuk wilayah-wilayah Persekutuan, saya selaku Pengerusi Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan telah menentukan piawaian tertentu untuk perkara itu dan pewartaan dilakukan selewat-lewatnya 60 hari daripada apa yang telah diputuskan.

Seterusnya beliau turut membangkitkan isu penggunaan nama Allah dan kenapa ia perlu di bawa ke Mahkamah Persekutuan. Isu penggunaan nama atau kalimah Allah tidak sepatutnya di bawa ke Mahkamah Persekutuan oleh mana-mana pihak. Ini kerana mesyuarat Kabinet telah membuat keputusan pada 18 Oktober 2006 dan pada 1 November 2006 yang melarang penggunaan kalimah Allah oleh orang bukan Islam.

Ia bertujuan untuk mengelakkan wujudnya suasana tidak harmoni, selain boleh menimbulkan kekeliruan kemarahan di kalangan umat Islam di negara ini dan seluruh dunia amnya. Selain itu, Muzakarah jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia kali yang ke-82 yang bersidang pada 5 hingga 7 Mei 2008 telah memutuskan bahawa lafaz "*Allah*" merupakan kalimah suci yang khusus bagi agama dan umat Islam sahaja dan ia tidak boleh digunakan atau disamakan dengan agama-agam bukan Islam.

Tuan Yang di-Pertua, bagi isu yoga...

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Minta laluan Yang Berhormat?

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Sila Yang Berhormat.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, tentang fatwa ini saya ingin minta pandangan Yang Berhormat sendiri tentang Majlis Fatwa ini. Adakah Majlis Fatwa ini juga mempunyai pandangan ataupun kuasa setiap pelaburan yang akan dilaburkan oleh Tabung Haji ini mendapat kelulusan daripada Majlis Fatwa. Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Tuan Yang di-Pertua, Tabung Haji walaupun terkeluar daripada soalan asal ini tapi kerana sahabat. Saya ingin menyatakan bahawa ...

■1220

Tuan Yang di-Pertua: Kebetulan Yang Berhormat juga bertanggungjawab dalam hal ehwal Tabung Haji.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Sangat betul dan kebetulan saya pun baru balik dari haji. Tuan Yang di-Pertua, Tabung Haji mempunyai panel pelaburan. Panel pelaburan ini dinasihatkan oleh Jawatankuasa Pelaburan Syariah dan setiap pelaburan mempunyai apa yang dipanggil syariah *compliance*. Insya-Allah setiap pelaburan yang dibuat oleh Tabung Haji ini bukan sahaja mengikut garis panduan Jawatankuasa Syariah tetapi juga mengikut garis panduan yang ditentukan oleh Majlis Fatwa Kebangsaan. Mana-mana pelaburan yang dibuat mestilah tidak boleh lari daripada apa yang telah diputuskan dan mengikut hukum-hukum syarak yang telah ditentukan.

Bagi isu yoga yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, mengapa pengharaman yoga di Malaysia dijadikan isu oleh pihak-pihak tertentu tidak seperti mana di Britain dan Singapura apabila ia diharamkan. Untuk makluman Yang Berhormat, pengharaman yoga di Malaysia bukanlah isu yang perlu dibesar-besarkan, bahkan pengharaman ini perlu dipandang dari sudut penyelewengan akidah kepada umat Islam. Keadaan ini mungkin berlaku kerana pemahaman di peringkat masyarakat awam terhadap penyelewengan akidah melalui amalan yoga masih belum menyeluruh. Untuk itu JAKIM sedang berusaha gigih memberi kefahaman kepada golongan terbabit melalui siri-siri penerangan agar pemahaman yang jitu dapat disampaikan kepada seluruh masyarakat Islam dengan bantuan jabatan-jabatan agama di peringkat negeri.

Yang Berhormat Senator Mumtaz turut membangkitkan isu di bawah Jabatan Wakaf, Zakat dan Haji (JAWHAR) di mana beliau menyarankan agar JAWHAR perlu memainkan peranan dalam menggalakkan umat Islam berwakaf kerana wakaf lebih besar asetnya daripada projek amal jariah. Untuk makluman Yang Berhormat, JAWHAR sememangnya memainkan peranan menggalakkan umat Islam berwakaf. Pendekatan pertama ialah melalui penyiaran iklan pendek di TV1 berkaitan bidang teras JAWHAR iaitu wakaf, zakat dan haji di sepanjang bulan Ramadan yang lalu. Di samping itu juga JAWHAR juga telah menerbitkan 13 episod dokumentari Infak yang disiarkan di TV1 dan akan disiarkan di saluran Astro Oasis. Pada masa ini JAWHAR juga telah mendapatkan ruangan dalam akhbar *Utusan Malaysia* untuk menyiarkan artikel-artikel berhubung dengan bidang teras JAWHAR dengan kekerapan dua kali sebulan.

Pendekatan kedua yang diambil oleh JAWHAR ialah dengan memaju dan membangunkan tanah-tanah wakaf di seluruh negara. Di bawah RMK-9, sebanyak RM256.5 juta telah diperuntukkan untuk memaju dan membangunkan tanah-tanah wakaf di seluruh negara. Pendekatan ini dapat menarik minat masyarakat untuk melakukan amalan berwakaf.

Seterusnya Yang Berhormat ingin tahu siapakah yang memantau projek-projek amal jariah serta bagaimana kaedah melakukan projek amal jariah di negara ini. Bagi projek-projek amal jariah seperti pembinaan masjid, surau, tanah perkuburan, sekolah agama dan lain-lain ia di laksana dan dipantau sepenuhnya oleh majlis agama Islam negeri-negeri. Walau bagaimanapun

JAWHAR juga bekerjasama dengan majlis agama Islam negeri untuk melaksanakan projek-projek amal jariah seperti pembinaan pusat perlindungan wanita, pusat dialisis, asrama anak-anak yatim dan asrama pelajar miskin di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md Nawawi turut menyentuh *Halal Industry Development Corporation* (HDC) di mana beliau ingin tahu berapakah jumlah nisbah permohonan sijil halal oleh kilang di Malaysia dengan jumlah pelanggan dan kakitangan dan pakar-pakar yang menganggotai HDC sejak ia ditubuhkan. Untuk makluman Dewan yang mulia ini juga bahawa HDC telah ditubuhkan pada 18 September 2006 dan dimiliki sepenuhnya oleh Kerajaan Malaysia. Fungsi HDC adalah untuk memastikan pembangunan industri halal yang teratur dan menyeluruh. Aktiviti HDC terbahagi kepada tiga teras utama iaitu pertamanya integriti halal. HDC juga memberikan perkhidmatan dalam rujukan halal, latihan halal, jururunding pensijilan halal dan *research and development*, dengan izin, dalam hal ehwal halal. Pensijilan halal merupakan sebahagian kecil daripada aktiviti yang dilaksanakan di bawah teras ini.

Teras 2 ialah pembangunan industri, teras ini adalah tertumpu pada pelaksanaan aktiviti-aktiviti berikut:

- (i) membantu pengusaha kecil dan sederhana dari segi membangunkan produk halal dan meningkatkan kapasiti pengeluaran;
- (ii) menggalakkan pelaburan asing dalam industri halal;
- (iii) meningkatkan keupayaan terima IKS menerusi inovasi;
- (iv) meningkatkan tahap pencapaian ke atas jaringan perdagangan halal; dan
- (v) menyelaraskan pembangunan taman halal yang sistematik.

Teras 3 ialah penjenamaan dan promosi. Di bawah teras ini HDC juga melaksanakan penjenamaan dan promosi dalam tiga aspek:

- (i) halal - pengajaran mengenai konsep keseluruhan halal dan peningkatan kesedaran halal;
- (ii) HDC melalui penjenamaan HDC sebagai perbadanan peneraju pembangunan industri halal; dan
- (iii) Halal Malaysia - memperkasa jenama kebangsaan kepada seluruh dunia. Kempen Penjenamaan dan Promosi Halal Malaysia merupakan industri makanan, kewangan, barangan *consumer*, perkhidmatan halal, kosmetik dan farmaseutikal dan lain-lain perkhidmatan dan produk keseluruhan rantai halal.

Tuan Yang di-Pertua, pada 2 April 2008, Jemaah Menteri telah bersetuju agar pensijilan halal dikeluarkan oleh HDC dengan kerjasama JAKIM mengikut piawaian yang ditetapkan oleh Jabatan Standard Malaysia. Dua perkara berkaitan dengan dasar dan pelaksanaan persijilan halal

dari segi standard pemprosesan, permohonan, prosedur audit syariah dan teknikal serta panel kelulusan dan pengeluaran sijil halal akan dipatuhi tanpa kompromi.

Pada 17 April 2008 HDC telah menerima nota serahan tugas daripada JAKIM dan proses pembinaan program pensijilan tersebut telah dibuat selama tiga bulan sehingga 17 Julai 2008. HDC juga telah menerima seramai 43 orang anggota pegawai yang berpengalaman dalam pensijilan halal daripada JAKIM dan HDC sedang meningkatkan kemampuan daripada segi aspek teknikal. Selepas pengambilalihan, bagi tempoh April hingga 30 November 2008, HDC telah menerima sebanyak 877 permohonan untuk mendapatkan pensijilan halal. Permohonan yang diterima meliputi pensijilan untuk produk makanan, minuman, premis makanan, rumah penyembelihan, produk farmaseutikal, produk kosmetik dan dandanan diri.

Kerajaan amat prihatin terhadap perkara berkaitan hukum syarak dan sentiasa mengambil kira sensitiviti umat Islam apabila merangka dasar pembangunan negara, oleh itu HDC telah menubuhkan Panel Penasihat Syariah dan Panel Pengkhususan Persijilan Halal. Panel Penasihat Syariah diputuskan oleh Yang Berbahagia Datuk Profesor Dr. Abdul Shukor bin Husin iaitu Pengerusi Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan sendiri dan Naib Canselor Universiti Sains Islam Malaysia dan ahli-ahlinya terdiri daripada Ketua Pengarah JAKIM dan IKIM. Panel Kelulusan Pensijilan Halal diputuskan oleh Yang Berbahagia Datuk Mustafa Abdul Rahman bekas Ketua Pengarah JAKIM. Ahli-ahli Panel terdiri daripada Shahibul Samahah Datuk Khamis, Mufti Selangor; Profesor Datuk Yaakob Che Man, Pengarah Institut Penyelidikan Produk Halal UPM; Dr. Mohamad Khan Ayob, pensyarah UKM dan Ustaz Murni Awang Mat bekas Pengarah Darul Quran.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat turut ingin tahu bilakah kerajaan akan menguatkuasakan seluruh makanan yang tidak dilabelkan halal dan diletakkan di satu tempat bagi memisahkannya dengan makanan yang mempunyai logo halal di pasar raya-pasar raya. Bagi makluman Yang Berhormat, HDC sentiasa menjalankan pemantauan berkala ke atas syarikat-syarikat pemegang sijil halal di mana syarikat tersebut perlu mematuhi standard halal yang ditetapkan secara berterusan. Pemantauan yang dilaksanakan ke atas perkara-perkara berkaitan dengan penjualan makanan halal di pasaran adalah menggunakan Akta Perihal Dagangan 1972. Pemantauan untuk tujuan penguatkuasaan juga dilaksanakan bersama-sama Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna sekiranya ada aduan yang diterima daripada mana-mana pihak.

Seterusnya Yang Berhormat ingin tahu apakah produk-produk daripada negara China yang meragukan dari segi kehalalan dan kesihatan perlu melalui satu saringan khas sebelum dipasarkan di negara ini. Tuan Yang di-Pertua, HDC sentiasa memastikan saringan khas dilakukan di pintu-pintu masuk negara melalui kerjasama agensi kerajaan seperti Jabatan Kastam Diraja. Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani melalui Jabatan Perkhidmatan Veterinar dan Kementerian Kesihatan Malaysia bagi memastikan suatu produk barangan yang benar-benar

halal. Begitu juga dengan ubat-ubat yang diedarkan di pasaran di negara ini yang mempunyai tanda halal HDC yang setakat ini pensijilan halal hanya dipertimbangkan bagi *supplement diet*, dengan izin.

Sebagaimana yang dipersetujui oleh Kementerian Kesihatan Malaysia dan JAKIM, ubat-ubatan adalah dikecualikan daripada penggunaan sijil halal memandangkan bagi tujuan perubatan penggunaannya adalah diharuskan. Begitu juga dengan peranan HDC untuk mewujudkan unit bagi memantau kehalalan makanan ringan seperti gula-gula dan gula-gula getah dalam pasaran negara. HDC sudah pun mempunyai unit pemantauan yang bertugas memantau semua produk termasuk makanan ringan seperti gula-gula dan gula-gula getah yang dikeluarkan oleh syarikat-syarikat yang memiliki sijil halal Malaysia.

■1230

Tuan Yang di-Pertua, tentang cadangan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin supaya *halal hub* dan pelabuhan darat yang terletak di negeri Perlis tidak dipindahkan ke negeri Kedah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak HDC tidak pernah mencadangkan pelabuhan darat dan *halal hub* di Perlis dipindahkan ke Kedah. Untuk makluman Yang Berhormat, taman-taman hal atau *halal hub* sememangnya dibangunkan di Sungai Petani, Kedah dan juga di Padang Besar, Perlis.

Yang Berhormat Dato' Haji Ahmad Rusli Iberahim mahu pihak kerajaan mensyaratkan secara mandatori supaya pihak yang ingin menguruskan hotel perlu mendapat Sijil Halal untuk operasi pemakanan, kerana daripada 2,360 bilangan hotel di Malaysia hanya terdapat 18 buah hotel sahaja memiliki Sijil Halal. Untuk makluman Yang Berhormat, pada masa ini HDC tidak mempunyai akta untuk mewajibkan hotel-hotel mempunyai Sijil Halal. Walau bagaimanapun, pihak HDC dari semasa ke semasa sentiasa membuat pemantauan terhadap operasi hotel-hotel ini.

Berdasarkan sumber Kementerian Pelancongan Malaysia sehingga 31 Disember 2007, terdapat 123 hotel telah memohon Sijil Halal dan 18 buah hotel telah mendapat pengiktirafan sijil atau logo halal daripada HDC, manakala 31 buah lagi dalam proses kelulusan, 4 buah hotel merupakan permohonan baru manakala 64 hotel dalam proses melengkapkan permohonan, manakala 3 buah hotel telah tamat tempoh dan dalam proses pembaharuan sijil.

Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat yang membangkitkan isu mengenai Lembaga Tabung Haji. Sebelum menjawab soalan tersebut, saya ingin memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa Lembaga Tabung Haji Malaysia telah mendapat pengiktirafan sebagai negara yang terbaik dalam urusan haji bagi tahun 1429 Hijrah... [Tepuk] Pasukan perubatan negara juga telah mendapat pujian daripada Kerajaan Arab Saudi kerana perkhidmatan yang telah diberikan dan telah mendapat anugerah daripada Kerajaan Arab Saudi sebagai pasukan perubatan yang terbaik di dunia... [Tepuk]

Lembaga Tabung Haji telah menghantar seramai 26 orang doktor pakar walaupun hanya diminta enam orang sahaja oleh Kerajaan Arab Saudi kerana 20 lagi doktor pakar sanggup untuk

menjadi doktor biasa apabila pasukan perubatan ini menjalankan tugas di waktu musim haji. Semuanya adalah untuk menguruskan masalah kesihatan jemaah haji serta menyediakan beberapa kemudahan untuk jemaah haji termasuklah penyediaan 30 buah ambulans.

Pada musim haji kali ini, alhamdulillah, jemaah haji Malaysia telah dapat mengerjakan haji dengan sempurna dan pujian harus diberikan kepada semua tenaga kerja Lembaga Tabung Haji atas tugas yang telah mereka lakukan. Terima kasih kepada Kementerian Kesihatan yang telah menghantar lebih daripada 100 orang doktor dan kakitangan daripada hospital-hospital untuk mengikuti rombongan haji bagi menjaga jemaah haji.

Bagi pertanyaan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf yang mahu agar wang Tabung Haji tidak digunakan untuk menangani masalah ekonomi dan mengapakah Tabung Haji membuat pelaburan yang tidak selari dengan objektif penubuhannya. Untuk makluman Yang Berhormat, objektif utama penubuhan Tabung Haji ialah untuk menjadi tunggak kejayaan ekonomi ummah, khususnya umat Islam dan menjadi satu badan untuk pengurusan haji yang sistematik dan yang terbaik.

Salah satu misi Tabung Haji adalah untuk memperkasa ekonomi ummah. Tabung Haji akan sentiasa giat mencari peluang pelaburan, khususnya pelaburan strategik global dan *local* bagi pertumbuhan berterusan demi memberi pulangan yang kompetitif, *halalan toiyiban*.

Yang Berhormat Senator Hajah Sharifah Azizah binti Dato' Syed Zain ingin tahu, apakah pemberian subsidi kepada bakal-bakal haji diperolehi sebahagiannya daripada keuntungan pelaburan dalam AirAsia. Untuk makluman Yang Berhormat, sumber pendapatan Tabung Haji terdiri daripada pelbagai bentuk seperti keuntungan urus niaga saham, pelaburan kewangan, hartanah dan simpanan jangka pendek, dividen saham, hasil sewaan dan pendapatan lain. Hasil daripada sumber inilah digunakan untuk membiayai kos pengurusan dan juga dividen untuk pendeposit. Subsidi haji adalah tanggungjawab sosial utama korporat Tabung Haji terhadap masyarakat Islam di Malaysia. Subsidi haji ini dibiayai daripada lebihan keuntungan operasi tahunan semasa.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Wira Syed Ali bin Tan Sri Syed Abbas Alhabshee...

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Yang Berhormat, minta laluan, Yang Berhormat. Terima kasih Yang Berhormat. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin tahu berapa banyakkah pelaburan atau saham yang dilaburkan oleh Tabung Haji dalam AirAsia? Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi: Tuan Yang di-Pertua, daripada RM25 bilion pelaburan dan hartanah atau jumlah aset Tabung Haji, 67% dilaburkan di dalam saham dan dibeli melalui secara terus atau melalui pasaran saham. Pelaburan dalam AirAsia hanya merupakan sebahagian kecil sahaja daripada keseluruhan portfolio pelaburan Tabung Haji, manakala dari segi keseluruhan saham AirAsia yang dipegang oleh Tabung Haji, kurang daripada 5%.

Untuk makluman Yang Berhormat, sumber pendapatan Tabung Haji yang telah saya sebutkan tadi adalah digunakan untuk membayar dividen, membayar keuntungan kepada pendeposit dan subsidi sebagaimana saya sebutkan tadi adalah diperolehi daripada lebihan keuntungan operasi tahunan semasa.

Yang Berhormat Senator Datuk Wira Syed Ali yang bertanya kenapa Masjid Taman Miharja di Cheras yang bernilai RM8 juta dan Masjid Baitul Aman bernilai RM12 juta masih belum lagi dibina sedangkan peruntukan telah pun diperolehi di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan dan tapak bagi pembinaan bagi kedua-dua masjid tersebut juga telah tersedia di bawah pemilikan MAWIP atau Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan.

Tuan Yang di-Pertua, Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan telah mengemukakan permohonan tapak masjid daripada Pejabat Tanah dan Galian ataupun PTG pada 4 September 2003. Pada 11 Mei 2004, PTG telah menolak permohonan MAWIP kerana tanah tersebut adalah tanah bermilik atau tanah yang dimiliki oleh pemaju iaitu Miharja Development Sdn. Bhd. MAWIP telah mengemukakan rayuan semula kepada PTG pada 28 Julai 2004 tetapi pada 10 Disember 2004, PTG sekali lagi menolak permohonan tersebut kerana tanah masih menjadi milik Miharja Development Sdn. Bhd. dan pemaju tidak dapat menjelaskan premium yang dikenakan sehingga tarikh kelulusan luput.

Pada 25 Mei 2007 dalam mesyuarat penyelarasan oleh PTG telah memohon agar pemaju mengemukakan permohonan penyerahan semula tanah kepada kerajaan, tetapi hingga kini tanah tersebut tidak diserahkan kepada kerajaan. Surau Jumaat Baitul Aman di Ampang telah diluluskan dalam Rancangan Malaysia Kelapan. Walau bagaimanapun, projek tersebut tidak dapat dilaksanakan kerana masalah tapak yang mana terdapat sebuah lombong dalam kawasan tersebut yang mana kos tambakan memerlukan kos yang amat tinggi.

Peruntukan yang diberikan dalam RMK-8 hanya mencukupi bagi pembinaan masjid dan kuarters. Di samping itu juga terdapat bantahan sebahagian penduduk di kawasan berkenaan terhadap pembinaan masjid ini, kerana surau berkenaan merupakan sumbangan wakaf daripada penduduk setempat dan penduduk agak keberatan untuk merobohkan surau tersebut. Keadaan ini berlarutan sehingga penghujung Rancangan Malaysia Kesembilan dan kerajaan terpaksa menarik peruntukan tersebut bagi menampung projek-projek lain.

Walaupun bagaimanapun, jabatan akan memohon semula agar pembinaan masjid berkenaan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, setelah mengambil kira komponen masjid seperti bangunan masjid, kuarters dan dengan mengambil kira kos bagi kerja-kerja tanah dan kerja-kerja yang berkaitan.

Tuan Yang di-Pertua, itulah sahaja jawapan dari saya.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang bertanggungjawab hal ehwal perancangan ekonomi.

12.39 tgh.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Tuan S.K. Devamany]: Selamat tengah hari dan salam sejahtera Tuan Yang di-Pertua. Di sini izinkan saya mengambil kesempatan untuk mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbincangan Bajet 2009. Pada kesempatan ini saya ingin menjelaskan perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang menyentuh perkara-perkara yang di bawah tanggungjawab Jabatan Perdana Menteri, khususnya Unit Perancangan Ekonomi. Sebanyak hampir 10 isu...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya mohon izin ganggu sebentar. Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat, berapa banyak masa yang Yang Berhormat perlukan supaya memudahkan Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan merancang pergerakan beliau di antara dua Dewan.

Tuan S.K. Devamany: Mungkin setengah jam, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Bermakna Yang Berhormat akan sambung selepas pukul 2.30 petang buat beberapa ketika.

Tuan S.K. Devamany: Betul, betul.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Jadi Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan bolehlah bebas dari sekarang sehingga selepas pukul 2.30 petang.

Tuan S.K. Devamany: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Lebih kurang 11 isu telah dibangkitkan oleh lapan Ahli Yang Berhormat dalam Dewan yang mulia ini.

■1240

Isu yang pertama dibangkitkan oleh Senator Dato' Gooi Hoe Hin adalah beliau mencadangkan supaya ditubuhkan pasukan yang terdiri daripada kerajaan, pembangkang dan pakar-pakar ekonomi dan industri untuk menguruskan *National Economic Restructure Plan* secara menyeluruh untuk memantau kemelesetan ekonomi negara. Saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat.

Untuk makluman Yang Berhormat, sudah pun wujud Majlis Ekonomi (EC) yang telah bersidang beberapa kali dan dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di mana keanggotaannya terdiri daripada para Menteri yang berkaitan dan juga *industrial players* dengan izin, ketua-ketua NGO di mana CUEPACS juga FOMCA terlibat. Begitu juga dengan pihak-pihak swasta terlibat dalam jawatankuasa ini. Hampir 40 orang terlibat dan saya menghadiri semua mesyuarat ini serta memberikan jaminan kepada Yang Berhormat bahawa segala perkara-perkara yang melanda Malaysia dan dunia sekarang telah dibincangkan secara terperinci.

Golongan-golongan swasta seperti Tan Sri Lim ada di sana dan beberapa yang terkemuka yang membawa isu-isu seluruh negara kerana mereka sentiasa keluar negara untuk memantau dan melihat trend pelaburan kini. Selain daripada itu, akibat daripada percanggahan pendapat sebegini, maka wujudlah *stabilization plan* yang telah diumumkan dengan *stimulus*

package sebagai langkah satunya oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri kita. Maka untuk itu, ada beberapa komponen yang telah diwujudkan sebagai inti kepada menangani masalah yang akan bakal kita tempoh.

Saya mengambil masa untuk membincangkan perkara ini kerana ada banyak perkara lain yang berkaitan. Tidak payah saya ulang-ulang balik, Yang Berhormat. Maka untuk itu, kita dalam pelan stabilisasi yang diumumkan, kita mengadakan pertamanya ialah menyusun balik projek-projek RMK-9. Projek-projek ini kita lihat perkara-perkara yang kita rasakan penting sahaja dan mempunyai impak yang tinggi serta mempunyai nilai cepat dilaksanakan supaya kesannya akan diturunkan di peringkat akar umbi dan di kalangan golongan-golongan yang terlibat. Dalam konteks ini, kita lihat pengangkutan bandar telah diumumkan sebagai sektor utama. Dalam konteks ini, *broadband*, jalur lebar, *double track*, pelabuhan air adalah projek-projek yang telah dikenal pasti akan mempunyai impak *direct* ataupun langsung kepada rakyat. Kemudiannya diperkenalkan pula projek perumahan kos rendah khususnya supaya kita memperkasakan *social safety net*, dengan izin. Begitu juga kita menggalakkan PFI, *Private Finance Initiative* di mana kita menggunakan sumber-sumber *private*, swasta untuk membangunkan negara.

Selain daripada itu, kita juga mengadakan langkah untuk menstabilkan dan memampatkan *consumption* di kalangan rakyat supaya bila ada air baru boleh keluar air. Kalau air tidak ada, tidak ada pili yang akan keluar air. So, ini konsep dia. Wang itu perlu diputarkan. RM10 di bawah bantal tidak berguna kepada sesiapa. RM10 yang diputarkan kepada 10 orang akan membawa manfaat kepada 10 orang. Maka wang itu perlu diputarkan. Untuk itu *consumption* perlu ditingkatkan. Maka beberapa langkah telah diambil untuk memastikan bahawa budaya *consumption* dapat digerakkan.

Selain daripada itu, menjana pelaburan swasta. Selalunya semasa berlakunya kemelesetan, kerajaan akan menjadi penjana kepada menggerakkan ekonomi. Akan tetapi kerajaan juga mahu untuk menjana pelaburan swasta melalui FDI atau *Foreign Direct Investment*. Selain daripada itu untuk memastikan bahawa sektor SMI dan SME yang merupakan asas kepada pergerakan ekonomi, walaupun di peringkat bawah itu kecil tetapi dalam konteks menggerakkan ekonomi, sektor ini merupakan sektor yang utama dalam proses yang lebih besar, yang lebih makro. Maka ini akan digerakkan melalui pelbagai insentif yang telah diumumkan. Tidak perlu saya terlalu terperinci di dalam hal itu. Sebelum itu kita menggalakkan pelancongan kerana pelancongan merupakan sektor yang begitu popular di Malaysia dan kita mempunyai dengan izin, *first class infrastructures such as hotel* dan sebagainya dan *third class prizes*. Yang saya dengarlah, pelancong-pelancong kata. Maka kita kena gerakkan keistimewaan ini dan seterusnya memberi sokongan kepada sektor pembinaan, *infrastructure sector*.

Oleh sebab harganya semua sudah turun sekarang. Besi sudah turun dan sebagainya. Maka dengan adanya ini, mungkin kita boleh menggerakkan dan mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan. Seterusnya memastikan bahawa tempas ataupun kesan kemelesetan

ekonomi dunia tidak begitu terasa di peringkat Malaysia. Itulah lebih kurang apa yang kita rasakan. Maka melalui program *sustainable* plan ini, kita rasakan pertumbuhannya walaupun berkurangan atau akan dalam legar 5%. Itulah yang kita harapkan.

Seterusnya soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Gooi adalah juga mencadangkan supaya disusun semula struktur ekonomi negara untuk membasmi kemiskinan tegar. Saya ucapkan terima kasih juga kepada Yang Berhormat Datuk Akbar Ali yang turut banyak membicarakan mengenai soal kemiskinan. Kedua-dua ahli Yang Berhormat ini bersama dengan Ahli Yang Berhormat dari Sabah dan Sarawak membawakan isu ini. Maka saya cuba melihatnya dari sudut yang menyeluruh dari perspektif EPU dan bagaimana kita menangani masalah kemiskinan.

Saya ingin menyatakan kepada Yang Berhormat bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita banyak memberi fokus kepada membasmi kemiskinan. Bila kita lihat baru-baru ini dalam Rancangan Malaysia Kesembilan, Kajian Separuh Penggal kadar kemiskinan, *baseline* nya, garis kemiskinan itu telah ditingkatkan kepada RM720. Dahulunya dia kurang, sekarang ditingkatkan. Miskin tegar, RM440 isi rumahnya. Maka ini merupakan satu *indicator*. Oleh sebab perubahan kadar kemiskinan itu, maka banyak orang lagi yang dapat peluang untuk diberi bantuan melalui pelbagai program yang sedia ada. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT), Kementerian Pembangunan Masyarakat Wanita dan Keluarga dan kementerian-kementerian seperti Kementerian Luar Bandar dan sebagainya banyak mempunyai program-program. Akan tetapi melalui tafsiran baru ini, hampir dua kali ganda kumpulan sasaran itu dapat ditingkatkan...

Tuan Yang di-Pertua: Sekarang kalau Datuk Akbar Ali ganggu pun cukup munasabahlah.

Tuan S. K. Devamany: Boleh, nanti saya akan juga bincangkan perkara-perkara yang dibangkitkan oleh beliau. Maka untuk makluman Yang Berhormat, kita kena lihat kemiskinan dalam perspektif yang lebih makro. Yang lebih makro, lebih besar. Kita tidak boleh melihat bahawa kemiskinan itu hanya boleh ditangani melalui memberi subsidi. Maka kita melihat skop pembangunan Malaysia sendiri daripada Dasar Ekonomi Baru yang diperkenalkan kepada Dasar Pembangunan Negara, dan kini Dasar Wawasan Negara. Kalau kita lihat rangka rancangan jangka panjang yang sedia ada ini, semuanya adalah ke arah penyelesaian holistik, secara menyeluruh untuk mengatasi masalah ini. Ini kerana bukan hanya memberikan bantuan, kita perlu memberikan *capacity building*, pembinaan modal insan.

Selain daripada itu menyediakan ruang untuk mereka yang duduk di luar bandar ini mempunyai peluang-peluang untuk dia menjana pendapatan. Sebagai contohnya, Orang Asli. Bagaimana Orang Asli yang mungkin di paras kemiskinan yang rendah dapat diberi keupayaan untuk mencari pendapatan? Satunya memberi dia akses. Jalan raya, jalan untuk dia keluar membawa barangan dia. Keduanya, memberi penduduk asli ini keupayaan untuk bertani sendiri supaya dia punya *shifting cultivation* yang boleh merosakkan hutan dan sebagainya dapat

diberhentikan. Contohnya tanam pisang. Kita bagi dia keupayaan untuk tanam pisang. Maka segala-galanya ini akan dapat membolehkan mereka atau orang miskin ini membawa atau *produce* dia keluar. Maka inilah banyak perkara yang boleh dilihat secara holistik. Untuk itu, kita meningkatkan kualiti hidupnya. Kita tawarkan dia pendidikan dengan adanya sekolah di situ. Kita tawarkan klinik untuknya supaya dia boleh mempunyai kesihatan yang baik untuk menjana ekonominya sendiri.

Selepas itu kita wujudkan peluang pekerjaan dengan menjanakan ekonomi secara agresif. Selepas itu kita menjaga supaya keselamatan sosial dari segi alam sekitar, dari segi minuman, air dan sebagainya dapat di perkasa. Kita akhirnya menjanakan pelaburan supaya peluang untuk mencari kerja itu ada. Itulah lebih kurang skop yang dibincangkan walaupun kita ada *short to mention* dan langkah-langkah jangka pendek. Akan tetapi saya rasa kita kena lihat secara holistik, pembangunannya secara besar.

■1250

Saya rasa dalam Rancangan Malaysia Kesembilan, kita bersyukur bahawa segala-galanya berjalan walaupun kita dipukul dengan ombak kemelesetan tetapi Rancangan Malaysia Kesepuluh mungkin akan menghalusi balik dan memperkasakan balik perkara-perkara ini. Seterusnya Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali...

Datuk Akbar bin Ali: Tuan Pengerusi, nama saya disebut, mungkin teruskan lepas itu saya minta...

Tuan Yang di-Pertua: Dia hendak dengar dahulu, dia hendak dengar dahulu, kemudian baru dia bagi...

Datuk Akbar bin Ali: Boleh, boleh.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Yang Berhormat. Beliau menyarankan agar kerajaan terus mengambil langkah-langkah untuk membasmi kemiskinan dan agar kemiskinan tegar sifar pada 2010 dapat dicapai. Baik, secara ikhlasnya saya beritahu bahawa 2010, untuk memansuhkan dan menjadikannya sifar miskin tegar itu suatu yang mungkin indah khabar dari rupa. Saya rasa kita dapat mengurangkan secara efektif kemiskinan tegar ini. Kita akan cuba. Maka kita ada program sekarang. Kerajaan melihat bahawa ada 15 jenis program berbeza-beza yang membantu orang miskin. Kalau kita pergi kepada bantuan kemiskinan bandar, ada bantuan sewa perumahan, dia bagi terus RM124, bantuan tuisyen, bantuan pengangkutan untuk ibu pergi bekerja atau ketua rumah pergi kerja, bantuan dialisis.

Kemudian Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat pula ada pula bantuan yang sama macam itu. So, banyak bantuan yang diberi. Belum lagi saya memasukkan bantuan-bantuan daripada agensi-agensi lain seperti agensi agama yang memberi bantuan lagi. Maka untuk menyelaraskan bantuan ini, kerajaan kini memperkenalkan kumpulan fokus di peringkat pejabat daerah di mana kumpulan fokus ini memerlukan ketua-ketua masyarakat seperti penghulu, pengerusi JKK untuk memberi maklum balas kepada pejabat daerah yang akan

bermesyuarat setiap satu bulan untuk mengambil nama-nama orang yang betul-betul miskin. Mengenai kandungan isi rumahnya, golongan istimewa di rumahnya, pendapatan rumahnya, keupayaan dia memiliki rumah dan sebagainya. Maka kini satu portal sedang diwujudkan dan telah diwujudkan di ICU, *Implementation Coordination Unit* di Jabatan Perdana Menteri untuk mendapatkan data-data dari seluruh Malaysia dan daripada situlah baru kita boleh merancang jenis bantuan secara efektif kepada kumpulan sasaran.

Sekarang sudah jalan dan diperkenalkan. Maka mekanismenya adalah ICU melalui kementerian-kementerian, kemudian ICU akan menyalurkan kepada kementerian. Kementerian pula melalui agensi-agensi di peringkat negeri dan peringkat daerah akan memastikan perkara ini dapat dijalankan secara lebih efektif. Itulah mekanisme yang sedang diwujudkan. Maka saya rasa harapan dan saranan Yang Berhormat saya berdoa akan dapat ditunaikan. Maka seterusnya saya...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat hendak bangun agaknya tadi.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Saya cuma enggan supaya teguran saya terdahulu mematahkan semangat Yang Berhormat. Silakan.

Datuk Akbar bin Ali: Saya ucap tahniah kerana Tuan Yang di-Pertua mempunyai kepakaran dalam bidang psikologi.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat perli saya... *[Ketawa]* Silakan.

Datuk Akbar bin Ali: Saya ucap tahniahlah di atas penjelasan yang diberi dan juga usaha-usaha kerajaan. Saya rasa untuk berlaku adil dalam sebarang isu harus juga dilihat secara mudah kalau tanpa menggunakan paradigma yang lebih kompleks sekurang-kurangnya menggunakan *SWAT analysis*. Kalau kita hanya membicarakan kelemahan sahaja tanpa melihat kepada kekuatan dan kejayaan juga tidak adil. Begitu juga kalau kita bercakap tentang kejayaan semata-mata dan menutup sebelah mata tentang kelemahan yang ada.

Memang Kerajaan Barisan Nasional telah berjaya dan ini diakui oleh bank dunia khususnya dalam usaha membasmi kemiskinan di mana pada tahun 1970 angka rasminya 49.2% telah dapat dikurangkan kepada 3.6% pada 2007. Itu secara mutlak telah berjaya malah kita lebih berjaya daripada Amerika Syarikat yang mempunyai kadar kemiskinan hampir empat kali ganda berbanding dengan Malaysia dan kita lebih baik daripada *South Korea*, lebih baik daripada China dan *of course* jauh lebih baik daripada Indonesia dan India.

Cuma saya hendak katakan, dalam kita gembira tentang kejayaan-kejayaan dari segi statistik ini, kita jangan lupa bahawa kumpulan sasar yang hendak kita tumpukan itu masih jauh terkebelakang dan sebagai contoh kumpulan pertanian, kadar kemiskinannya kira-kira lima kali ganda daripada kadar *national average*, purata nasional iaitu kira-kira 15.9%.

Jadi ini kita kena *dissect* isu kemiskinan ini seperti mana saya katakan kita ikut prinsip *chemistry* atau kimia di mana kita memecahkan kompaun-kompaun itu kepada elemen-elemen

yang lebih senang untuk difahami. Memang dalam bajet ini juga sekurang-kurangnya RM5.6 bilion di para 45 ucapan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memperuntukkan untuk membantu membasmi kemiskinan di samping peruntukan-peruntukan yang lain.

Tuan Yang di-Pertua: Jadi kesimpulannya Yang Berhormat?

Datuk Akbar bin Ali: Apa yang saya hendak cakapkan ini kadang-kadang kita *camouflage*. Kita menggunakan atas nama kemiskinan, orang miskin hendak tolong ini semua tetapi adakah kita menggunakan konsep *smart spending* dalam usaha ini dan adakah kajian dibuat untuk melihat daripada setiap seringgit peruntukan itu, berapa sen sahaja kah yang sebenarnya dapat ke tangan orang miskin ini. Adakah kajian pernah dibuat?

Begitu juga dari segi kajian impak sudah kah dibuat berdasarkan konsep *smart spending* ini mereka yang benar-benar memerlukan bantuan dapat. Saya boleh beri jaminan terlalu banyak *leakages*. Jadi tolong bagi...

Tuan Yang di-Pertua: Kesimpulannya.

Datuk Akbar bin Ali: Kesimpulannya...

Tuan Yang di-Pertua: Terlalu banyak *leakages* dalam pelaksanaan...

Datuk Akbar bin Ali: ...Dalam pelaksanaan yang mana lebih menguntungkan orang bukan dalam kumpulan sasar yang hendak kita sasarkan.

Tuan Yang di-Pertua: Itu tepat, cukup. Itu jelas.

Datuk Akbar bin Ali: Jadi tolong beri pendekatan yang lebih spesifik yang mana berdasarkan *smart spending* tadi, ia betul-betul pergi ke kocek orang miskin kerana RM10 hari ini lebih baik daripada RM1 juta tahun depan bagi orang miskin terutamanya hampir menemui ajal. Terima kasih.

Tuan S. K. Devamany: Tuan Yang di-Pertua, saya...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat telah *dissect* tadi. *The anatomy of poverty* dan mendapati banyak *leakages*.

Tuan S. K. Devamany: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih atas sentimen yang telah dijiwai oleh Yang Berhormat itu. Sesungguhnya saya tidak mempertahankan konsep mengatakan segala-galanya sempurna. Saya sudah ceritakan tadi cuma saya hendak mengatakan bahawa ketirisan itu memang berlaku, *leakages are there*, dengan izin. Cuma kita akan cuba, di mana jua ada manusia di situ mesti ada kelemahan. Kita akan cuba mengadakan langkah-langkah untuk cuba menyempurnakan dan memperbaiki sistem yang sedia ada. Saya tidak mengatakan segala-galanya *perfect*.

Tuan Yang di-Pertua: Bermakna kerajaan sedar ada *leakages*.

Tuan S. K. Devamany: Sedar, memang sedar. Itu sebab kita meletakkan bil baru akan datang untuk pelbagai isu kerana ini adalah usaha ke arah itu tapi saya balik kepada konsep *SWAT analysis* yang dikatakan tadi. Memang kita telah melakukan di mana *strength* kita, di mana *weakness* kita, *attribute* kita dan *threat* kita. Maka itu akan menjadi landasan untuk kita merangka

program-program di peringkat kerajaan, peringkat penggubalan dasar dan di peringkat penggubalan pelaksanaannya.

Maka saya ingin mengatakan di sini bahawa fokus kita hanya bukan sekadar memberi bantuan. Kalau memberi bantuan saya setuju bahawa mungkin kumpulan sasaran itu tidak begitu akan dapat diperkasa, yang penting *capacity building*. Membina keupayaan merupakan fokus di mana pendidikan, kemahiran merupakan dua perkara yang penting untuk membawa mereka keluar daripada kancah kemiskinan.

Maka selain daripada itu, *smart spending* seperti yang dikatakan tadi perlu dilakukan dan sedang dilakukan supaya kita melihat balik projek-projek yang mungkin tidak begitu berkesan. Contohnya saya balik kepada kumpulan Orang Asli kerana saya terlibat secara langsung. Maka kami telah melibatkan golongan-golongan profesional...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, masa cukup untuk Jadi saya tangguhkan mesyuarat. Yang Berhormat boleh sambung selepas ini.

Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ditangguhkan sekarang. Dewan bersidang semula pada pukul 2.30 petang.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.00 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Ir. Wong Foon Meng) ***mempengerusikan Mesyuarat***]

Timbalan Yang di-Pertua: Saya mempersilakan Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri untuk menyambung jawapan.

2.33 ptg.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya terpenggil untuk meneruskan penjelasan kepada soalan-soalan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai ekonomi. Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali seterusnya meminta dan menyarankan supaya langkah-langkah sewajarnya diambil untuk menangani inflasi. Menurut beliau kalau sekiranya tiada langkah konkrit maka stagflasi akan berlaku seperti tahun 1973. Tuan Yang di-Pertua, kita mengakui bahawa masalah ekonomi dunia telah menyebabkan masalah inflasi tahun 2007 dan 2008. Kenaikan harga komoditi dan bahan api telah meninggalkan kesan yang begitu serius terhadap harga. Kita tidak boleh menafikan bahawa faktor-faktor inflasi seperti tekanan luaran dari segi mata wang.

Seterusnya peranan orang tengah yang tidak bertanggungjawab dalam *supply change* dan seterusnya kesedaran kepenggunaan yang agak kurang di sini berbanding dengan mungkin Amerika Syarikat contohnya terhadap kualiti barangan, harga barangan dan seterusnya ketamakan untuk keuntungan ini merupakan landasan faktor-faktor yang perlu ditangani untuk menangani masalah inflasi ini. Walaupun sudah hampir enam, tujuh kali sudah diturunkan harga petroleum tetapi masih roti canai dijual dengan harga yang tidak berapa beza mungkin 10 sen.

Teh tarik pun sama sedangkan harga petroleum telah diturun begitu rendah, jauh lebih rendah daripada harga yang awal dulu. Maka kenapakah keadaan ini masih berterusan?

Seorang suri rumah yang pergi ke pasar dulunya dia bawa RM50 mungkin sekarang terpaksa membawa RM80. Maka inilah perkara-perkara yang tidak boleh kita nafikan. Maka apakah langkah yang perlu kita ambil menjadi inti kepada dasar-dasar yang kita rangka. Maka saya rasa perkara ini banyak dibicarakan oleh menteri pengguna dan perdagangan tempatan. Maka saya rasa kita ada langkah-langkah jangka pendek, langkah *mid term* dan juga *long term*. Dalam konteks ini saya rasa kita kena stabil kan harga dan kekal rendahkan harga.

Dato' Gooi Hoe Hin: Boleh saya pohon laluan?

Timbalan Yang di-Pertua: Sila Dato' Gooi.

Dato' Gooi Hoe Hin: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya cukup, bukan sahaja cukup amat-amat kagum tentang komitmen dan penguasaan terhadap perkara yang didedah oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri. Syabaslah dan tahniah. Saya telah dengar secara teliti apa rangka yang telah disebutkan, petang dan sekarang kerana Malaysia kini dilanda dengan sesuatu keadaan yang luar biasa. Jadi apakah langkah-langkah luar biasa yang telah, sedang dan akan di ambil selain daripada apa yang diujahkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri, satu. Kedua, pagi tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa satu majlis ekonomi terdiri daripada lebih kurang 40 pakar-pakar. Saya masih ingat apabila negara dilanda krisis kewangan tahun 1997, 1998.

Terdapat suatu majlis dinamakan Mten. Di mana Mten itu tiap-tiap pagi bersidang dan memberi pendapat dan memberi langkah-langkah kepada Perdana Menteri. Jadi, soal pokok di sini ialah tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan majlis ekonomi ini yang ditubuhkan sama ada tiap-tiap hari mesyuarat atau bila terjadi baru mesyuarat. Sebab itu penting kita tidak boleh tunggu sehingga sesuatu jadi baru kita mesyuarat. Walaupun langkah secara fiskal, langkah secara mandatori telah diambil seperti rancangan pakej yang diumumkan. Jadi saya harap EPU, lebih proaktif supaya mengambil langkah-langkah yang luar biasa. Saya hanya hendak dengar Dewan yang mulia ini apa langkah-langkah luar biasa yang akan diambil.

Tuan S. K Devamany: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat. Soalannya agak mencabar dan terima kasih atas pujian yang telah ditaburkan. Tuan Yang di-Pertua, saya rasa senario Mtenberbeza dengan senario sekarang. Masa itu perjumpaan setiap hari adalah suatu kewajipan kerana yang terlibat bukan krisis ekonomi sahaja. Menggugat keutuhan perpaduan negara dan kalau kita lihat perpaduan merupakan tonggak kepada sebarang negara. Apa yang berlaku di Thailand? Apa berlaku disebut di beberapa buah negara? Bukan kerana ekonomi, politik yang sudah terumbang-ambing dan ini akan mengecohkan segala-gala. Itu sebabnya rakyat negara ini perlu tahu bahawa sandiwara beberapa pihak tidak akan menegakkan keutuhan negara.

Kita perlu memastikan bahawa kestabilan dan keutuhan politik adalah tunjang kepada sebuah negara seperti Malaysia yang pelbagai kaum dan etnik. Maka Mten itu berbeza dengan keadaan sekarang. Itu sebab pertemuan awalnya setiap hari kerana beberapa dasar terpaksa dilakukan untuk mengembalikan kepercayaan dan keutuhan negara dari konteks perpaduan, konteks hubungan antara kaum. Akan tetapi kalau sekarang ini krisis ekonomi berbeza sedikit. Walau bagaimanapun saya ingin mengatakan di sini bahawa kesan daripada ekonomi global ini terhadap Malaysia tidaklah sehebat seperti yang berlaku di US, di EU, Australia dan sebagainya.

■1440

Ini kerana dengan izinnya Tuan Yang di-Pertua, kekuatan Malaysia adalah dengan izinnya, *ample liquidity* iaitu putaran kewangan kita *high savings rate*. Malaysia merupakan satu-satunya negara yang mempunyai simpanan yang tinggi di kalangan rakyatnya dan *low interest rates* bank kita dan *strong banking sector*. Ini kerana pada tahun 1997-1998, krisis ekonomi yang melanda Malaysia ketika itu telah mengajar institusi bank kita supaya berwaspada. Ini supaya meletakkan langkah-langkah yang sewajarnya supaya pinjaman tidak di sewenang-wenang seperti yang dibuat di Amerika Syarikat yang telah meruntuhkan institusi perbankan dan kepercayaan orang terhadap bank.

Ini tidak berlaku di sini, maka kita telah mengambil langkah-langkah sebelum ini, *positive current account balance*, BOP atau *balance of payment*, eksport-import kita, perbezaannya. Maka kita stabil berbanding dengan US maka seterusnya *high level of foreign reserves*. Seterusnya *low foreign debt*, oleh sebab fundamental serta akar umbi ini masih stabil maka kita boleh menangani tempas ini. So, dalam keadaan ini juga, kerajaan tidak begitu lena dalam keadaan begini.

Sudah tentu macam contohnya, Menteri saya sendiri, tiap dua tiga hari sekali keluar bertemu dengan Perdana Menteri di pejabatnya. Ini kerana kita dalam kompleks yang sama, kadang-kadang setiap hari, bincang mengenai isu-isu yang pelbagai mengenai langkah-langkah yang perlu diambil untuk melihat kerana statistik dan perangkaan berubah setiap hari, harga petroleum berubah setiap hari. Maka perkara ini tak boleh ditunggu-tunggu seminggu juga cuma tidak di *formalised* kan...

Datuk Akhbar bin Ali: Minta izin Yang Berhormat..

Tuan S. K. Devamany: Boleh saya habis jawab dulu? Baru kita berbicara. Baik dan seterusnya kerana *floor* itu akan tergugat ya? Seterusnya saya rasa Yang Berhormat ya, selain daripada itu Jemaah Menteri bertemu setiap minggu berdasarkan laporan-laporan yang telah disediakan oleh EPU, ICU dan sebagainya dan institusi macam Bank Negara, MOF dan sebagainya. Akhir sekali *Economic Council* bertemu setiap bulan, saya rasa sudah cukuplah mekanisme untuk memastikan dan setakat ini kita nampak banyak huru-hara di luar tapi di sini kita ada keluhan tapi belum meletup lagi. Teruskan.

Datuk Akhbar bin Ali: Saya cukup gembira Tuan Yang di-Pertua, di atas gambaran landskap ekonomi yang optimis itu. Sesungguhnya saya juga ada menulishlah dalam blog dara

tua, tapi saya rasa supaya kita tidak dipersoalkan kredibiliti kita, kerajaan mahupun wakil kerajaan. *Let us try* dengan izin, memberi gambaran yang lebih lengkap lagi. Saya boleh tambah juga yang *economic fundamentals* itu dengan kadar pengangguran yang rendah sebanyak 3.6% di bawah *threshold* ILO yang dikatakan apa itu *full employments statistically speaking...*, dan juga kita punya *foreign reserves* boleh membayar lebih kurang lapan bulan *retain import*. Semua ini memang cantik sekurang-kurangnya dari sudut perangkaan.

Namun begitu, kita juga harus *caution* rakyat supaya kita *emotionally* dan juga dari segi pemikiran apa itu *prepared* atau bersedia menghadapi keadaan ini. Kita tidak boleh mengatakan keadaan ekonomi sekarang lebih kurang dahsyatnya berbanding dengan krisis pada tahun 1997-1998. Kalau kita tengok apa yang ditulis oleh Stiglitz, Krugman bahawa keadaan ini akan hampir sama atau lebih daripada *great depression late twenties*. Jadi Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya rasa lebih elok kita menerangkan keadaan yang sebenar. Ini supaya kita sama-sama dengan rakyat boleh faham keadaan ini dan kita akan faham kenapa kerajaan bertindak sedemikian. Kalaulah dikatakan keadaan ini lebih teruk daripada *great depression late twenties* daripada tahun 1997 maka wajarlah, halallah, tidak perlu buat lebih daripada itu saya rasa kurang tepat. *Bare in mind* ada pepatah Inggeris mengatakan dengan izin, *doing the same thing over and over and over again, and expecting different result is do nothing*.

Itu sebab tadi saya setuju dengan..

Tuan S. K. Devamany: Tuan Yang di-Pertua, apakah soalan Yang Berhormat?

Datuk Akhbar bin Ali: Soalan saya, kita mesti akui dan jangan menafikan betapa seriusnya tsunami ekonomi yang bakal melanda Malaysia. Ia akan mengambil masa kalau mengikut *certain school of thought* lebih daripada dua tahun untuk pulih atau sekurang-kurangnya 15 bulan. Oleh sebab itu, Clinton meramalkan antara 15-20 bulan, so keadaan ini serius.

Jadi itu sebab adalah wajar kita nak mengetahui apakah tindakan-tindakan luar biasa untuk menangani *second depression* ini, betul, kita ada *all the economic fundamental*. Akan tetapi itu semuanya akan musnah kerana *the whole our economic is revolving around the great economy of US* dan sebagainya. Kalau dia tidak import daripada kita, dia tidak import daripada China, dia tidak import daripada India, kesannya juga datang kepada kita dan sekarang sudah 12% import eksport ke USA menurun. Saya rasa *please be frank*, menerangkan *fundamentals* nya dan menerangkan juga kemungkinan-kemungkinan malapetaka yang mungkin melanda kita kalau kita dan rakyat tidak bersedia. Terima kasih.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih kepada Yang Berhormat. Persandiwaraan tidak akan memperkasakan sebuah negara, maka *be frank* itu, memang saya *frank* di sini. Di Dewan yang mulia ini memang kita berbicara perkara-perkara yang sah, tapi saya menjawab mengikut kehendak soalan Yang Berhormat tadi. Ini kerana keadaan ekonomi yang begitu besar sekali tak boleh dijawab dalam beberapa minit sahaja.

Maka kita juga ada pihak Yang Berhormat daripada MITI yang akan menjawab soalan-soalan yang relevan. Saya hanya melihat dan menjawab soalan-soalan yang mempunyai kesan mikro kerana EPU membicarakan mengenai mikro ekonomi dan *economic planning* secara umumnya. Pada khususnya eksport, import semua akan mungkin dikendalikan oleh rakan seperjuangan saya daripada MITI. Seterusnya, oleh kerana Yang Berhormat telah pun menyentuh mengenai perkara-perkara yang *fundamentals* tadi, cabaran *fundamentals*. Saya tidak menafikan bahawa Malaysia mempunyai cabaran-cabaran tertentu dan khusus seperti yang dihadapi oleh negara-negara yang lain contohnya dengan izinnya, *moderating commodity prices* menjadi isu besar yang dikatakan tadi.

Kedua *high volatility in the stock market, very volatility type stock market* kita. Seterusnya *domestic prices still high*, seterusnya adalah *inflation still high*, walaupun ada *moderation* tetapi masih *high*. Seterusnya, *low confidence level* di kalangan rakyat. Ini juga menjadi satu cabaran yang besar dan akhir sekali *physical deficit* mungkin. Saya mengakui bahawa itu sebab saya kata perkara-perkara ini tidak boleh di bincang dalam satu keadaan yang tetap, mungkin sehari kita perlu berbicara.

Maka tak bolehlah kita bersaji jawapan dalam beberapa minit sahaja, maka itu sebabnya soalan, khusus saya jawab. Saya ingin menyatakan secara mikronya, yang mikro itu saya memohon jasa baik Yang Berhormat daripada MITI menjawablah. Mikronya kita sudah pun menyalurkan jalan untuk *economic reforms* sudah bermula dengan agresif sekali.

■1450

Saya ingin memberitahu bahawa *economic council* dia punya *workgroup* bertemu setiap minggu untuk formula-formula seperti ini. *Promoting private sector investments*, seterusnya *promoting new sources of growth and income* dan seterusnya *long term physical sustainability*.

Dan akhir *skill providing educated skill workers*. Semua *framework* ini sudah pun rangkanya sedang diuruskan. Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana kita lama saya teruskan soalan-soalan lain...

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Yang Berhormat, minta laluan Yang Berhormat. Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, saya tertarik dengan gulungan Yang Berhormat tadi. Memang tahniah sebagai Timbalan Menteri, penggulungan yang begitu baik sekali tetapi saya percaya apa Yang Berhormat cakap tadi tentang perancangan ekonomi Yang Berhormat mengatakan di Jabatan Perdana Menteri setiap hari ada mesyuarat, ada *council* mesyuarat, ada MTEN mesyuarat tetapi saya hendak beritahu satu contoh Yang Berhormat pelaksanaannya menyedihkan kita.

Saya hendak bagi tahu satu contoh NCER Wilayah Koridor Utara ini, dia ada Perlis, Kedah, Pulau Pinang dan sebahagian Perak. Yang menyedihkan kita ini kerajaan telah menyediakan dana berbilion ringgit untuk membantu rakyat di kawasan ini di empat negeri ini supaya membantu orang miskin, membangunkan pembangunan di kawasan tetapi hari ini

pelaksanaannya Yang Berhormat iaitu kita bayangkan daripada utara pejabat yang hendak membangunkan utara itu ada di Kuala Lumpur, CEO nya duduk di Kuala Lumpur. Bagaimana hendak membangunkan kawasan utara kalau CEO, pegawainya di Kuala Lumpur. Maknanya dana yang diberi berbilion ringgit ini belanja gaji CEO dia, kapal terbang dia, hotel dia habis ikut itulah duit, inilah ketirisan yang berlaku.

Kerajaan telah pun sediakan bajet, bajet tidak turun bawah orang lain yang gunakan bajet itu. Jadi saya minta Yang Berhormat inilah yang difikirkan oleh Ahli-ahli Dewan Negara. Kita menyokong, kita tahu setiap hari Perdana Menteri mesyuarat, Timbalan Menteri mesyuarat, Menteri mesyuarat. EPU setiap hari jumpa Perdana Menteri tetapi adakah dia dapat laporan-laporan ini apa yang berlaku ini termasuk NCER. NCER kita sendiri telah diluluskan dalam Dewan ini tetapi hari ini kita tidak tahu apa yang berlaku, apa projek yang sudah pun dilaksanakan tetapi duit yang kita tahu berbilion ringgit, pejabat di Kuala Lumpur, CEO dia duduk di Kuala Lumpur, inilah masalahnya Yang Berhormat. Saya minta supaya Yang Berhormat bawa perkara ini, terima kasih.

Tuan S. K. Devamany: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih atas saranan Yang Berhormat. Saya ingin menjelaskan dan menjernihkan konsep mungkin diprasangkakan oleh kerana kekurangan fakta dan butiran. Okey, yang pertama walaupun pusatnya berada di Kuala Lumpur di Jalan Semantan, Damansara tetapi ada satu pejabat di Pulau Pinang dan ada satu lagi pejabat di Alor Star. Oleh kerana *Northern Corridor Economy* atau NCER ini fokusnya *modern agriculture* pertanian moden, pelancongan, *electrical electronic industry, manufacturing design, logistic and human capital*, inilah fokus pembangunan koridor ini.

Maka Kedah itu, di Alor Star fokusnya pertanian kerana Kedah itu merupakan negeri yang fokus kepada pertanian dan yang lain semua adalah di sekitar Pulau Pinang dan utara Perak. Maka kalau kita lihat peranan kedua-dua ini ada dibuat di pejabat-pejabatnya di Alor Star dan di Pulau Pinang. Satu lagi sekarang pengurusan sudah berbeza. City Bank pengurusnya CEOnya kadang-kadang akan berurusan dari India, dia sudah *virtual, virtual management*, orang sudah *management* daripada Amerika, institusi-institusi perniagaan di Malaysia so kita tidak lagi merupakan negara yang hanya bergantung kepada *physical management*, sudah menggunakan pelbagai kaedah-kaedah teknologi moden kerana *resourcesnya* di sini, keputusannya perlu dilakukan di sini dan lebih-lebih lagi NCER itu adalah begitu bayi peringkatnya, *very infant in stage* dengan izin, di mana baru satu tahun sahaja berjalan.

Maka pada peringkat awal ini yang dilakukan adalah *framework, intuitional framework, decision framework* maka walaupun begitu saya rasa sekarang kita lihat pencapaiannya. Sasaran atau *target* sasaran pelaburan pada Rancangan Malaysia Kesembilan adalah RM28 bilion tetapi setakat ini 30 September 2008 RM8.05 bilion sudah pun disempurnakan maka saya rasa pencapaiannya 33 projek maka saya rasa ini adalah sesuatu yang baik sekali. 33 projek diluluskan, yang sudah diamalkan ada lapan, 24% maka saya walau bagaimanapun menerima

saranan ini dan akan kemukakan kepada pihak yang berkenaan supaya mungkin ada masalah di sana dan kita berdoa bahawa perkara itu dapat dikurangkan masalah dapat dikurangkan.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya berbahas mengenai hujah ataupun cadangan Datuk Akbar Ali juga begitu banyak sekali Datuk Akbar Ali taburkan. Beliau mencadangkan supaya dibangunkan modal insan bangsa Melayu dan bumiputera dengan lebih terancang dan berkesan serta dipercepatkan sejajar dengan teras dua Misi Nasional. Izinkan saya memberitahu di sini bahawa dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan Yang Berhormat, maka peluang pendidikan di peringkat tertinggi telah dilipatgandakan khususnya di institusi pengajian awam baru, Universiti Malaysia Kelantan, Universiti Darul Iman, UDM, Universiti Pertahanan Nasional Malaysia UPM telah ditubuhkan bagi menambah lagi bilangan modal insan Melayu dan bumiputera.

Pihak Universiti Teknologi Mara UiTM telah menetapkan sasaran 200,000 enrolmen pelajarinya menjelang 2010 dan Kolej-kolej bersekutu francais UiTM juga akan diadakan mensasarkan enrolmen sebanyak 30,000 pelajar maka kita juga ada langkah-langkah lain untuk meningkatkan kualiti dan kebolehpasaran graduan-graduan di mana dalam penguasaan keusahawanan, bahasa Inggeris, pengajaran dan pembelajaran bersangkut paut dengan latihan pelajar di institusi-institusi. Dalam bidang kemahiran pula terlalu banyak butiran yang ada di sini tetapi saya ingin mengatakan lapan Institusi Kemahiran MARA atau IKM, tiga Kolej Kemahiran Tinggi MARA atau KKTm dan 28 Pusat Giat MARA baru akan dibangunkan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan yang akan menyediakan untuk 19,800 pelajar. Di samping itu 49 institusi latihan baru, dua Institusi Latihan Perindustrian atau ILP, tiga pusat teknologi tinggi (HITEC) dan enam Institut Kemahiran Belia Negara, enam politeknik dan 25 kolej komuniti akan dibina dalam Rancangan Malaysia Kesembilan.

Maka itulah beberapa dan skop ini menjadi satu teras utama kalau kita lihat teras utama dalam Rancangan Malaysia Kesembilan selain daripada pembasmian kemiskinan, pengagihan pendapatan, penyusunan semula masyarakat, penyusunan semula guna tenaga, pembasmian kemiskinan, pembangunan komuniti perniagaan bumiputera merupakan inti dalam proses misi nasional maka agensi-agensi akan dirangka dan akan diberi peluang untuk merangkanya. Seterusnya Yang Berhormat Ir. Haji Zamri telah mencadangkan agar kerajaan.

Datuk Akbar bin Ali: Yang Berhormat minta maaf. Saya *last*, selepas ini saya tidak hendak bangkit. Saya mohon.

Tuan S. K. Devamany: Saya rasa kita kena beri peluang, tidak mengapa.

Datuk Akbar bin Ali: *Thank you for your gentlemen approach*, terima kasih. Tentang modal insan itu supaya dipendekkan cerita saya mohon mencadangkan supaya kita ikut pendekatan Kerajaan Singapura dalam *scouting and monitoring* mereka yang sesuai untuk dibangunkan modal insannya. Yang keduanya saya tadi baru *first time* terdengar Yang Berhormat

menyebut juga di bawah teras tiga berkenaan dengan selain daripada kemiskinan tetapi merapatkan jurang ketidakseimbangan *first time*.

Yang ini penting sebab saya macam dalam ucapan saya hari itu saya sudah cakap persepsi saya dapat ialah Majlis Ekonomi lebih menumpukan kepada memacu pertumbuhan ekonomi seolah-olah kemiskinan dan juga merapatkan jurang ketidakseimbangan itu macam tidak mendapat prioriti, ini persepsi kalau salah minta maaf dan saya ingin katakan saya ingin ulangi kalau di satu nafas kita mahu menghapuskan kemiskinan dan merapatkan jurang ketidakseimbangan ini tetapi dalam buku yang tebal ini Yang Berhormat dan dalam ucapan saya ingin katakan dasar-dasar ini kebanyakannya *rich buyers, very few poor buyers* dan saya rasa dia akan meningkatkan ketidakseimbangan ini kalau kita ukur nanti sama ada menggunakan *ratio urban-rural* antara kaum dan juga *Gini coefficient*.

Saya tidak mahu berbohong atau *misuse* statistik. Saya ucap tahniah kepada kerajaan kerana telah merapatkan jurang perbezaan kalau diukur dengan *ratio* dan juga *Gini coefficient* kalau kita ambil tempoh tertentu contohnya antara 1999 dengan 2007 tetapi kalau kita ambil tempoh 1990 dengan 2007 maka jurang itu kalau diukur dengan *Gini coefficient* ia membesar, jurang itu semakin besar so hendak ambil tempoh mana yang hendak diukur itu jadi boleh katakan *misuse* statistik.

■1500

Tahun 1990, RM1 *rural* bersamaan RM1.70 di bandar. Pada tahun 2007, RM1 *rural* bersamaan dengan RM1.91 di bandar. So, berdasarkan *ratio* ini, jurang pendapatan meningkat. Begitu juga kalau kita gunakan *Gini coefficient* pada tahun 1990, Malaysia at the total level 0.4421, pada tahun 2007, 0.4441.

Ini juga selain daripada kita memberi tumpuan kepada menjana, memacu perkembangan ekonomi, kalau kita lupa memikirkan kemiskinan kerana kadar kemiskinan meningkat antara 1997 dan 1999 selepas krisis, jurang ini juga akan meningkat. Saya ucap terima kasih kepada kerajaan kerana mengambil *preemptive action* ini melalui pakej rangsangan tetapi kalau rancangan itu tidak dibiayai oleh setiap kementerian, ia tidak akan jadi. Jadi saya mencadangkan supaya perkara-perkara ini turut diambil perhatian Yang Berhormat ya. Terima kasih.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih. Saya akan memasukkan semua hujah-hujah tadi dalam perancangan yang bakal dilakukan. Saya rasa pandangan itu cukup baik, saya serasi dengan pandangan Yang Berhormat.

Dato' Seri Mohd Effendi bin Norwawi: [Bangun]

Tuan S.K. Devamany: Ha boleh.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan.

Dato' Seri Mohd Effendi bin Norwawi: Satu lagi perkara yang saya tahu mengenai kemiskinan ini, sebenarnya amat ketara ialah bukan saja daripada segi *gene coefficient*, memang *it's important*. Satu lagi sama ada kita tahu atau tidak, daripada segi kadar kemiskinan walaupun

kita bangga dengan pencapaian negara keseluruhannya, taraf kemiskinan kita telah turun kepada 3.6% tapi kalau kita lihat lagi, ada lapan negeri di negara kita yang kadar kemiskinan mereka tinggi daripada *national average*, lebih tinggi daripada 3.6%. *It is very serious situation* Tuan Yang di-Pertua. Jadi saya ingin bertanya sama ada dengan *Economic Council* yang ada ini, sama ada ini adalah satu daripada tumpuan khusus mereka, fokus mereka juga, sebagai sambungan soalan Yang Berhormat Datuk Akhbar Ali. Terima kasih.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Yang Berhormat. Saya juga akan bakal menjawab soalan-soalan beliau yang telah diketengahkan lepas ini kerana beliau juga telah membawa perkara-perkara berkaitan dengan ekonomi.

Baik, saya ucap terima kasih terhadap penilaian *gini coefficient* yang telah dikatakan dan tertarik dengan ketidakseimbangan wilayah daripada segi pembangunan dan juga peluang untuk meningkatkan taraf hidup. Saya rasa dalam zaman Pak Lah, pertanian telah menjadi satu fokus yang begitu penting sekali dan wang yang begitu banyak sekali dan juga sumber yang begitu banyak sekali telah diketengahkan dalam tempoh tiga ke empat tahun ini.

Kawasan saya sendiri Yang Berhormat adalah dari Kuala Lipis. Saya ada 14 kampung pedalaman. Satu dun itu, Kuala Lipis. Satu DUN itu Tanah Rata Cameron Highlands. Maka saya nampak kesan daripada usaha itu, pendapatan masa harga komoditi itu baik boleh mencecah hampir RM2,000 ke RM3,000 seorang, pekebun-pekebun kecil. Maka saya rasa ini telah memberi keupayaan bagi mereka untuk meningkatkan taraf hidup. Sekarang kesannya telah teruk sedikitlah tetapi usaha itu sehingga ada ramai belia yang datang balik ke kampung mereka kerana mereka dapati bahawa pendapatan di kawasan pedalaman, di kebun-kebun mereka lebih baik daripada di bandar dengan *cost of living* mereka.

Maka saya rasa itu satu, memperkasa sektor pertanian telah membantu dan seterusnya *corridor development*, pembangunan koridor yang telah diilhamkan. Sekiranya dimantapkan dalam tempoh lima tahun ini kerana *corridor development* kita telah diilhamkan atau telah divisikan sampai 2025 dan akan dipecahkan kepada peringkat dan fasa-fasanya. Sekiranya proses ini dapat di perkasa, saya rasa isu pembangunan wilayah dan isu kemiskinan akan mendapat fokus, akan dapat diperkasa balik.

Maka inilah jawapan yang boleh saya utarakan dan saya ucap terima kasih kepada Yang Berhormat Senator yang telah membangkitkan isu lapan negeri, masih lebih tinggi *national average* daripada segi kadar kemiskinan. Maka itulah fokusnya. Kita kembali kepada negeri-negeri yang mana macam Terengganu, Kelantan, Sabah, Sarawak, Kedah dan kita pastikan bahawa tempas pembangunan dapat dinikmati sama oleh semua rakyat.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, saya memohon supaya saya percepatkan hujah-hujah kerana saya nampak ada menteri tunggu dah lama. Saya dulu minta 20 minit saja lepas rehat tapi sekarang saya sudah terlanjur sedikit.

Yang Berhormat Ir. Haji Zamri telah menyarankan supaya kerajaan mengkaji paras garis kemiskinan dengan mengambil kira keadaan ekonomi sekarang di mana harga minyak dan komoditi telah jatuh merudum. Saya pun bersetuju bahawa kerajaan telah pun mengadakan dan mengemaskinikan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) yang merupakan *indicator* utama dalam menentukan kadar kemiskinan. Di samping itu, PGK yang telah diguna pakai baru-baru ini telah dibuat kajian dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan di mana kadarnya telah ditinggikan sampai 720 hingga 50 hingga miskin tegar itu 440 dan kajian isi rumah ini dilakukan setiap dua setengah tahun kerana selaras dengan Rancangan Malaysia dan Kajian Separuh Penggal.

Pada 2007, kita telah mengambil *random sampling*, 38,083 orang dan ianya adalah pelbagai. Daripada segi *sectorial*, daripada segi strata dan dari segi negeri. Kita mengambil secara purata seluruh ini dan lepas itu baru kita membuat keputusan-keputusan berdasarkannya dan jawapannya saya telah pun mengatakannya mengenai *focus group* tadi. Tak payah saya ulang balik. Saya minta supaya Yang Berhormat merujuk balik kepada *Hansard* nanti.

Kepada Yang Berhormat Dato' Seri Mohd Effendi bin Norwawi yang telah mengungkit ataupun mencadangkan supaya ditubuhkan Majlis Pembangunan Negara yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sebagai platform dan koordinator bagi kesemua projek pembangunan negara. Izinkan saya mengatakan bahawa *framework* Yang Berhormat Dato' Seri sudah pun banyak berpengalaman kerana beliau dulu adalah Menteri EPU, bekas Menteri EPU dulunya. Maka beliau tahulah mengenai mekanisme bagaimana keadaan peranan EPU yang akan menyelaraskan projek-projek *high impact*. Lepas itu kita ada ICU pula yang menyelaraskan secara menyeluruh projek-projek ataupun hala tuju pembangunan mengikut dasar-dasar yang telah dirangka. Kita juga ada kementerian sebagai agensi pelaksana di peringkat akar umbi dan peringkat lain. Maka inilah sistem yang sudah ada untuk memastikan bahawa segalanya berjalan mengikut hala tuju yang benar, kita ada *check and balance mechanism*, dengan izin. Kita ada *legislative* dan kita ada kehakiman untuk memastikan bahawa Eksekutif menjalankan tugas mereka dalam keadaan yang sempurna.

Maka menteri pula dan EPU serta ICU pula meletakkan siling terhadap projek dan memantau projek-projek macam baru-baru ini kita rasakan bahawa mega projek perlu dikaji semula, yang mempunyai kurang impak kepada rakyat dan dua projek yang ada *design* yang keterlaluan dibetulkan semula supaya *very basic design* supaya kosnya dapat dikurangkan. Inilah langkah-langkah yang telah diambil dan MOF pula, *Ministry of Finance* ya, Kementerian Kewangan menjaga wang dan memastikan bahawa segala itu dapat diaturkan.

Maka saya rasa sudah ada mekanisme tapi saya ingin mengatakan bahawa Majlis Pembangunan Negara yang dimaksudkan tadi telah ditubuhkan pada 1971. Kini sejak 2004, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah menjadi pengerusi kepada majlis ini dan majlis ini telah

digerakkan di peringkat Jawatankuasa Kerja Tindakan Negara dan sedang dilaksanakan dan saya rasa semuanya ke hala tuju yang sama.

Seterusnya soalan daripada Yang Berhormat Dato' Sri Empiang Jabu.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat Dato' Seri Mohd Effendi bangun.

Dato' Seri Mohd Effendi bin Norwawi: terima kasih Yang Berhormat. Saya dapati Yang Berhormat Timbalan Menteri Jabatan Perdana Menteri ini saya begitu kagum dengan kebolehan beliau berhujah dan menjawab. Memang saya kagum sekali.

■1510

Saya kira EPU bernasib baik mempunyai seorang menteri yang *very clear* dia punya *thinking*. Saya memang mengucapkan tahniah kerana selama pengalaman saya, bukan banyak timbalan menteri - dia begitu *articulate* dengan subjek dia. Namun, saya cuma ingin mengulangi bahawa cadangan saya menubuhkan *National Development Council* itu adalah berbeza Yang Berhormat iaitu dari segi menyusuli Pelan Induk Misi Nasional. Tekanan saya ialah walaupun kita ada Misi Nasional yang dengan ada lima Teras itu, yang kita perlu adakan sekarang ialah dari segi *master plan* untuk tiap-tiap teras itu. *Master plan* dari segi *moving up the value chain*, *master plan* dari segi meningkatkan kapasiti, *knowledge* dan *innovation*, *master plan* dari segi *growth* dan *distribution*, *quality of life* dan implementasi.

Yang saya maksudkan ialah pada tiap-tiap teras misi ini diadakan *target*, diadakan *schedule* dan tiap-tiap *target* ini, sasaran ini dicatukan, dipasakkan dalam satu *comprehensive master plan* yang oleh *central agencies* seperti EPU. Ini supaya tiap-tiap kementerian, tiap-tiap agensi faham *the macro direction* dan mereka bergerak seiring dalam satu hala tuju. Jadi mereka semua ada *definite target*, misalnya saya *curious* hendak bertanya nanti ada daripada kementerian MITI. Misalnya dia punya IMP-3, dia ada menyentuh mengenai *moving up the value chain* tetapi adakah *target* yang *clear*, *moving up the value chain* dalam sektor apa? *Moving up the value chain* kepada *value added* ke mana? *How much of the value added* daripada sekarang dan sebagainya.

Ini yang saya maksudkan Yang Berhormat, yang Misi Nasional ini di mana saya cadangkan DPN inilah khusus untuk memantau pelaksanaan *National Mission master plan* ini. Itu yang saya maksudkan Yang Berhormat.

Tuan S. K. Devamany: Saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat yang telah banyak makan garam dalam hal ini. Kita ini orang baru, mungkin saya sendiri akan mendapatkan tutor daripada beliau mengenai hal-hal ini kerana beliau berada dalam induk semasa kita mengadakan pengistilahan pembangunan negara. Saya mengucapkan terima kasih kepada beliau dan pandangan-pandangan beliau.

Cuma saya memohon satu sahaja daripada Yang Berhormat supaya kalau boleh dibuat dalam dua muka surat *executive summary*, dengan izin, dan disampaikan dan dimajukan kepada

saya. Saya akan pastikan perkara itu akan saya majukan kepada pihak yang berkenaan khususnya kepada menteri saya supaya diketengahkan kepada menteri. Saya rasa pandangan itu cukup bagus kerana dia ada *standard operating procedures* dan ada *very clear directions* dan *clear result orientation*. Maka saya mengucapkan terima kasih kepada beliau.

Saya akan teruskan dengan tiga lagi perkara yang perlu kita bincang iaitu daripada Yang Berhormat Dato' Seri Emping Jabu, iaitu beliau mencadangkan supaya kerajaan melaksanakan program-program untuk Sarawak seperti pembasmian kemiskinan agar kadar kemiskinan dapat dikurangkan dan fokus yang lebih terperinci diberi kepada Sarawak di kawasan luar bandar untuk penduduk-penduduk miskin. Saya amat bersetuju dengan beliau dan saya ingin mengatakan di sini bahawa Sarawak telah diperuntukkan bajet pembangunan yang tinggi di bawah Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan sebanyak RM12.9 bilion.

Seterusnya, Sarawak juga terlibat dalam SCORE iaitu koridor tenaga diperbaharui Sarawak dan peruntukan sebanyak RM2.5 bilion di bawah kajian separuh penggal pun telah dimajukan. Berdasarkan kepada HIS, *household income survey*, kajian isi rumah pada tahun 2007, kadar kemiskinan Sarawak adalah 4.2%. Maka saya mengakui bahawa kesan daripada SCORE itu masih belum lagi dirasakan kerana baru diwartakan di Sabah dan Sarawak dan perlu mengambil masa untuk memastikan bahawa kerangka legislatif dapat diperkukuhkan sebelum pelaksanaan diteruskan pada tahun depan dan tahun seterusnya.

Saya juga mengingatkan di sini bahawa RM10 bilion untuk pembangunan koridor ini sudah pun ada. Ianya akan digerakkan kerana bajet baru diluluskan pada Julai 2008 untuk tahun 2009. Maka saya rasa itulah lebih kurang dengan adanya stimulus pakej baru-baru ini yang di ...

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Yang Berhormat, mengenai kemiskinan negeri Sarawak ini. Yang selalu kita dengar jawapan di sini ialah selalunya kalau kita bertanya mengenai apakah rancangan kerajaan mengenai kemiskinan. Kita mendapat jawapan selalunya kita ada bajet, kita dengar RM10 bilion tetapi yang saya kira yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Dato' Seri Empiang tadi ialah adakah kali ini kita ada cara-cara baru untuk mendapat *new result, old ways will never get new results*.

Yang kita hendak dengar ialah adakah peruntukan ini disamakan dengan cara-cara baru untuk negeri Sarawak memastikan kali ini kita mendapat benar-benar hasil yang berkesan. Ini kerana kemiskinan di Sarawak sudah begitu lama, 50 tahun kita merdeka..., saya Ahli Yang Berhormat kawasan pedalaman dahulu, kalau Yang Berhormat lihat orang kampung kita dalam *long house*, kita tidak boleh tengok *clear consent* 50 tahun, kita di bandar dalam keadaan begitu baik tetapi di kampung, jalan tidak ada, air pun tidak ada pada masa ini. *Electricity* tidak ada, banyak lagi negeri di Sarawak yang begitu.

Jadi kita dah berbelanja berbilion-bilion, jadi *my point* ialah maksud saya ialah bukan perbelanjaan. Saya ingat yang penting ialah adakah kali ini kita membawa cara yang baru untuk memastikan kali ini kita benar-benar dapat mengatasi masalah ini. Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. Saya pun simpati dan saya pun telah melawat kawasan-kawasan di Sabah dan Sarawak secara peribadi mengenai keadaan *long houses* dan juga keadaan infrastruktur di sana. Maka saya rasa, saya pun tidak faham mengenai bagaimanakah proses pembangunan dalam dekad-dekad yang dahulu telah tidak begitu berkesan di peringkat Sabah dan Sarawak. Maka saya berdoa bahawa inisiatif baru dan juga komitmen baru ini dapat memberi pembangunan seperti mana yang diilhamkan oleh Yang Berhormat.

Saya sendiri telah melihat bahawa semua yang saya katakan tadi dari segi RMK-9, selepas kajian separuh penggal, mungkin 2009, 2010. Dua tahun kita ada untuk wang ini digunakan dan stimulus pakej untuk PIAS dan PIA itu untuk RM600 juta yang diumumkan oleh Timbalan Perdana Menteri baru-baru ini ialah jumlah yang kita sedia ada untuk *plugging*. Maka yang kita kena jaga adalah agensi-agensi pelaksanaan seperti Yang Berhormat kata tadi ketirisan itu, *seepages* itu dan kita pastikan itu. Itu sebabnya saya rasa Ahli-ahli Yang Berhormat Ahli Parlimen dan DUN juga perlu menjadi agen penting dalam pelaksanaan program-program ini dan bukan sahaja agensi-agensi kerajaan sendiri. Maka dengan adanya dua hala tuju ini yang disatukan dengan satu niat yang baik, mungkin keberkesanan pelaksanaan itu dapat diwujudkan.

Saya ucapkan terima kasih dan seterusnya, Dato' Seri Empiang Jabu juga telah mencadangkan supaya Kerajaan Pusat memberi kerjasama yang lebih erat kepada kerajaan negeri untuk menjayakan projek-projek, sudah tentu ini akan dilakukan. Kerajaan Pusat sudah pun mengambil langkah-langkah untuk bersama dengan kerajaan negeri untuk memastikan bahawa projek-projek di bawah SCORE itu dapat direalisasikan.

Akhir sekali Yang Berhormat Datuk Armani telah menyatakan agar kerajaan mengambil langkah-langkah yang berkesan dalam pembangunan ekonomi wilayah Sabah khususnya memberi galakan kepada rakyat untuk menerokai peluang ekonomi. Untuk makluman Yang Berhormat, bagi mempercepatkan dan mempertingkatkan lagi pembangunan di Sabah, kerajaan juga telah memperkenalkan inisiatif koridor. Koridor ini saya ingin mengatakan bahawa merupakan koridor yang terakhir dalam pelaksanaan. Pada mulanya kita telah mengilhamkan Iskandar, Iskandar telah bergerak lebih cepat kerana telah mula lebih awal; tetapi *Sabah Development Corporation* baru sahaja menetas. Walaupun ia sudah lama tetapi *framework* legislatifnya di peringkat kerajaan negeri baru dapat disempurnakan dari segi perundangan dan sebagainya.

Maka saya rasa mulai tahun 2009, boleh nampaklah kesan-kesan pembangunan. Maka saya memohon supaya dalam menggerakkan lagi rakyat untuk merebut peluang maka kita kena tahu apakah kerangka yang sedia ada, dapatkan maklumat.

■1520

Pastikan bahawa warga-warga peniaga dan usahawan dapat menggerakkan segala apa yang diadakan, *tourism, agriculture, manufacturing environment, infrastructure human capital*. Maka itulah lebih kurang perkara-perkara saya sekali lagi....

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Mengenai pembangunan koridor, ini adalah sebenarnya satu strategi pembangunan yang *brilliant* satu cadangan yang begitu baik sekali. Kerana saya terlibat dalam *master plan corridor*. Setiap koridor mempunyai *master plan* yang cemerlang. Pelan induknya *very clear*, ini yang saya maksudkan dengan *master plan*. Cuma saya ingin bertanya dari segi, saya yakin ianya kalau boleh dijayakan, kalau cukup komitmen, yang menjadi soal tanya ialah yang penting dalam koridor ini, perancangan memang sudah ada ialah *in the end* ia bergantung kepada *management* yang dipilih. Jadi saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat, adakah kita puas hati yang setiap koridor *development* ini akan diberi kebebasan, *independence* dari segi memilih *the best to manage*. *That is the most important* dengan tidak ada *political interference* termasuklah di negeri Sabah juga di negeri-negeri lain kerana inilah saya ingat *the key to the success of the corridor development*. Dia pastikan bahawa setiap pengurusan itu *independent*, profesional dan dapat mengadopskan proses-proses yang terbaik, *world class processes*. Terima kasih.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Yang Berhormat. Saya ingin mengatakan di sini bahawa saya telah sendiri membuat lawatan dan selepas itu Menteri EPU telah melawat dan kita telah melihat apa yang telah dikatakan oleh Yang Berhormat tadi bahawa ada masalah-masalah kecil-kecilan di peringkat pelaksanaan dapat diperbetul dan diperhalusi supaya agensi yang menerajui pelaksanaan itu dapat diutuhkan ke arah penyampaian *result* atau keputusan pada akhirnya. Kita ada sedia iaitu Sabah *Economic Development and Investment Authority* bersama dengan *state*, kerajaan negeri yang akan meletakkan kepakaran-kepakaran untuk menjadikan *Sabah Development Cooperation* satu konsep yang berjaya tetapi akhirnya saya bersetuju bahawa komitmen daripada kita sebagai wakil rakyat dan komitmen daripada agensi kerajaan dan juga agensi-agensi peringkat negeri dan juga peringkat daerah merupakan satu komponen yang begitu penting sekali ke arah memastikan bahawa kejayaan pembangunan koridor yang telah diilhamkan sendiri oleh Menteri ataupun Yang Berhormat tadi yang telah menanyakan soalan dan saya tahu bahawa ini mungkin merupakan *very dear to his heart because he gave birth to big part of it* dan saya berdoa bersama Yang Berhormat sekali supaya inisiatif murni ini dapat disucikan dengan pelaksanaan seperti mana yang diidamkan. Maka dengan kata-kata itu saya

Dato' Wong Siong Hwee: Minta laluan, minta laluan.

Tuan S.K. Devamany: Yang mana? Oh...

Dato' Wong Siong Hwee: Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tadi saya terpanggil apa yang dijelaskan oleh Timbalan Menteri tadi bahawasanya projek-projek kerajaan termasuk Yang Berhormat pengurusan tersebut, juga berlaku di Koridor Pantai Timur. Setahun yang lalu Perdana Menteri telah mengumumkan mewujudkan satu koridor di Pantai Timur. Setahun sudah berlalu maka projek tersebut tidak nampak apa yang dibuat sekarang ini. Apakah kerajaan telah buat, perancangan itu telah ada tetapi pelaksanaan itu tidak ada. Satu lagi adalah masalah projek kerajaan.

Pada lima tahun yang lepas kerajaan telah mengumumkan terutama sekali di kawasan saya di Kelantan, di kawasan saya di Kuala Krai, pada 2004 kerajaan telah mengumumkan banyak sekali projek lebuh raya dari Kuala Krai ke Kota Bharu, belanja lebih kurang RM1 bilion, Hospital Besar Kuala Krai, belanja RM300 ribu, itu sudah umum, politeknik dan sebagainya itu sudah banyak termasuk Yang Berhormat sebut tadi IOP tetapi setelah lima tahun projek telah diumumkan dan tidak ada satu projek pun yang dilaksanakan. Menteri turun ke padang, menteri turun ke Kuala Krai umumkan projek tersebut tetapi saya ingin mendapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri apa yang disebut tadi di manakah masalah yang tidak dapat dilaksanakan. Projek sudah umum lima tahun satu projek pun tidak buat, tidak dilaksanakan. Jadi saya ingin mendapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Yang Berhormat. Saya rasa Yang Berhormat sabar tanya. Saya akan sabar menjawab. Maka saya rasa saya ingin menyatakan di sini bahawa Koridor ECER telah dilancarkan pada Oktober 2007 dan *framework* ataupun kerangka pembangunannya telah disempurnakan pada bulan Julai baru tahun ini dengan adanya pengumuman bajet kerana jangan lupa sesuatu projek pembangunan melibatkan legislatif kerajaan tempatan kerana melibatkan tanah, melibatkan kelulusan pelbagai perkara lain. Maka ECER DC Act perlu diluluskan di peringkat negeri dan sebagainya.

Maka struktur ini yang mengambil masa kerana saya sudah katakan tadi bahawa koridor ini sampai 2025. Maka kita kena pastikan bahawa kerangka legislatif ini perlu disempurnakan kalau tidak pelbagai kesan perundangan akan terkena. Oleh kerana itu mungkin apa yang telah dikatakan itu tidak tiba-tiba berlaku dan mengambil masa. Untuk makluman Yang Berhormat, untuk memberi statistik sedikit mengenai *Northern Corridor* ini saya ingin mengatakan di sini sebanyak 106 program projek telah diperakukan untuk ECER dan sebanyak 78 projek dicadangkan dan untuk dilaksanakan pada 2008. Setakat ini kita sudah pun melaksanakan lebih kurang untuk makluman Yang Berhormat, projek yang telah dilaksanakan adalah 32 - 16 ekonomi, 16 sosial iaitu 30.2% setakat ini dan projek-projek yang telah dilaksanakan adalah Kelompok Industri Kerteh (plastik) dan Taman Industri Produk Halal, Gampang; Kelompok Pengeluaran dan Pemprosesan Lembu, 10 projek; dan Kelompok Pengeluaran dan Pemprosesan Kambing, 4 projek; agropolitan, 4 projek; dan Taman Pertanian Kekal Buah-buahan di Lanchang, Temerloh, Pusat Kecemerlangan, 18 projek. Maka setakat inilah maklumat yang sedia ada, tetapi saya minta sabarlah, mungkin tahun hadapan tahun 2010...

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Dato' Wong Siong Hwee: Yang Berhormat minta laluan sekali lagi.

Tuan S. K. Devamany: Boleh saya habiskan ayat?

Dato' Wong Siong Hwee: Boleh, boleh.

Tuan S. K. Devamany: Tahun 2009...

Dato' Wong Siong Hwee: Saya...

Tuan S. K. Devamany: Nanti, nanti...

Dato' Wong Siong Hwee: Saya...

Tuan S. K. Devamany: Nanti, nanti. Tahun 2009 dan 2010 projek ini akan bergerak lebih pantas lagi.

Dato' Wong Siong Hwee: Saya setuju dengan apa yang...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sila duduk. Saya minta Yang Berhormat gulung dalam masa lima minit. Terima kasih. Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

3.29 ptg.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Seri Ong Ka Chuan]: Terima kasih saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat...

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: ... Kerana membangkitkan... boleh saya teruskan?

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Isu-isu yang berkaitan dengan peranan dan fungsi Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan semasa mengambil bahagian dalam perbahasan Rang undang-undang Perbekalan 2009 di Dewan yang mulia ini. Yang Berhormat Senator Tuan Khoo Soo Seang membangkitkan masalah rumah terbengkalai. Untuk makluman Yang Berhormat Senator Tuan Khoo Soo Seang, Kementerian Perumahan Kerajaan Tempatan sentiasa memantau menguatkuasakan Akta Kemajuan Perumahan...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, boleh saya mengganggu sebentar? Saya minta maaf kerana terpaksa kasar sedikit kadang-kadang sebab saya ada 25 kementerian yang hendak dibereskan dan di luar sana...

Tuan S. K. Devamany: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Di luar sana ramai menteri bersungut kepada saya mereka sudah menunggu lama, silakan.

■1530

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Akta 118 untuk memastikan pemaju-pemaju yang dilesenkan menyiapkan projek dalam tempoh masa yang ditetapkan. Antara langkah-langkah pemantauan yang dibuat ialah, mewajibkan pihak pemaju perumahan menghantar laporan kemajuan projek yang betul dan lengkap dua kali setahun, iaitu setiap 21 Januari dan 21 Julai atau seberapa kerap yang ditentukan oleh pengawal perumahan.

Penalti ke atas profesional seperti arkitek dan jurutera yang memberikan perakuan kemajuan projek yang palsu atau tidak selaras dengan kemajuan sebenar di tapak projek. Memberi kuasa kepada pengawal perumahan untuk mengarahkan mana- mana bank pembiayaan atau syarikat kewangan yang berkaitan untuk membekukan akaun pemajuan perumahan jika

beliau mendapati pemaju perumahan menjalankan pemajuan dalam cara yang menjejaskan kepentingan pembeli.

Kadar penalti bagi kesalahan-kesalahan di bawah Akta 118 dinaikkan lima kali ganda. Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, kementerian juga telah menubuhkan Tribunal Tuntutan Pembeli Rumah (TTPR) yang berperanan untuk melindungi kepentingan pembeli rumah terutama sekali di dalam penyelesaian pertikaian tuntutan ganti rugi yang tidak melebihi RM50,000 yang berbangkit daripada surat perjanjian jual beli yang ditandatangani di antara pembeli dan pemaju perumahan.

Yang Berhormat Senator Dato' Gooi Hoe Hin mengesyorkan supaya kementerian membuat perancangan dengan mendalam semasa melaksanakan projek PPR. Untuk makluman Yang Berhormat Senator, bagi projek perumahan di bawah Program Perumahan Rakyat, penentuan tapak atau lokasi sesuatu projek dibuat melalui kerjasama di antara pihak kementerian dengan kerajaan negeri serta pihak berkuasa tempatan berkaitan.

Penentuan sesuatu lokasi dibuat berdasarkan kepada kriteria-kriteria yang ditetapkan. Antara kriteria yang diambil kira dalam merancang sesuatu projek PPR ialah untuk cadangan terletak berhampiran dengan kemudahan-kemudahan awam seperti jalan utama, kemudahan pengangkutan awam dan tempat bekerja, taman permainan surau, tempat ibadat, sekolah dan sebagainya untuk membolehkan bakal-bakal penghuni rumah PPR yang berkenaan dapat duduk di dalam satu keadaan aman damai dan kos hidup yang rendah.

Sememangnya menjadi hasrat kerajaan untuk membina rumah-rumah tersebut paling hampir dengan kumpulan sasaran sesuatu projek berkenaan. Namun, kesukaran mendapatkan tanah-tanah kerajaan yang benar-benar sesuai menyebabkan sesuatu projek terpaksa dibina di lokasi yang lebih jauh. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan perlu bekerjasama daripada pihak kerajaan negeri dan juga pihak berkuasa tempatan untuk menreservekan tapak-tapak yang lebih sesuai pada masa-masa yang akan datang.

Untuk makluman Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandhini a/p S. Jayaram dan Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman bin Bakar juga dalam melaksanakan projek-projek baru PPR, kemudahan-kemudahan awam seperti taman permainan dan lain-lain lagi terus dibina atau sekurang-kurangnya tapak kemudahan tersebut disediakan bagi memudahkan agensi-agensi lain yang berkenaan, untuk menyedia atau membina kemudahan awam yang diperlukan.

Sehubungan dengan itu, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan telah bekerjasama dengan Lembaga Pembangunan dan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) untuk melaksanakan Standard Perumahan Kebangsaan bagi rumah kos rendah. Antara standard perancangan untuk PPR dimiliki dan PPR disewa yang ditetapkan ialah unit rumah PPR perlu mengandungi sekurang-kurangnya tiga bilik tidur, dua bilik air dan keluasan lantai minimum 650 kaki persegi. Sebenarnya, saya sedang meminta kementerian saya supaya menaikkan kepada 750 kaki pada masa akan datang.

Penyediaan tapak-tapak *reserve* seperti tempat ibadat, surau, tadika, tempat pelupusan sampah dan kemudahan-kemudahan awam lain bagi kemudahan agensi lain yang berkaitan untuk membina kemudahan-kemudahan berkenaan. Mengenai isu PPR Sri Alam yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Wira Syed Ali bin Tan Sri Syed Abbas Alhabshee, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan ingin maklumkan bahawa PPR Sri Alam, Sungai Besi, Fasa 2 telah siap sepenuhnya dan diserahkan kepada DBKL dalam tempoh masa terdekat. Pihak DBKL akan menguruskan pengisian tawaran kepada penduduk yang berkenaan dengan kadar secepat mungkin.

Mengenai pertanyaan Yang Berhormat Senator Puan GK Loga Chitra berkenaan dengan sumbangan pihak pemaju untuk dana projek rumah kos rendah. Kementerian ini memaklumkan bahawa buat masa ini kerajaan belum bercadang untuk meminta sumbangan dalam bentuk dana daripada pihak pemaju untuk melaksanakan projek-projek rumah kos rendah. Pihak pemaju masih bertanggungjawab untuk melaksanakan projek rumah kos rendah di bawah kemajuan perumahan.

Walau bagaimanapun, ini adalah satu cadangan yang kementerian ini melihat dari segi positif ia mempunyai satu arah yang positif. Kita sedang kaji kemungkinan ini supaya kita membenarkan pihak pemaju memberikan sumbangan secara dana kepada pihak kerajaan dan kerajaan akan kenal pasti tapak yang sesuai untuk membina rumah kos rendah. Akan tetapi, ini masih dalam kajian kerana kita perlu lihat dari segi perundangan dan mekanisme untuk melaksanakannya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu kemiskinan bandar yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan GK Loga Chitra, kementerian ingin memaklumkan bahawa hebahan mengenai pelaksanaan Program Pembasmi Kemiskinan Bandar (PPKB) telah dibuat melalui media masa, laman web KPKT dan juga melalui siri taklimat KPKT di peringkat negeri, daerah dan juga di kawasan pihak berkuasa tempatan. Dalam pada itu, Majlis Penyerahan Bantuan kepada golongan miskin dan lawatan ke rumah keluarga miskin juga diadakan dari semasa ke semasa bagi meningkatkan kesedaran masyarakat setempat mengenai program dilaksanakan oleh kementerian.

Untuk makluman lanjut Ahli Yang Berhormat, jumlah peruntukan yang disediakan oleh kerajaan untuk PPKP adalah sebanyak RM50 juta bagi tempoh lima tahun di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan. Memang peruntukan ini terhad dan kementerian ini sedang minta lagi tambahan peruntukan ini untuk tujuan kita bersama. Tiada peruntukan khusus diberikan mengikut tentera, etnik atau negeri. Penyaluran bantuan diberi berasaskan kepada keperluan seisi rumah, kesepadanan dengan projek bantuan sedia ada dan berteraskan kepada permohonan yang layak.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Yang Berhormat Senator Dato' Yip Kum Fook dan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop supaya peruntukan yang lebih disalurkan kepada semua pihak berkuasa tempatan (PBT). Kementerian ingin memaklumkan

bahawa di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan telah diperuntukkan sebanyak RM1,000.61 bilion untuk projek-projek kecil di bawah pihak berkuasa tempatan bagi diagihkan kepada 145 PBT. Selain daripada itu...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, boleh saya ganggu Yang Berhormat sebentar? Saya cuma hendak sedikit input supaya dapat pandu mesyuarat dengan sebaik mungkin. Yang Berhormat perlukan berapa lama masa?

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Kalau tidak ada ganggu, celahan, saya rasa 15 minit.

Tuan Yang di-Pertua: 15 minit. Selepas itu Kementerian Pengangkutan. Yang Berhormat agak perlu berapa lama masa? 15 minit. Jadi, bolehkah saya minta wakil-wakil Menteri Dalam Negeri maklumkan kepada beliau, bahawa beliau boleh mula jawab dalam masa setengah jam mulai sekarang. Silakan Yang Berhormat.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Selain daripada itu, melalui Kementerian Kewangan, RM236,432,515 sebagai geran tahunan juga diagihkan kepada semua PBT yang berkenaan.

■1540

Walau bagaimanapun, sekiranya penyelenggaraan parit dan longkang menjadi keutamaan PBT, maka mereka bolehlah mengemukakan cadangan projek serta lokasi kepada KPKT untuk pertimbangan.

Untuk makluman Yang Berhormat Senator Loga Chitra juga, penyerahan pelan bangunan secara talian iaitu *e-submission* bukan sahaja memudahkan permohonan, mohon membuat penyerahan pelan bangunan malah juga dapat mempercepatkan proses kelulusan oleh pihak berkuasa. Bahkan kerana ia akan memudahkan pusat setempat iaitu OSC membuat pengedaran kepada semua agensi teknikal yang terlibat untuk mendapat ulasan. Dalam pada itu agensi-agensi teknikal yang terbabit juga boleh memberikan ulasan secara dalam talian. Ini secara langsung akan dapat mempercepatkan lagi proses untuk membuat kelulusan ke atas pelan pembangunan yang dikemukakan untuk pertimbangan. Yang Berhormat Senator

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Ini yang selalu kita dengar sungutan rakyat bila masuk pelan daripada PBT begitu lambat mendapat kelulusan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri sama ada adakah kita puas hati sekarang tempoh kelulusan ini lebih baik daripada dahulu? Adakah kajian yang mendalam yang telah dijalankan mengenai perkara ini?

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Terima kasih Yang Berhormat. Memang pemantauan dibuat dari semasa ke semasa. Sebenarnya OSC ini adalah ditubuhkan untuk mengatasi kelemahan terdapat di PBT kerana lambat untuk memberi kelulusan pelan. Di mana pada masa yang lepas semua pelanggan-pelanggan iaitu pemohon-pemohon mereka perlu pergi ke setiap jabatan kerajaan khasnya jabatan teknikal seperti JKR, JPS dan sebagainya masing-masing. Mereka kena pergi ke tiap-tiap jabatan ini. Di bawah sistem OSC ini semua wakil daripada jabatan ini mereka perlu menghadiri satu mesyuarat yang dipengerusikan oleh Pengerusi OSC iaitu Yang Dipertua

Majlis yang berkenaan. Maka di mesyuarat itu satu keputusan akan dibuat tanpa perlu pelanggan sendiri pergi buat susulan kepada tiap-tiap jabatan teknikal masing-masing. Ini akan membuang masa.

Akan tetapi saya hendak memaklumkan bahawa OSC ini adalah satu sistem yang baru kita jalankan maka kita perlu juga dia banyak juga ada masalah pelarasan. Kita telah landasan untuk memperbaikinya dari semasa ke semasa maka kita perlukan laporan di hantar kepada kementerian di tiap-tiap bulan dan kementerian ini akan hantar ke kabinet untuk rujukan. Maka ini ada menjadi satu kita harapkan pada masa-masa akan datang sistem ini akan dapat diperbaiki dan masa urusan juga dapat diijmatkan. Yang Berhormat Senator Datuk Majid Mahap mencadangkan agar kajian yang terperinci dan holistik diadakan bagi mengenal pasti tempat-tempat berisiko tinggi kepada kejadian tanah runtuh di lereng bukit dan juga pembangunan rumah-rumah yang terletak berhampiran zon sungai yang kerap berlaku banjir dan hakisan tanah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat kajian bagi mengenal pasti dan memetakan kawasan-kawasan cerun ada dilaksanakan oleh Cawangan Kejuruteraan Cerun, Jabatan Kerja Raya selaras ada dilaksanakan oleh Cawangan Kejuruteraan Cerun, Jabatan Kerja Raya selaras dengan Pelan Induk Cerun Negara. Adalah dipercayai *Hazard Assessment Map*, dengan izin, sedang disediakan bagi kawasan tersebut. Dalam pada itu Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan melalui Jabatan Perancangan Bandar dan Desa juga sedang menyediakan kajian pelan tindakan kawasan sensitif alam sekitar yang merangkumi kawasan-kawasan bukit, lain-lain kawasan berisiko tinggi seperti sungai. Kajian ini dijangka siap di bawah tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan.

Mengenai strategi tanah runtuh di Bukit Antarabangsa yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tan Sri Datuk Jins Shamsudin dan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Zamri Haji Yusof. Buat masa ini Jawatankuasa Siasatan Tanah Runtuh yang dipengerusikan oleh Jabatan Kerja Raya sedang menjalankan siasatan dan laporan mengenainya dijangka siap dalam tempoh tiga bulan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Armani binti Haji Mahiruddin telah mengesyorkan supaya corak pentadbiran PBT perkasakan agar sistem penyampaian PBT dapat dipertingkatkan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat usaha untuk memperkasakan perkhidmatan PBT sememangnya menjadi agenda utama Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

Untuk tujuan ini kementerian sedang merancang untuk menubuhkan satu institut latihan PBT di mana semua kakitangan-kakitangan yang akan dihantar ke pihak berkuasa tempatan ini mereka perlu menjalankan latihan dalam institut ini. Dan harap dengan latihan yang sedemikian mereka akan dapat di lengkap dengan kebolehan, pengetahuan dan sebagainya supaya mereka dapat menghadapi cabaran apabila mereka ditempatkan di pihak PBT. Selain daripada itu satu sistem penilaian dinamakan *star rating*. Pihak kementerian ini dengan kerjasama daripada pihak MAMPU kita telah mewujudkan satu sistem penilaian terhadap pihak PBT di mana dia di bahagia

kepada empat kategori utama iaitu dari segi pengurusan, perkhidmatan teras iaitu *core business*, pengurusan pelanggan dan penyertaan komuniti.

Dan semua empat kategori ini dibahagikan kepada 350 *indicator* iaitu 350 soalan akan dikemukakan kepada semua PBT di mana pegawai daripada kementerian saya ini dan juga MAMPU akan buat lawatan ke PBT dari semasa ke semasa dan *indicator-indicator* ini akan diberi markah. Daripada penjumlahan markah ini dia akan diberi bintang *star rating* dari satu bintang hingga ke lima bintang. Kalau satu bintang bermaksud lemah, satu dan dua bintang lemah. Kalau tiga empat lima itu bermaksud dia paras yang memuaskan tetapi kalau kita dalam keadaan lemah kita akan denda mereka dengan memberi penyapu tetapi kita akan beri bantuan seperti memberi latihan atau memberi peruntukan untuk melengkapkan kemudahan mereka. Jadi ini kita...

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Saya ingat rating ini memang bagus tetapi yang lebih penting bagi saya melainkan penilaian yang dibuat secara dalaman. Adakah Yang Berhormat bercadang supaya ada juga penilaian daripada pelanggan? Maknanya kita minta pelanggan pandangan mereka adakah perkhidmatan ini cekap oleh PBT. Terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Jadi dalam rating ini pengurusan pelanggan dan penyertaan pelanggan terdiri daripada 25%. Dan kalau mereka katakan, katakan mereka cekap, mereka baik tetapi dalam aspek *feedback* pelanggan kalau tidak baik 25% ini akan menjejaskan prestasi mereka. Maka penyertaan pelanggan sangat penting dalam aspek ini.

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Adakah kementerian akan mendapat maklumat...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat sebelum bertanya Yang Berhormat beri laluan. Silakan.

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Maksud saya ialah dalam *survey* ini mereka akan ada sistem di mana mereka akan mendapat *feed back* dari pelanggan sebagai rating juga. Terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Kita akan pergi kepada pelanggan. Kita akan pergi interaksi melalui *website* kita, kita akan buat tinjauan kepada orang yang datang ke yang minta perkhidmatan. Kadang-kadang kala pegawai kita akan pergi ke sesuatu tempat untuk buat *survey*. Ini semua kita akan dapat luar daripada pihak PBT. Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahmad bin Yusof supaya Yang Dipertua Majlis Daerah dilantik secara sepenuh masa. KPKT ingin memaklumkan bahawa Mesyuarat Majlis Negara bagi kerajaan tempatan....

Tuan Yang di-Pertua: Bila dengar nama saya Senator Ahmad bin Yusof itu rasa lega saya sebab saya tahu dia yang terakhir bahas. Makna ini jawapan yang terakhir Yang Berhormat.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Lebih kurang itu. Pada Majlis Negara bagi kerajaan tempatan ke 46 pada 23 April 1998 telah bersetuju supaya jawatan Yang di-Pertua dijadikan sebagai jawatan tetap sepenuh masa bagi semua Majlis Perbandaran dan Majlis Daerah yang mempunyai

hasil melebihi RM10 juta setahun. Pusat ini dibuat memandangkan sebelum ini jawatan Yang di-Pertua....

Tuan Yang di-Pertua: Nampaknya Tangkak tidak dapat juga sebab hasil Dewan RM7 juta.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Belum lagi tetapi kita akan kaji ini peringkat yang pertama. Yang kedua, ketiga kita kerana dia ada aspek undang-undang, kita ada negeri yang sekutu tidak bersekutu dia ada undang-undang masing-masing. Maka kita kena melihat dari segi aspek perundangan. Keputusan ini dibuat memandangkan sebelum ini jawatan Yang di-Pertua diisi oleh ahli-ahli politik atau pegawai daerah.

■1550

Sehingga kini hanya 58 daripada 145 buah PBT yang masih mempunyai Yang Di-pertua separuh masa khususnya PBT yang bertaraf majlis daerah. Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop juga mencadangkan agar skim perkhidmatan untuk pegawai dan kakitangan PBT dikaji semula bagi membolehkan mereka bertukar dan kenaikan pangkat dalam pelbagai PBT. Buat masa ini, KPKT sedang meneliti pindaan kepada Akta 171 di mana beberapa siri perbincangan telah diadakan dengan semua pihak yang berkepentingan seperti kerajaan negeri, PBT, agensi teknikal, badan profesional, persatuan peniaga industri dan juga NGO. Pindaan akan dibuat secara menyeluruh bagi meningkatkan daya saing PBT agar ia mampu memberi perkhidmatan yang baik seiring dengan cabaran dan keperluan semasa pada masa akan datang. Ini termasuklah aspek skim perkhidmatan dan perjawatan di PBT.

Tuan Yang di-Pertua, akhir kata sekali lagi saya ingin mengucapkan...

Seorang Ahli: Minta laluan, Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak mahu lepas lagi, Yang Berhormat. Yang mana satu? Yang Berhormat hendak beri laluan sana atau sini? Tiga. Ringkas Yang Berhormat ya. Sila.

Dato' Yip Kum Fook: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mahu ucapkan tahniah dan syabas kepada kementerian kerana dapat mencapai sebagai kementerian terbaik tahun 2006 dan tahun 2007. Saya hendak tanya di sini dua soalan. Tadi saya tidak mahu mengganggu. Sejauh manakah tribunal telah berjaya kerana kita dapati terdapat banyak pemaju masih ingkar, dan dua, apakah pendapat Yang Berhormat Menteri mengenai perintah menghentikan atau menghalang sebarang pembangunan di kawasan lereng bukit yang dikeluarkan baru-baru ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Rawisandran a/l Narayanan.

Tuan Rawisandran a/l Narayanan: Yang Berhormat Menteri, saya ada satu soalan. Adakah kementerian mensyaratkan kepada pemaju yang membuat rumah pangsa ataupun apartmen untuk menyediakan tempat khas untuk menyimpan mayat bukan bumiputera. Di sini nampaknya di negeri Selangor...

Tuan Yang di-Pertua: Cukup. Sudah, sudah. Pertanyaan itu jelas.

Tuan Rawisandran a/l Narayanan: ...Kementerian mensyaratkan kepada pemaju.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Yang Berhormat Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Menteri. Saya minta kebenaran Tuan Yang di-Pertua untuk bertanya satu soalan saja iaitu bilakah sistem sisa pepejal ini hendak dimulakan? Terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Tuan Yang di-Pertua, saya akan jawab soalan. Ada tiga ahli Yang Berhormat. Yang Berhormat Dato' Yip Kum Fook bertanya tentang tribunal. Tribunal ini kita dalam peringkat pencapaian boleh dikatakan memuaskan. Kita sekarang dalam peringkat memperluaskan. Masa dahulu kita cuma di Kuala Lumpur saja. Sekarang kita telah memperkembangkan perkhidmatan kita kepada semua negeri. Akan tetapi tribunal ini dia cuma boleh menguruskan tuntutan di bawah RM50,000 saja. Maka lebih daripada itu dia tidak akan pergi ke tribunal. Maka dari segi tuntutan yang kecil-kecil ini memang dia berkesanlah. Lebih daripada itu dia memang bukan bidang kuasa tribunal. Boleh saya katakan dia berkembang dengan sihatnya.

Berkenaan dengan perintah untuk memberhentikan projek di lereng bukit, ini memang adalah satu cabaran yang cukup besar kepada pihak kerajaan kerana pada masa musim hujan ini, saya telah dapat daripada Jabatan Kaji Cuaca, untuk bulan November, hujan telah mencapai 580 mm sebulan padahalnya setiap bulan dalam *average* 210 mm saja. Dalam bulan November sudah 580 mm, mungkin bulan Disember akan lebih. Maka kita akan menghadapi satu keadaan di mana masalah runtuhan dan sebagainya mungkin akan berlaku. Maka kita telah memberi satu arahan kepada semua pihak berkuasa tempatan di mana ada projek-projek yang kita iktiraf sebagai risiko tinggi iaitu kelas 3 iaitu cerun darjahnya lebih daripada 25 darjah sehingga ke 35 darjah. Ini adalah dikelaskan dalam berisiko tinggi.

Kita kata kalau yang diluluskan masih belum mulakan projek, maka kita harap dapat hentikan dan buat kajian lebih menyeluruh atau minta pihak pemaju supaya memberi satu perangkaan sistem kawalan dan sebagainya kepada pihak berkuasa tempatan sebelum kerja dapat diteruskan. Saya kena tegaskan di sini bahawa ada projek yang tengah dalam pembinaan. Dia akan lebih bahaya kalau kita berhentikannya. Katakan dia sedang dalam proses buat satu *retaining wall*, dengan izin, maka kalau dia sudah dibuat separuh dan kita berhentikannya, maka ia mungkin akan runtuh dan sebagainya. Jadi kita kena melihat ini *case-by-case* dengan tiap-tiap kes yang berlainan. Saya kena minta semua PBT supaya semua kakitangan kejuruteraan mereka mengkaji projek yang berisiko tinggi dalam musim hujan ini ambil tindakan pencegahan supaya tidak akan menjadi runtuhan sehingga menjejaskan keselamatan penduduk.

Tuan Yang di-Pertua: Rumah mayat.

Dato' Seri Ong Ka Chuan: Tuan Yang di-Pertua, rumah mayat untuk rumah pangsa ini memang ada satu masalah di mana kalau terdapat orang meninggal dunia dia memang perlukan satu tempat persinggahan dan sebagainya. Jadi saya rasa dalam masa akan datang ini adalah

satu kemudahan yang cukup diperlukan. Kementerian ini mungkin akan minta pihak pemaju supaya masukkan dalam reka bentuk untuk rumah-rumah pangsa ini. Semua kaum dia perlukan satu tempat persinggahan dan sebagainya supaya mereka dapat uruskan apabila seseorang itu meninggal dunia. Saya rasa ini adalah satu keperluan yang perlu kita kaji.

Tentang Yang Berhormat Senator Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir bertanya tentang Akta Sisa Pepejal. Memang akta ini telah diluluskan dalam parlimen tetapi dia masih belum dikuatkuasakan kerana ada sikit aspek perundangan yang masih kita perlu halusi. Kita sedang berbincang dengan pihak AG. Apabila aspek perundangan ini dapat dimuktamadkan, maka kita akan dapat menguatkuasakan sepenuhnya Akta Sisa Pepejal ini dan saya rasa kalau ada gangguan dan tidak ada masalah yang lebih rumit, maka kita akan dapat melaksanakan dalam awal tahun depan. Kita akan dapat melaksanakan Akta Sisa Pepejal ini di seluruh negara sepenuhnya. Tuan Yang di-Pertua, itulah saja jawapan saya. Segala cadangan dan pandangan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat akan diberikan perhatian dan dijadikan sebagai input untuk memperbaiki sistem penyampaian dan perkhidmatan Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Timbalan Menteri Pengangkutan.

3.59 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datuk Seri Panglima Lajim Ukin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Bagi pihak Kementerian Pengangkutan, saya mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2009 yang menyentuh mengenai dengan perkara-perkara di bawah tanggungjawab Kementerian Pengangkutan.

■1600

4.00 ptg.

Sesungguhnya, Kementerian Pengangkutan menghargai semua pandangan, teguran, saranan, cadangan ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini. Tuan Yang di-Pertua, ingin saya merujuk kepada pertanyaan Yang Berhormat Tuan Maijol Mahap mengenai dengan tambang MAS yang semakin meningkat termasuklah tambang daripada Malaysia Timur ke Semenanjung Malaysia. Bagi makluman Ahli-ahli Dewan, kerajaan sentiasa memantau tambang yang dikenakan oleh MAS termasuklah tambang daripada Malaysia Timur ke Semenanjung Malaysia.

Selain itu MAS juga sentiasa mengadakan promosi harga tambang yang murah dari masa ke semasa sebagai perkhidmatan yang tidak sahaja terhad kepada perkhidmatan domestik. Oleh itu dakwaan tambang kapal terbang MAS semakin meningkat adalah tidak benar. Manakala mengenai dengan jaminan MAS bagi melaksanakan penyelenggaraan dan menjamin keselamatan pesawat, MAS memberikan jaminan bahawa mereka tidak akan berkompromi dalam aspek keselamatan pesawat-pesawatnya walaupun terdapat perurangan dan kos operasi dan

penyelenggaraan. Keselamatan pesawat MAS adalah menepati standard keselamatan yang ditetapkan oleh Jabatan Penerbangan Awam atau dengan izin *International Civil Aviation Organization (ICAO)*. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Heng Seai Kie pula ada mencadangkan terdapat aktiviti Lapangan Terbang Ipoh dapat dipulihkan dengan kadar segera.

Bagi makluman Ahli Yang Berhormat pada masa ini terdapat dua sekolah latihan penerbangan yang diguna pakai dan berpangkalan di Lapangan Terbang Ipoh ialah Sekolah Latihan Penerbangan Udara Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan juga *Integrated Training and Service Sdn Bhd*, dengan izin. Sekolah Latihan Penerbangan Udara PDRM berfungsi melatih juruterbang bagi *fixed wing aircraft* manakala Syarikat *Integrated Training and Service Sdn. Bhd.* pula berfungsi melatih juruterbang *fixed wing aircraft* dan juga helikopter. Kewujudan kedua-dua sekolah latihan juruterbang ini dalam menjadikan ruang udara Lapangan Terbang Ipoh begitu sibuk di mana jumlah penerbangan harian yang perlu dikendalikan oleh Pegawai Trafik Udara, Lapangan Terbang Ipoh adalah di antara 200 hingga 300 penerbangan sehari. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat juga pada masa ini Lapangan Terbang Ipoh sahaja yang mempunyai sekolah latihan helikopter di rantau Asia Tenggara.

Sekolah Latihan Juruterbang Helikopter Rantau Asia Tenggara dengan adanya kemudahan berkenaan biar Tentera Darat dan Tentera Laut Diraja Malaysia, Agensi Penguat Kuasa Maritim Malaysia dan Jabatan Bomba dan Penyelamat telah menghantar juruterbang pelatih mereka ke sekolah berkenaan. Wujudkan sekolah latihan juruterbang milik swasta tersebut telah memudahkan jabatan dan agensi kerajaan melatih juruterbang serta menjimatkan kos perbelanjaan kepada kerajaan dan tidak perlu menghantar juruterbang berlatih di luar negara. Bagi memudahkan penyelenggaraan pesawat Lapangan Terbang Ipoh juga mempunyai sebuah *hangar* yang dimiliki oleh sebuah syarikat iaitu *Executive Jet Sdn Bhd* yang menyediakan penyelenggaraan kepada kapal terbang ringan sahaja. Selain daripada itu terdapat sebuah penerbangan daripada luar negeri iaitu PT RIAU Airlines daripada Indonesia telah mula mengadakan perkhidmatan sejak Mac 2008.

Lalu untuk penerbangan daripada Ipoh – Medan dan balik sebanyak tiga kali seminggu menggunakan pesawat Fokker50. Perkhidmatan yang disediakan oleh PT RIAU Airlines ini adalah berbentuk *charter flined* berjadual. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan sentiasa menggalakkan syarikat-syarikat penerbangan Malaysia dan asing untuk beroperasi di Lapangan Terbang Ipoh. Isu mengenai dengan pemulihan aktiviti Lapangan Terbang Ipoh adalah tidak berbangkit. Bagi makluman Tuan Yang di-Pertua, dan juga Ahli-ahli Yang Berhormat Senat dalam Dewan Parlimen saya telah pun menjawab bahawa kerajaan tidak mempunyai cadangan untuk menaik taraf Lapangan Terbang Ipoh kerana pertamanya kekurangan trafik dan banyak masalah-masalah seperti berlaku di sekeliling lapangan terbang ini ada perumahan dan juga bukit bukau. Jadi tidak ada rancangan kerajaan untuk menaikkan taraf atau membesarkan lagi Lapangan Terbang Ipoh.

Dengan penjelasan di atas jelas menunjukkan bahawa kerajaan telah mengambil tindakan proaktif bagi memastikan Lapangan Terbang Ipoh terus berfungsi secara optimum bahkan pencapaian yang telah dibuat adalah amat membanggakan. Meskipun ketiadaan pesawat komersial berjadual yang beroperasi di sana. Tindakan yang telah dan akan diambil oleh kerajaan adalah bagi memastikan setiap projek yang dilaksanakan untuk Lapangan Terbang Ipoh memberikan manfaat besar kepada industri penerbangan dan semua rakyat khususnya di negeri Perak. Tuan Yang di-Pertua, seterusnya Yang Berhormat Dato' Yip Kum Fook pula ada membangkitkan isu mengenai dengan membina terminal pengangkutan awam atau Komuter dan LRT lebih dekat dengan tempat kediaman. Sudah dimaklumkan bahawa semasa dalam perancangan pemilihan sistem Komuter dan juga LRT. Kerajaan mengambil kira laluan yang mempunyai penduduk yang lebih padat untuk mendapatkan jumlah penumpang yang lebih tinggi.

Ini bertujuan bagi menampung kos kendalian dan selenggaraan kereta api perkhidmatan *rel* yang amat tinggi. Oleh kerana faktor kepadatan penduduk diambil kira maka tidak semua kawasan terminal Komuter dan juga LRT meliputi kawasan-kawasan kediaman yang kurang padat penduduk.

Dato' Yip Kum Fook: Yang Berhormat minta laluan? Seminit sahaja.

Datuk Seri Panglima Lajim Ukin: Sila.

Dato' Yip Kum Fook: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat masa berpeluang bercakap dulu tidak teringat kah benda ini?

Dato' Yip Kum Fook: Bukan. Saya cuma hendak ingat balik apa yang saya katakan terbalik di jawab. Saya hendak minta perumahan itu di bawa ke terminal rel bukan *the other way round*, dengan izin. Terima kasih itu sahaja.

Datuk Seri Panglima Lajim Ukin: Terima kasih Yang Berhormat. Kalau itu permintaan kementerian akan mengambil kira dan akan buat kajian. Bagi kawasan perantara yang kurang padat penduduknya, perkhidmatan bas digunakan untuk menampung keperluan pengangkutan penduduk bagi sekitar kawasan yang berhampiran. Sebagai contoh bagi sistem LRT aliran Kelana Jaya dan juga aliran Ampang, selain daripada faktor-faktor disebutkan di atas anggaran jumlah penumpang dan kajian fleksibiliti teknikal turut diambil kira dalam penentuan jajaran dan stesen bagi kedua-dua sistem *rel* tersebut.

Sekiranya faktor-faktor ini diambil kira maka mewujudkan sistem kereta api atau LRT adalah tidak *viable* Bagi memudahkan orang ramai, kerajaan melalui Syarikat Prasarana Negara Berhad atau prasarana..., usaha untuk menambah bilangan tapak letak kereta di stesen-stesen LRT aliran Ampang, LRT STAR serta aliran Kelana Jaya LRT Putra. Prasarana telah menjalankan kajian dan mengenal pasti beberapa stesen LRT seperti Kelana Jaya, Taman Paramount serta Terminal Gombak untuk menambahkan lagi bilangan tapak letak kereta. Jumlah anggaran bilangan...

Tuan Yang di-Pertua: Panjang lagi Yang Berhormat? Panjang lagi kah?

Datuk Seri Panglima Lajim Ukin: Ada sikit lagi. Jumlah anggaran bilangan petak letak kereta baru yang akan ditambah adalah 800 petak. Bagi kedua-dua stesen LRT tersebut adalah dijangka siap sepenuhnya pada tahun 2010. Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itu sahajalah perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini mengenai tanggungjawab kementerian yang sempat saya jawab dan mana-mana perkara yang tidak sempat saya jawab perkara tersebut Insya-Allah akan dicatat dan diambil tindakan sewajarnya oleh kementerian saya.

Sebelum saya mengakhiri ucapan penggulungan saya, saya mengambil kesempatan untuk mengucapkan selamat menyambut perayaan Hari Krismas, *Merry Christmas* dan selamat menyambut tahun baru, tahun 2009. Semoga tahun 2009 ini akan datang membawa kebaikan kepada rakyat Malaysia dan juga negara kita yang tercinta. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Dewan Negara menghargai kerjasama Yang Berhormat melicinkan perbincangan dan meningkatkan mutunya. Dengan hormat menjemput Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri.

Menteri Dalam Negeri [Dato' Seri Syed Hamid Albar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada 11 orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbincangan bajet 2009 di Dewan ini pada 10 Disember 2008 hingga 15 Disember 2008.

Izinkan saya memberi beberapa penjelasan kepada perkara-perkara yang dibangkit daripada Ahli Yang Berhormat yang menyentuh bidang tugas kementerian saya. Antara yang telah berbincang ialah Yang Berhormat Senator Datuk Majid Mahap, Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhammad Yusof Husin, Yang Berhormat Senator Tuan Pau Chiong Ung, Yang Berhormat Senator Dato' Wong Siong Hwee, Yang Berhormat Senator Puan GK Loga Chitra, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Wan Hazani, Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman Bakar, Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri, Yang Berhormat Senator Puan Heng Seai Kie, Yang Berhormat Dato' Sri Empiang Jabu dan Yang Berhormat Senator Dato' Haji Abdul Rashid bin Ngah.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Wong Siong Hwee telah meminta penjelasan mengenai penahanan Yang Berhormat Teresa Kok dan wartawan akhbar Sin Chew Jit Poh, Tan Hoon Cheng Raja Petra Kamarudin, dan Cheng Lee Whee dari Suaram. Sedangkan mengikut beliau ada akta-akta yang lain yang boleh diguna pakai bagi tujuan untuk menjaga ataupun menahan orang-orang yang saya sebutkan sebentar tadi.

■1610

Tuan Yang di-Pertua, bagi makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Akta Keselamatan Dalam Negeri 1960 (AKDN), adalah merupakan undang-undang pencegahan. AKDN yang bertujuan untuk mencegah seseorang daripada melakukan sebarang perbuatan dengan apa-apa cara yang boleh memudaratkan keselamatan ataupun keamanan ketenteraman negara kita. Keduanya

berkenaan penyenggaraan perkhidmatan perlu di dalam negara dan kehidupan ekonomi negara. Ini ada tiga cabang yang membolehkan satu tindakan awal diambil bagi tujuan perkara itu tidak berlaku. Sehubungan itu, asas kepada penangkapan dan penahanan Yang Berhormat Teresa Kok, Tan Hong Ching dan Raja Petra Kamarudin di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri 1960 adalah kerana pihak polis mendapati terdapatnya asas munasabah untuk tindakan di bawah akta tersebut berdasarkan kepada hubungan kait mereka dalam isu yang boleh menjejaskan ketenteraman dan keselamatan negara.

Dalam hal ini Yang Berhormat Puan Teresa Kok dan Tan Hong Ching telah dibebaskan selepas pihak polis berpuas hati akan siasatan yang dijalankan. Manakala Raja Petra Kamarudin telah dikenakan perintah tahanan di bawah seksyen 8(1) AKDN pada 22 September dan beliau telah dibebaskan mengikut kes yang dibawa ke mahkamah.

Bagi Cheng Lee Wei pula, beliau telah ditahan di bawah seksyen 28 AKDN kerana menyebarkan laporan palsu ataupun membuat pernyataan palsu yang mungkin menggugat keselamatan awam. Di dalam kes ini ia tidak melibatkan tahanan tanpa bicara sepertimana di bawah seksyen 8(1). Seksyen 28 AKDN 1960 merupakan seksyen yang melibatkan kuasa dan prosedur mahkamah seperti di bawa ke mahkamah dalam masa 24 jam sama ada untuk didakwa ataupun tidak.

Tuan Yang di-Pertua, bukan semua tahanan mengikut kuasa yang diberikan kepada Menteri. Di bawah seksyen 73 kuasa ini adalah ditentukan oleh polis dan tindakannya diambil oleh polis sebagai sebahagian daripada siasatan mereka untuk menjamin ketenteraman awam dan keselamatan tidak terjejas.

Tuan Yang di-Pertua: Di bawah kuasa-kuasa yang diberi kepada polis.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Ini tidak perlu dirujuk kepada Menteri dan ia adalah budi bicara polis sendiri jika mereka melalui maklumat dan risikan atau maklumat lain mereka berpendapat perlu untuk disiasat. Apabila disiasat, jika didapati tidak perlu untuk orang itu ditahan lebih daripada 60 hari maka orang itu akan dibebaskan selepas ataupun sebelum 60 hari. Jadi, dengan itu tindakan yang dibuat adalah semata-mata untuk menentukan kedudukan negara kita akan terjamin keamanannya, akan terjamin kedudukan rakyat boleh merasa selesa dan tidak berasa khuatir satu keadaan huru-hara atau kucar kacir akan berlaku di dalam negara.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Wong Siong Hwee juga inginkan penjelasan mengenai penahanan wartawan *Sin Chew Jit Poh*.

Tuan Yang di-Pertua: Mana Dato' Wong?

Dato' Seri Syed Hamid Albar: [Melihat ke tempat duduk Yang Berhormat Senator Dato' Wong Siong Hwee] ...Tidak ada. Saya hanya ingin menyebutkan wartawan *Sin Chew Jit Poh* ini ditahan di bawah seksyen 73, bukan di bawah kuasa Menteri tetapi di bawah kuasa polis. Apabila wartawan ini ditahan, ia adalah sebahagian daripada proses polis untuk membuat siasatan dan

polis berpuas hati bahawa keadaan di sekeliling persekitaran pada ketika itu memerlukan kepada siasatan dibuat dengan menggunakan...

Tuan Yang di-Pertua: Menteri sedang menjawab isu-isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: ...Dengan menggunakan pendekatan Akta Keselamatan Dalam Negeri. Oleh itu, tujuan akta itu ialah untuk mengambil tindakan awal. Kalau kita mempunyai pilihan kita boleh biarkan sesuatu keadaan itu berlaku dan biarkan keadaan huru-hara berlaku, kita biarkan rusuhan kaum berlaku dan selepas itu kita mengambil tindakan. Pada masa itu, pada pendapat kita dari segi keselamatan ia akan membawa lebih banyak kemudaratannya daripada kita mengambil tindakan sebelum sesuatu kejadian terjadi.

Tuan Yang di-Pertua, penangkapan....

Dato' Yim Kum Fook: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri bagi jalan?

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Biar saya habiskan ayat ini dulu, Tuan Yang di-Pertua. Oleh itu penangkapan Tan Hong Cheng di bawah AKDN dibuat berdasarkan kepada kaitan dan peranan yang dimainkan oleh beliau dalam mengeluarkan laporan yang membangkitkan isu perkauman yang jelas berpotensi memudaratkan hubungan antara kaum dan mengancam keselamatan negara.

Dato' Yim Kum Fook: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya ingat pada hakikatnya rakyat takut kepada ISA. Bolehkah kita gunakan 117 dengan izin, menggantikan ISA dalam perkara yang tidak begitu serius yang memerlukan tindakan segera untuk mempertahankan keamanan negara. Sekian, terima kasih.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat di atas soalan sama ada 117 melalui *Civil Procedure Code* atau menggunakan pendekatan Akta Keselamatan Dalam Negeri. Ia adalah dua perkara yang berbeza. Satu adalah di dalam kes-kes jenayah. Ini adalah kes keselamatan. Di Dalam kes keselamatan kita kena mengambil anggapan dan tanggapan untuk mengelakkan sesuatu kemudaratannya daripada berlaku.

Justeru, 117 tidak kena mengena di dalam kes di mana ada tiga cabang ancaman sebagaimana yang saya katakan ia boleh menjejaskan keselamatan. Pihak polis kita kena *trust*. Kita kena percaya bahawa pihak polis mempunyai maklumat yang lebih cukup. Saya tidak fikir orang kita takut. Kalau kita tengok dalam warung-warung, kalau kita pergi tengok hotel-hotel, berapa banyak hotel yang dibuka 24 jam. Tidak ada dalam dunia hotel yang *coffee house* nya dibuka 24 jam. Kalau tengok dalam warung orang-orang Malaysia dan rakyat yang pergi makan sampai 24 jam, tidak berhenti-henti makan, tidak pun merasa takut. Pasal apa? Pasal ada keselamatan di belakangnya dan kita tidak merasa khuatir.

Namun, kita hendak tentukan ini berlaku sepanjang masa dan suasana kita bebas, suasana kita rasa terjamin itu dapat dipertahankan sepanjang masa sebab itu kita tidak

menggunakan pendekatan itu. Kalau dilihat dari segi keadilan dan kesaksamaan, bila dilihat bahawa perkara itu tidak perlu lagi seseorang, kita sudah dapat maklumat yang cukup, sudah dapat menghubungkaitkan. Oleh itu, polis dengan cepat membebaskan seseorang itu tanpa menyusahkan orang itu lagi daripada mempunyai rekod atau mempunyai sesuatu yang mengatakan dia pernah melakukan kegiatan jenayah.

Jadi, saya fikir ada perkara yang kita lakukan kerana dianggap bijaksana dalam suasana dan keadaan sedemikian kita mengambil tindakan.

Dato' Wong Siong Hwee: Yang Berhormat, minta laluan.

Tuan Yang di-Pertua: Dato' Wong Siong Hwee.

Dato' Wong Siong Hwee: Tuan Yang di-Pertua, apa yang dijelaskan oleh Yang Berhormat Menteri tadi bahawasanya tidak ada undang-undang lain selain daripada ISA yang boleh menahan mereka tersebut. Jadi, bagi pendapat saya ada satu lagi undang-undang yang boleh kita tahan sesiapa pun iaitu Akta Hasutan. Jadi, adakah Akta Hasutan boleh digunakan terhadap pemberita tersebut? Pada masa itu Yang Berhormat Menteri berkata penahanan pemberita tersebut atas sebab untuk menjaga keselamatan pemberita itu. Saya ingin mendapatkan pengesahan daripada Yang Berhormat Menteri adakah itu benar ataupun cuma cakap-cakap sahaja? Sekian, terima kasih.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Tuan Yang di-Pertua, kalau Yang Berhormat Dato' Wong Siong Hwee tadi meneliti apa yang saya cakap saya tidak kata itu hanya akta, saya kata sesuai, tepat ataupun tidak. Dalam kes ini saya mengatakan lebih tepat, lebih cepat, lebih sempurna untuk menggunakan Akta Keselamatan Dalam Negeri. Bukan satu akta, kita ada banyak akta tetapi ada akta mempunyai proses-proses yang perlu kita lalui dan proses ini terlampau panjang.

Kalau kita ingat pada masa itu apabila kita mempersoalkan kedudukan hak bumiputera, kedudukan orang-orang yang mendatang di dalam negara ini keadaan yang tegang memang wujud. Apabila semuanya sudah tenang, sudah jadi sedia kala kita semua sekarang boleh kritik dan mengatakan ini tidak patut. Kita gunakan akta ini, kita gunakan akta itu. Pada masa itu kita fikir patut kita dengan izin, *cool down the situation*. Tindakan kita telah membolehkan semua orang untuk bersikap bertanggungjawab dan tidak membangkitkan perkara-perkara yang boleh mendatangkan salah faham, boleh mendatangkan pergeseran di antara kaum di dalam negara kita. Kita jangan lupa, saya ambil contoh di Maluku di mana dia tidak ada Akta Keselamatan Dalam Negeri. Di Maluku ada seorang budak Kristian telah mengkritik seorang budak Islam...

Puan Heng Seai Kee: Yang Berhormat.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Nanti dululah, saya belum habis bercakap. *After that I will give you*. Tuan Yang di-Pertua, bila dia bercakap, dia ini senang sahaja, budak-budak - di antara *children*. Dia *discuss* cakap agama you tidak bagus, itu ini. Dia balik beritahu bapa dia, bapa dia keluar. Dua kumpulan Kristian dan Islam bergaduh, 60 orang mati.

■1620

Negara kita, alhamdulillah, kita bersyukur kerana kita ambil tindakan cepat supaya perkara ini tidak berlaku. Kalau Yang Berhormat teliti juga, saya punya cakap berkenaan Tan ini yang *reporter* itu, saya punya asas kepada percakapan saya, *the core fundamental*, saya katakan siapa juga ditangkap di bawah ini menggunakan kuasa polis kerana polis berpuas hati bahawa soal keselamatan dan kedamaian, ketenteraman awam terjejas, mereka mengambil tindakan awal. Bukan satu perkara pokok yang mengatakan bahawa untuk keselamatan diri.

Akhirnya kalau tidak ada perkara yang berlaku, memang untuk keselamatan kita semua, bukan untuk keselamatan diri, tetapi memang bila kita bawa sesuatu, kalau tidak ada satu kejadian berlaku, ia selamatkan semua orang. Jadi tidak betullah, tidak tepat, tetapi surat khabar telah mengatakan itulah sebabnya, kononnya Miss Tan ditahan. Kalau itu asasnya, itu adalah silap dan ini adalah sesuatu tindakan yang diambil oleh polis dan saya tidak masuk campur di dalam hal di mana polis menggunakan budi bicara polis, tetapi saya mesti tahu sebagai Menteri Keselamatan Dalam Negeri oleh kerana akan ada persoalan-persoalan yang ditimbulkan.

Yang Berhormat tadi hendak tanya. ..

Tuan Yang di-Pertua: Sila Puan Heng.

Puan Heng Seai Kie: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bersetuju dengan pendapat Yang Berhormat Menteri yang mengatakan bahawa kadang-kadang polis terpaksa membuat siasatan untuk menenteramkan ataupun memberhentikan sesuatu perkara itu daripada menjadi mudarat tetapi kalaulah seperti mana yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri jika adalah lebih baik untuk ditangkap untuk disoal siasat, yang menghairankan kita semua ialah kalau hendak tangkap atau hendak dibuat soal siasat biarlah tangkap semua yang terlibat. Lebih-lebih lagi orang yang telah menghujahkan isu yang terbabit. Bukanlah sekadar seorang pemberita yang sekadar melaporkan apa yang telah dipertuturkan oleh orang berkenaan.

Soalan saya yang kedua ialah saya juga ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri, adakah Yang Berhormat Menteri berpendapat bahawa tahanan ke atas pemberita Sin Chew Jit Poh itu yang di bawah seksyen 23 itu adalah *justify*, dengan izin. Sekian, terima kasih.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Tuan Yang di-Pertua, kalau Yang Berhormat Senator Heng Seai Kie menjadi seorang polis, saya percaya Yang Berhormat tidak mahu ditunjuk bagaimana hendak melakukan kaedah mengumpulkan maklumat, siapa patut ditangkap dan siapa kemudiannya ditangkap. Maknanya Yang Berhormat tahu bahawa orang-orang yang terbabit kemudiannya tidak akan ditangkap. Ini semua di dalam ini tetapi apabila kita kacau kerja polis, semuanya ini, polis membuat siasatan yang akhirnya benda itu habis di situ sahaja.

Kita juga boleh bercakap berkenaan seorang Ahli Yang Berhormat dan timbalan menteri yang bercakap membangkitkan di dalam soal-soal ini dan ini boleh membangkitkan sesuatu, kita tangkap semua. Kita tangkap pasal kita, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, *the police need to*

establish the chain dan daripada asalnya, kemudiannya orang-orang yang berikutan saya percaya polis akan mengambil tindakan, tetapi saya tidak boleh kata, “*You* patut tangkap orang ini, satu. Tangkap orang ini kedua, ketiga.” *That is police work*. Biar polis menjalankan aktivitinya dengan munasabah tanpa tekanan mengikut undang-undang, tidak dipolitikkan maka lebih mudah untuk polis mengawal dan menjaga kesejahteraan dan kepentingan rakyat. Oleh itu tidak ada matlamat dan tujuan lain pihak polis menangkap sesiapa, hanya tujuan dan matlamatnya ialah untuk menjaga keselamatan negara...

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Satu lagi gangguan, selepas itu tidak ada lagi.

Dato’ Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Yang di-Pertua, saya minta satu.

Tuan Yang di-Pertua: Dua lagi, sekali harung.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Kita melihat...

Tuan Yang di-Pertua: Tugas saya ialah isu-isu yang penting yang dibangkitkan untuk perhatian Dewan Negara dapat dengan izin, *a proper arrange*. Selepas itu cukup. Terima kasih.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Perkara yang saya hendak timbulkan ini ialah merupakan hal yang sangat penting, mustahak, menyentuh tentang Kementerian Dalam Negeri. Kita melihat sejak akhir-akhir ini ramai pemimpin sama ada di kalangan pembangkang mahupun pemimpin-pemimpin di kalangan komponen Barisan Nasional seperti saya sebut nama ya, Karpal Singh, Chua Soi Lek, Ong Tee Keat, Anwar Ibrahim, Samy Vellu, Kayveas dan lain-lain lagi membangkitkan isu-isu yang sangat-sangat sensitif dan menyentuh perasaan, emosi dan minda, khususnya Melayu.

Saya faham bahawa mungkin pihak Kementerian Dalam Negeri menganggap dengan membiarkan isu-isu ini dengan cara tidak mengambil tindakan ataupun tidak ditangkap boleh meredakan keadaan. Persoalannya ialah apabila pihak kementerian bersikap demikian, maka akan ramailah lagi timbul jaguh-jaguh songsang, jaguh-jaguh yang mencari publisiti murah, jaguh-jaguh yang mengacau-bilaukan perpaduan dan kesejahteraan rakyat.

Saya ingin tahu, apakah pihak kementerian akan terus bersikap demikian kerana sikap demikian akan menimbulkan lebih banyak lagi mereka yang berani tidak bertempat, hendak jadi hero tidak berasas dan juga tidak berfakta. Saya ingin tahu apakah sikap pihak Kementerian Dalam Negeri untuk masa-masa akan datang supaya suasana harmoni negara yang berbilang kaum ini dapat kita rasai sebagaimana sebelum akhir-akhir ini. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Dato’ Musa.

Dato’ Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kita lihat hari ini, Yang Berhormat Menteri, kalau ada satu, dua tahanan ISA orang politik, kita gembar-gemburkan oleh seorang pemberita, tetapi kenapa kita tidak membela polis yang kena pukul semasa perhimpunan haram. Kita hendak bela orang yang kena tahan kerana perhimpunan haram tetapi polis yang kena pukul, ada polis yang mati, kenapa tidak orang yang mahu membela mereka ini.

Jadi apa alasan Yang Berhormat. Adakah kita di dalam Malaysia ini fikir masalah kita, masalah hendak jadi hero dalam politik kita. Kalau saya setuju dengan Yang Berhormat Senator tadi...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Pengerusi Mesyuarat ada di sini, bukan di sana.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Ya, ya. Yang Berhormat Abdul Rahman Bakar tadi mengatakan bahawa pemimpin politik lain juga. Kalaulah Yang Berhormat Senator kata patut pemberita yang seorang itu ditangkap, banyak pemimpin politik dalam Barisan Nasional sendiri bercakap. Ketua Wanita MCA, Ketua Wanita Gerakan sendiri kalau kita dengar ucapan mereka mengguris perasaan orang Melayu. Maka tindakan ini juga kena diambil kalau kita mahu adil kepada semua orang. Kalau tidak, semua jangan bercakap. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Sukacita saya maklumkan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, saya hendak tangani perbahasan supaya ianya koheren. Saya enggan tangani apa-apa ketegangan di antara Ahli-ahli Yang Berhormat. Silakan Yang Berhormat.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua di atas bantuan harapan yang telah diberikan supaya saya punya jawapan pun boleh koheren. Tuan Yang di-Pertua, ia soalnya akhirnya sama ada kita dapat sebagai rakyat Malaysia memainkan peranan kita untuk memahami sentuhan-sentuhan yang boleh membawa kepada keadaan yang menyebabkan perkara lebih buruk berlaku kepada negara kita. Kalau kita menangkap pun, setiap orang yang kita tangkap, pemimpin-pemimpin, ia akan membangkitkan ketegangan yang tidak berakhir.

Jadi apabila diberikan amaran-amaran tertentu, apabila kita menyuarakan, kita ambil ini sebagai contoh dan teladan supaya kita memandang serius perkara ini dan jika perkara ini tidak dipolitikkan, maka lebih mudah bagi pihak polis untuk mengambil tindakan berasaskan semata-mata kepada undang-undang.

Saya mengucapkan terima kasih di atas pandangan yang diberikan oleh Yang Berhormat Datuk Abdul Rahman Bakar dan juga Yang Berhormat Dato' Musa tadi berkenaan perkara yang melibatkan soal-soal penangkapan semua orang boleh ditangkap. Jadi saya menganggap lebih baik kerja-kerja polis ini dibuat oleh polis. Bila kerja itu dibuat dengan polis, jika mereka mendapati perkara ini tidak perlu menggunakan Akta Keselamatan Dalam Negeri, mereka tidak akan menggunakan pasal ini bukan akta yang suka digunakan oleh mana-mana pihak, sama ada menteri ataupun oleh pihak polis sendiri. Kalau ada kita mempunyai pilihan-pilihan yang lain, kita akan menggunakan akta-akta yang lain untuk mengambil tindakan.

■1630

Kita punya *bottom line* dengan izin, Tuan Yang di-Pertua ialah untuk mengelakkan perkara yang boleh membawa keadaan yang susah untuk kita betulkan kemudiannya serta melahirkan masyarakat yang mempunyai toleransi dan harmoni.

Saya mengucapkan terima kasih kepada Dato' Musa kerana bercakap berkenaan polis. Orang selalunya jarang sekali menyentuh berkenaan dengan keperitan di atas perkara-perkara yang polis berhadapan di setiap masa. Polis adalah satu pasukan yang berperang sepanjang hari,

sepanjang tahun, tetapi kita tidak langsung menyatakan ini polis telah buat baik. Kita hanya mengkritik polis. Daripada Bukit Antarabangsa punya kejadian tanah runtuh pun polis disalahkan. Polis adalah pasukan yang pertama datang. Apabila kita ada sesuatu, kita semua berjalan dengan berasa senang hati dan bebas, kita lupa bahawa sebenarnya ada elemen ataupun unsur yang mengawal dan menjaga keselamatan.

Jadi saya berharap dalam saya memberikan jawapan, saya tidak hendak memberikan jawapan yang lebih panjang daripada itu. Kita kena mengambil tindakan yang wajar dan bijaksana berasaskan kepada kepentingan kita dari segi jangka semasa dan jangka panjang.

Dengan itu Tuan Yang di-Pertua, soalan yang dikemukakan berkenaan ISA. Jadi saya berharap Yang Berhormat mempunyai lebih kefahaman terhadap tindakan-tindakan yang kita ambil. Kalau saya sendiri mengambil tindakan di bawah seksyen 8, ia berasaskan kepada laporan-laporan yang diberikan setelah mengambil masa yang agak panjang dan akhirnya *concern* saya sama ada telah dipuaskan ataupun tidak. Sama ada saya telah melaksanakan sesuatu itu dengan penuh keadilan dan kesaksamaan. Kalau ada keadilan dan kesaksamaan kita akan mengambil sesuatu yang mendatangkan kebaikan untuk masyarakat secara umumnya dan tidak untuk kepentingan peribadi mana-mana, seseorang ataupun organisasi, Tuan Yang di-Pertua.

Berkenaan dengan soalan Tuan Yang di-Pertua yang dikemukakan oleh Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin yang mencadangkan alternatif kepada ini. Seperti mana yang saya katakan, Akta Hasutan kita akan gunakan dari semasa ke semasa kalau difikirkan perkara itu boleh digunakan Akta Hasutan dan ia akan disiasat dan kemudiannya akan diserahkan kepada Peguam Negara untuk diambil tindakan yang sewajarnya.

Tuan Yang di-Pertua, Senator Tuan Haji Muhamad Yusof Husin juga mengatakan bahawa akta ini bertentangan dengan hukum Islam serta hak asasi manusia. Apabila kita melihat kepada hak asasi, kita melihat kepada secara keseluruhan. Hak asasi ini bukan sahaja berkait dengan individu-individu. Hak asasi juga melibatkan kepentingan dan kebaikan orang ramai. Kalau seseorang melakukan sesuatu yang boleh mendatangkan keburukan kepada orang ramai, semestinya kerajaan mengambil tindakan untuk menentukan orang ramai terpelihara dan individu itu perlu dikawal daripada melakukan sesuatu yang bertentangan dari kepentingan orang ramai.

Saya tidak fikir akta ini bertentang dengan hukum Islam oleh sebab ini bukan satu perbicaraan. Ini adalah satu proses untuk memulihkan seseorang supaya dia mengambil tindakan yang munasabah supaya apabila dia dibebaskan, dia dapat memainkan peranan di peringkat masyarakat. Dia tidak menghukum dan tidak mempunyai rekod hukuman di satu perkara untuk mencegah perkara yang lebih buruk daripada berlaku. Oleh itu saya tidak bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat berkenaan perkara ini bertentangan dengan hukum Islam.

Tuan Yang di-Pertua, lagi pula kalau kita tengok proses-proses yang diberikan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri ini, dia cukup teliti prosesnya. Daripada mula seseorang ditangkap, dia boleh mengambil tindakan *habeas corpus*. Selepas itu iaitu dalam masa tiga bulan,

pihak panel Lembaga Penasihat akan membuat tinjauan kepada kes itu sama ada seseorang itu patut ditahan seterusnya atau dia perlu dibebaskan dan rekomendasi akan diberikan kepada Yang di-Pertuan Agong untuk mengambil tindakan.

Begitu juga setiap enam bulan, dalam kes-kes orang-orang yang ditahan, dibuat semakan sama ada penahanan itu perlu diteruskan ataupun proses pemulihan telah berkesan dan mereka boleh dibebaskan. Inilah keadaan dalam negara kita dan banyak negara lain mencemburui apa yang kita ada oleh sebab keadaan dan suasana kita yang majmuk yang agak susah untuk dikawal jikalau kita tidak menjaga baik-baik. Maka kita tidak dapat mempertahankan kedudukan yang sedemikian.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya berharap perkara-perkara yang melibatkan soal-soal ISA, saya cuba memberikan penjelasan yang sepełuh mungkin. Kalau ada apa-apa yang saya tertinggal berkenaan perkara itu, kalau telah diambil catatan saya akan memberikan jawapan kalau diperlukan kelak.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Pau Chiong Ung meminta kerajaan menangani masalah jenayah di kawasan Bintulu yang semakin meningkat dengan segera demi keselamatan penduduk di kawasan tersebut. Tuan Yang di-Pertua, di antara langkah yang kita telah ambil bagi menangani masalah jenayah di kawasan Bintulu adalah dengan:

- (i) mengadakan operasi bersepadu dengan Cawangan IPD Bintulu – Jabatan Siasatan Jenayah IPK Sarawak, PGA dan Jabatan Imigresen Sarawak;
- (ii) kita telah sebanyak sebelas penugasan PGA Batalion Sarawak telah dibuat bagi membantu IPD Bintulu dalam tugas pencegahan jenayah;
- (iii) penugasan kereta peronda turut dibuat 24 jam sehari melibatkan tiga syif;
- (iv) penumpuan turut diberi dengan menempatkan lebih ramai anggota bit dan rondaan cegahan jenayah secara berjalan kaki atau bermotosikal di kawasan-kawasan yang telah dikenal pasti; dan
- (v) IPD Bintulu juga turut melaksanakan operasi bersama pasukan RELA dalam lima operasi yang melibatkan 15 orang anggota RELA.

Jadi tumpuan yang cukup banyak telah diberikan kepada Bintulu untuk menentukan bahawa keadaan di situ sentiasa terjamin keselamatannya.

Berkenaan dengan soalan Yang Berhormat Tuan Pau Chiong Ung juga, minta kerajaan memberikan nisbah polis kepada masyarakat di negara ini. Ingin saya jelaskan di sini nisbah di antara polis kepada masyarakat di negara ini ialah 1:277. Pengiraan nisbah polis kepada penduduk adalah berdasarkan jumlah penduduk yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Negara. Usaha untuk merapatkan nisbah di antara polis dengan penduduk akan dilaksanakan di mana polis diberi sebanyak 60,000 perjawatan dan kerajaan akan menambah perjawatan sedia

ada dan pihak polis akan membuat pengambil secara berperingkat sehingga tahun 2015 menjadikan jumlahnya sebanyak 150,000.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Pau Chiong Ung juga bertanyakan berkenaan menempatkan anggota PGA ataupun Pasukan Gerakan Am di kawasan Bintulu. Saya fikir memang telah kita akan sentiasa memberikan perhatian kepada kawasan itu dan perletakan akan bergantung pada keperluan. Tuan Yang di-Pertua, begitu juga dengan balai polis di Bintulu. Kita telah memberi peruntukan sebanyak RM1.5 dan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, akan diberikan peruntukan itu melalui *private financial initiative*.

Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf telah meminta pihak PDRM meningkatkan prestasi dan profesionalisme dalam menjalankan tugas selaras dengan peruntukan RM7 bilion yang disediakan. PDRM Tuan Yang di-Pertua, sentiasa berusaha untuk meningkatkan prestasi dan profesionalisme setiap anggota dan pegawai PDRM demi memastikan keselamatan negara ini sentiasa terjamin. Berdasarkan pelan strategik lima tahun, PDRM 2007-2011 beberapa program khusus telah dirancang, antaranya:

- (i) mewujudkan *one-stop-service-centre* bagi semua ibu pejabat polis daerah dengan menyediakan perkhidmatan kaunter yang mesra dan profesional;
- (ii) penstrukturan sejumlah 743 balai-balai polis dan menaik taraf perjawatan balai polis di seluruh negara;
- (iii) proses pengambil seperti mana saya sebutkan tadi 60,000 orang personel dalam tempoh lima tahun;
- (iv) memodenkan PDRM supaya setara dengan pembangunan teknologi ICT; dan
- (v) mewujudkan dan memantapkan Rakan COP di semua kontinjen.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, memang langkah-langkah sentiasa diambil sebagai satu tindakan untuk menentukan kita dapat memberikan rakyat, perasaan bahawa keselamatan mereka sentiasa dan terus terjamin dan kita berharap *respons time* bagi menangani masalah jenayah juga akan menjadi satu respons yang cepat dan pantas.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan GK Loga Chitra minta PDRM mempelbagaikan program Rakan COP supaya ia benar-benar berkesan. Polis Diraja Malaysia telah mewujudkan Sistem SMS, MMS, e-mel dan *website* Rakan COP sebagai medium memudahkan orang ramai menyampaikan maklumat khususnya mengenai jenayah, isu-isu keselamatan dan ketenteraman awam dan krisis kepada pihak polis melalui pusat kawalan polis. Pihak polis kemudiannya akan bertindak ke atas semua maklumat yang diterima dengan memberikan respons tindakan dalam jangka masa 15 minit dan pengadu akan dimaklumkan mengenainya melalui sistem mesej pesanan ringkas ataupun e-mel mengenai tindakan yang diambil.

Tuan Yang di-Pertua, program Rakan COP bertujuan untuk pendidikan dan memberi kesedaran kepada orang ramai mengenai tanggungjawab bersama dalam mencegah jenayah.

■1640

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Nor mahu tahu apakah langkah kerajaan untuk menangani masalah jenayah yang disebabkan oleh pekerja asing telah melebihi jumlah 2 juta orang. Ingin saya jelaskan di sini, mengikut statistik PDRM menyatakan sebanyak 21% pendatang asing terlibat dengan jenayah.

PDRM tidak pernah mengeluarkan statistik seperti yang didakwa oleh Yang Berhormat bahawa 21% pendatang asing terlibat dengan jenayah. Ini adalah *figure* yang diberikan oleh Yang Berhormat Senator dan mengikut angka kita perangkaan penglibatan jenayah oleh pendatang tanpa izin bukan 21%. Bagi tahun 2007 menunjukkan pada kadar 1.74% daripada jumlah jenayah indeks yang dilaporkan iaitu 3,643 dan bagi tempoh Januari hingga Oktober 2008 kadarnya meningkat kepada 2.34% sahaja iaitu 4,144.

Langkah-langkah kerajaan terhadap PATI ialah seperti berikut:

- (i) mengadakan Ops Bersepadu dengan Jabatan Imigresen untuk mengesan dan menangkap PATI;
- (ii) meningkatkan pemantauan di perairan Malaysia dan pesisiran pantai untuk menghalang PATI daripada menyusup masuk ke Malaysia;
- (iii) mengenakan hukuman yang lebih berat termasuk hukuman sebatan ke atas PATI; dan
- (iv) mengambil cap jari untuk rekod supaya kemasukan kali kedua dapat dikesan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Maijol Mahap ingin mengetahui adakah benar perkahwinan mengikut *Customary Native Law* tidak diiktiraf oleh Jabatan Pendaftaran Negara. Ingin saya jelaskan di sini bahawa *Customary Native Law* perkahwinan melalui *Customary Native Law* adalah diiktiraf. Ia tidak perlu untuk menggunakan perkahwinan melalui Jabatan Pendaftaran Negara tetapi memadai untuk mereka bernikah mengikut *Customary Native Law* dan ini diiktiraf oleh kerajaan. Oleh yang demikian perkahwinan mengikut *Customary Native Law* adalah sesuatu yang Jabatan Pendaftaran Negara akan mengiktiraf.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato Sri Empiang Jabu mencadangkan supaya permohonan kaum Penan untuk mendapatkan kad pengenalan dan sijil kelahiran mereka boleh dilakukan dengan cara mendapatkan pengesahan daripada tuai rumah ketua kampung atau penghulu masing-masing. Ini memang kita bersetuju dan kalau ada tuai rumah atau ketua kampung atau penghulu mereka memberikan pengesahan, maka mereka akan dikeluarkan sijil lahir dan kad pengenalan. Untuk tujuan tersebut tidak perlu perkara-perkara yang lain daripada itu.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Nor minta kerajaan menyatakan berapakah bilangan kes pemalsuan visa. Ingin saya jelaskan di Dewan yang mulia ini, kesalahan pemalsuan visa pekerja asing bagi tujuan bekerja adalah di bawah seksyen 55B Akta Imigresen 1959/63, hukuman yang lazimnya dikenakan ialah denda tidak kurang dari RM10,000 tapi tidak melebihi RM50,000 atau penjara tidak melebihi 12 bulan atau kedua-duanya sekali. Pada masa yang sama juga sekiranya mengambil pekerja asing tanpa izin bekerja lebih dari lima orang akan dikenakan penjara tidak kurang enam bulan tapi tidak lebih lima tahun dan ini seterusnya mengikut peruntukan undang-undang.

Jumlah kompaun yang dikutip oleh JIM ke atas PATI yang melakukan kesalahan-kesalahan imigresen bagi tempoh 1 Januari hingga 30 Oktober 2008 melibatkan 16,957 orang adalah sebanyak RM21.7 juta. Daripada jumlah tersebut seramai 706 PATI telah ditahan kerana melakukan kesalahan pemalsuan dan ini dikenakan kompaun sejumlah RM3.5 juta.

Yang Berhormat Senator Wan Hazani juga mencadangkan menubuhkan sebuah badan khas bagi memantau pekerja asing. Kementerian ini mengucapkan terima kasih di atas cadangan oleh Ahli Yang Berhormat. Kita akan mengkaji keperluannya. Walau bagaimanapun Jabatan Imigresen, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri serta Jabatan Tenaga Kerja, Kementerian Sumber Manusia telah pun mempunyai bahagian ataupun unit khusus bagi melaksanakan tugas pemantauan tersebut.

Berkenaan agen pembekal yang dikatakan dikenakan bayaran yang tinggi telah menyebabkan berlaku kemasukan pekerja asing secara haram. Bagi kerajaan adalah sukar untuk menetapkan satu kadar yang sama rata bagi semua agensi pembantu rumah. Ini adalah kerana kadar ini bergantung kepada kuasa pasaran dan juga kepada agensi-agensi yang menguruskannya.

Contohnya walaupun Malaysia telah mempunyai MoU dengan Kerajaan Indonesia pada tahun 2006, yang mana yuran yang perlu dibayar adalah sebanyak RM3,700; tetapi yuran ini telah meningkat sebanyak lebih kurang RM7,000 bagi tahun 2008. Ini adalah disebabkan faktor kesukaan untuk mendapatkan pembantu rumah dari Indonesia dan permintaan yang tinggi dari majikan Malaysia. Selagi ada orang hendak bayar, memang akan meningkat pembayaran ini.

Berkenaan Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman bin Bakar mencadangkan kerajaan membaiki modul latihan pemulihan yang diberikan kepada para pelatih di pusat serenti. AADK telah menambahbaikkan sembilan modul pemulihan kepada pelatih-pelatih pusat serenti dan kes pengawasan pada 2007. Selain itu, satu modul telah diperkenalkan iaitu modul matriks yang khusus untuk program rawatan dan pemulihan dalam komuniti. Modul-modul yang ditambahbaikkan adalah mengikut keperluan semasa...

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua. Kebetulan dengan apa yang saya cadangkan itu elok saya panjangkan sedikit pertanyaan iaitu sekarang ini kita mempunyai 28 pusat serenti. Ternyata pusat-pusat serenti ini tidak mencukupi untuk menampung keperluan

penagih-penagih dadah hari ini. Apakah pihak kementerian akan membesarkan ataupun membuka pusat-pusat latihan yang baru ataupun badan-badan yang lain bagi tidak membiarkan penagih-penagih yang hampir mencecah 300,000 orang hari ini, sedangkan pusat serenti tak lebih daripada 28,000 dapat menampung. Terima kasih.

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Tuan Yang di-Pertua, mengikut rekod yang saya ada; keseluruhan pusat serenti sebenarnya sekarang tidak penuh. Kita ada 7,000 lebih orang di pusat serenti, sedangkan pusat serenti boleh menampung 9,000 orang. Selain daripada itu, kebanyakan daripada penagih ini adalah di dalam komuniti dan kita memberikan pelbagai rawatan dan pendekatan semasa mereka di dalam komuniti.

Selain daripada itu ada juga *private sector* dan pihak-pihak yang lain daripada kerajaan yang melaksanakan pusat-pusat serenti mereka. Oleh itu kita bekerja bersama-sama dan juga dengan persatuan-persatuan bekas penagih macam PENDAMAI, PENGASIH dan juga PEMADAM untuk membanteras soal-soal yang melibatkan penyalahgunaan dadah ini dan bagaimana cara yang terbaik.

Oleh sebab itu kita telah memperkenalkan 10 modul baru bagi kita membuat pendekatan yang lebih berkesan lagi untuk menentukan pemulihan penagih-penagih dadah. Saya mengambil kira pandangan Yang Berhormat dan saya akan tengok di mana kita perlu untuk membuka pusat-pusat baru untuk menampung keperluan ini. Kita akan melakukannya insya-Allahlah, mengikut peruntukan yang diberikan.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai soalan yang dikatakan Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman bin Bakar tadi telah saya jawab oleh kerana ia di dalam soalan. Tuan Yang di-Pertua, saya sudah habis secara umumnya untuk saya merangkumkan segala persoalan yang dikemukakan. Saya tahu mungkin ada banyak lagi yang tidak saya sentuh tapi saya telah sentuh secara umum, ada yang secara khusus dan kalau ada perkara-perkara yang saya tertinggal akan dicatatkan...

Tuan Rawisandran a/l Narayanan: Minta laluan Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Dewan Negara menghargai kerelaan Yang Berhormat datang untuk jawab di Dewan ini. Silakan Yang Berhormat.

Tuan Rawisandran a/l Narayanan: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri maklum pada Dewan yang mulia ini setiap kes tahanan ISA dikaji semula selepas enam bulan selepas ditahan. Saya ingin minta pandangan Yang Berhormat Menteri mengenai kes tahanan lima orang penyokong HINDRAF. Adakah kes ini dikaji semula ataupun dibebaskan lebih awal?

Dato' Seri Syed Hamid Albar: Tuan Yang di-Pertua, di dalam tahanan bawah ISA sekarang ada 46 orang. Daripada 46 orang lebih 30 orang adalah tahanan orang-orang Islam. Daripada tahanan orang-orang Islam ini juga kita kaji sebagaimana juga parti pertubuhan haram HINDRAF yang kita akan terus kaji tiap-tiap enam bulan dan setiap tindakan yang kita akan ambil

adalah berdasarkan kepada rekomendasi yang dibuat oleh lembaga penasihat. Ianya tidak dibuat oleh menteri sendiri kerana ia lebih baik satu badan yang bebas tiga orang panel yang akan melihat kepada segala kes-kes yang mana orang-orang ini perlu ditahan atau dibebaskan. Bermakna pemulihannya sama ada berkesan ataupun tidak.

Oleh itu, saya memberi jaminan kepada Yang Berhormat tidak ada sesiapa pun yang akan teraniaya. Kita akan memberikan perhatian kerana perhatian itu diberikan oleh satu badan yang melihat kepada kedudukan pemulihan mereka. Kalau mereka pulih mereka boleh menyumbang kepada masyarakat insya-Allah semua yang ada di bawah ISA boleh dibebaskan berdasarkan kepada kedudukan sedemikian.

Jadi saya mengucapkan terima kasih sekali lagi Tuan Yang di-Pertua. Segala perkara yang telah dibangkitkan berkenaan dengan isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Dalam Negeri dan kementerian akan mengambil perhatian dan tindakan ke atas perkara yang telah dibangkitkan oleh semua Ahli Yang Berhormat. Mana-mana pertanyaan sebagaimana yang saya katakan tadi yang tidak dapat dijawab akan diambil catatan. Sekian, terima kasih.

■1650

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Sekali lagi Dewan Negara menyatakan penghargaan. Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Silakan Yang Berhormat.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

4.50 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri II [Dato' Wan Ahmad Farid bin Dato' Wan Salleh]: Dengan izin Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 11(1), Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga 7.30 malam dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga 10.00 pagi hari Rabu 17 Disember 2008.”

Terima kasih.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Datuk Maznah Mazlan]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujukan.

Tuan Yang di-Pertua: Sila, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I [Datuk Liew Vui Keong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima

kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh isu-isu berkaitan dengan bidang kuasa Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) semasa perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2009. Izinkan saya memberi jawapan ke atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan. Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Gooi Hoe Hin, membangkitkan keadaan krisis ekonomi negara serantau dan global yang semakin meruncing dan menggesa supaya kerajaan mengambil langkah-langkah perlu untuk menangani krisis tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan sememangnya sedar akan situasi yang melanda ekonomi negara dan ekonomi global pada masa ini. Sehubungan dengan itu, beberapa langkah penambahbaikan telah diambil oleh kerajaan khususnya untuk memudahkan aktiviti pelaburan di Malaysia serta mengurangkan kos menjalankan perniagaan. Kementerian pada 14 November tahun ini telah mengumumkan tujuh langkah untuk mengurangkan impak krisis ekonomi global terutamanya ke atas iklim pelaburan negara berkuat kuasa 1 Disember tahun ini seperti berikut:

- (i) merangsang dan memudahkan pelaburan:
 - (a) ini dilaksanakan melalui pengeluaran lesen pengilang secara automatik kecuali bagi aktiviti perkilangan yang melibatkan sektor keselamatan, kesihatan, alam sekitar dan keagamaan;
 - (b) pengecualian penuh duit import bahan mentah dan barangan penghantaran untuk kegiatan pengilangan domestik; dan
 - (c) pematuhan kepada standard mandatori di mana kerajaan sedang dalam penyediaan standard mandatori untuk beberapa jenis produk barangan agar tidak memudaratkan kesihatan keselamatan awam dan alam sekitar.
- (ii) ialah melanjutkan tempoh kelulusan pejabat perwakilan, *representative office*, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, atau pejabat serantau, *regional office* dengan izin, beroperasi kepada lima tahun berbanding tiga tahun sebelumnya;
- (iii) menganjurkan misi pelaburan khusus bagi menarik pelaburan langsung asing daripada negara-negara Timur Tengah, China, India, Korea Selatan, Afrika Selatan dan juga negara-negara ASEAN;
- (iv) meningkatkan aktiviti promosi dagangan melalui MITI dan MATRADE;
- (v) meningkatkan peranan sektor swasta dalam kegiatan promosi luar negara terutamanya melalui Persatuan Perdagangan dan Industri;
- (vi) memudah cara operasi Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) misalnya dengan mengeluarkan skop, geran persamaan, *machine grant* dengan izin, untuk meliputi pembelian pejabat dan peralatan perniagaan; dan
- (vii) meliberalisasikan sektor perkilangan berkaitan perkhidmatan. Ini termasuk antaranya memberikan kelonggaran kepada pusat pengedaran serantau,

regional distribution centre dengan izin, mendapatkan sumber bahan-bahan mentah atau komponen-komponen daripada mana-mana pihak.

Tuan Yang di-Pertua, di samping itu bagi memastikan Malaysia terus berdaya saing dalam menarik pelaburan asing, khususnya dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan, pelbagai langkah telah dilaksanakan. Ini termasuklah mengurangkan kadar cukai korporat daripada 26% pada tahun ini dan seterusnya 25% pada tahun yang akan datang iaitu tahun 2009. Kedua, menubuhkan jawatankuasa Kabinet mengenai pelaburan JKMP...

Datuk Akbar bin Ali: Pohon laluan.

Datuk Liew Vui Keong: Sekejap Yang Berhormat. Jawatankuasa Tertinggi Galakan Istimewa (JTGI) bagi memberi insentif lebih khusus yang lebih menarik bagi pelaburan yang memberi impak tinggi kepada negara. Ketiga, menubuhkan *Malaysia Services Development Council* dan *Malaysia Logistic Council* (MLC) dengan izin, untuk memantau dan menyelaras pertubuhan dan pembangunan sektor perkhidmatan. Keempat, meningkatkan kecekapan sistem penyampaian kerajaan misalnya melalui pasukan petugas khas, pemudah cara perniagaan atau PEMUDAH. Ini akan mempercepatkan proses-proses memulakan perniagaan dan mengurangkan kos menjalankan perniagaan. Menyejajarkan kelulusan lesen pekilang dan pengecualian cukai melalui mekanisme dengan izin, *fast track*, dan membimbing pelabur dan mengadakan pusat sehati di peringkat negeri dan kerajaan tempatan.

Juga memperkenalkan pakej-pakej insentif tambahan di koridor pembangunan ekonomi seperti pengecualian cukai korporat dan kebenaran mendapatkan sumber modal asing. Insentif yang diberikan adalah lebih khusus kepada sektor-sektor ekonomi yang strategik dan bidang-bidang baru seperti pertanian moden, sektor tenaga dan sebagainya. Silakan Yang Berhormat Senator.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat. Selepas ini saya akan gunakan peruntukan Peraturan Mesyuarat 34(3,) dengan ketat dan 34(3)...

Datuk Akbar bin Ali: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Sila duduk Yang Berhormat bila saya cakap. Seseorang Ahli tidak boleh bercakap lebih daripada sekali dalam satu-satu masalah. Makna masalah di depan kita ini tidak boleh cakap lebih dari sekali kecuali dalam persidangan Jawatankuasa. Ini bukan Jawatankuasa. Bagi menerangkan sesuatu hal seperti yang ditetapkan dalam perenggan empat dan perenggan empat berbunyi, Seseorang Ahli yang telah bercakap ke atas satu-satu masalah itu boleh bercakap sekali lagi menerangkan apa-apa perkara besar dalam ucapannya yang telah menerbitkan kesamaran faham tetapi tidak boleh dikeluarkan perkara-perkara baru, kerana menjawab hujah-hujah yang dikeluarkan dalam perbahasan iaitu bagi pencadang, yang semua la ni bukan pencadang, seorang sahaja pencadang sesuatu usul bersendirian.

Bermakna, yang nampak hebatnya kerana saya longgar peraturan. Jadi kalau saya gunakan peraturan dengan ketat, hendak baca ucapan pun tidak boleh kena cakap spontan, tidak

ada herolah. Jadi selepas ini, bukan apa saya hendak jaga keadaan supaya jangan adalah seorang Ahli Dewan Negara, dia tidak pernah sediakan pertanyaan, dia tidak pernah bahas. Dia mari ganggu, ganggu, ganggu, dapat *spotlight* selepas itu dia balik. Kita yang tunggu sampai pukul 7.30 dia sudah balik tidur. Silakan Yang Berhormat berpandukan sebutan saya tadi terhadap Peraturan Mesyuarat tetapi belum lagi dikesatkan sekarang. Yang Berhormat ialah yang terlepas sedikit daripada kuat kuasa peraturan.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih di atas di atas dengan izin, *generosity* Tuan Yang di-Pertua. Berkenaan dengan tujuh langkah Yang Berhormat maksudkan tadi itu, pada hemat saya, tidak akan dapat merangsang ekonomi dalam jangka masa pendeklah. Kadang-kadang boleh memakan masa tiga atau empat tahun kemudian. Itu *just remark* saya, soalan saya, salah satu daripada tadi dikatakan bahawa akan menambah, meningkatkan promosi di luar negara yang kalau tidak silap saya dengar Yang Berhormat.

Akan tetapi, kalau mengikut muka surat 305, MIDA bukan menambah promosi di luar negara, malah akan menambah akan mengurangkan daripada lapan kepada enam. Jadi, macam mana hendak *reconcile* antara kenyataan Yang Berhormat dengan apa yang tercatat dalam buku ini.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih kepada Yang Berhormat Senator. Yang sebenarnya MIDA telah pun mengurangkan aktiviti-aktiviti di luar negara dan menumpukan perhatian kepada perdagangan yang dapat memberikan lebih manfaat kepada negara seperti promosi yang akan memberikan kesan yang lebih besar dan akan mengeneipkan perdagangan yang tidak akan memberi kesan yang besar kepada negara ini. Itulah sebabnya terdapat kekurangan dari segi perbelanjaan di situ, Yang Berhormat Senator.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Saya mohon ganggu sekali lagi. Demi semangat setia kawan terhadap barisan kerajaan yang sedang menunggu, saya ingin dapat sedikit input daripada Yang Berhormat supaya mereka dapat bersedia. Yang Berhormat akan ambil masa berapa lama lagi agaknya?

Datuk Liew Vui Keong: Dalam 15 minit dari sekarang.

Tuan Yang di-Pertua: Jadi Yang Berhormat ambil masa 15 minit. Kalau hendak benarkan orang ganggu pun hanya beri laluan selama lima minit. Jangan beri laluan sampai tiga jam sebab nanti mereka ganggu berterusan. Boleh bagi laluan untuk ganggu tapi bagi lima hingga sepuluh minit demi pertimbangan terhadap rakan-rakan yang sedang mengunggu dan semangat setia kawan.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Saya bercadang untuk bereskan sehingga Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi yang kesebelas dalam senarai sebelum pukul 7.30 malam. Silakan Yang Berhormat.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

[Timbalan Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]

Ahli Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhammad Yusof bin Husin semasa sesi Pertanyaan Lisan pada 10 Disember tahun ini telah membangkitkan soalan tambahan mengenai jumlah pelaburan asing bagi tempoh Mac 2008 sehingga sekarang dan sambutan pelabur asing terhadap Malaysia pada masa kini.

Tuan Yang di-Pertua, memandangkan perkara ini juga dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat Senator Dato' Gooi Hoe Hin dan Senator Datuk Akbar Ali semasa sesi perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2009, izinkan saya untuk menjawabnya pada sesi penggulangan ini. Tuan Yang di-Pertua, dari bulan Mac hingga Oktober tahun ini, jumlah pelaburan asing, FDI yang diluluskan bagi sektor perkilangan adalah sebanyak RM26.4 bilion.

■1700

Jumlah pelaburan asing yang diterima dari Mac hingga Oktober tahun ini hampir mencapai jumlah tahunan yang disasarkan di bawah Pelan Induk Perindustrian Ketiga (IMP3), iaitu sebanyak RM27.5 bilion setahun bagi sektor perkilangan. Ini menunjukkan Malaysia masih merupakan destinasi pelaburan yang diminati oleh para pelabur. Dasar-dasar liberal serta langkah-langkah berterusan akan diambil bagi menggalakkan lebih banyak FDI masuk ke negara ini pada tahun 2009.

Tuan Yang di-Pertua...

Datuk Chew Vun Ming: Minta laluan.

Datuk Liew Vui Keong: Silakan Yang Berhormat.

Datuk Chew Vun Ming: Terima kasih. Saya ingin bertanya sedikit kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri mengenai isu FDI. Baru-baru ini Ketua Pembangkang telah mengeluarkan kenyataan bahawa terdapat FDI *outflows* berjumlah RM38 bilion dan FDI *inflows* berjumlah RM29 bilion. Ini bermakna terdapat RM9 bilion dalam negatif, apakah kenyataan ini benar? Apakah langkah-langkah kerajaan untuk memastikan tidak ada *outflow* daripada FDI ini. Sekian, terima kasih.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih kepada Yang Berhormat Senator. Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu FDI *outflows* yang telah pun dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ketua Pembangkang baru-baru ini, saya ingin menegaskan di sini bahawa ada perbezaannya di antara FDI *per se* dengan izin, dan FDI *outflows* telah pun difahamkan oleh pihak pembangkang.

Tuan Yang di-Pertua, FDI *outflows* sebenarnya mengikut laporan UNCTAD iaitu *the United Nations Conference on Trade and Development*, dengan izin, telah pun mengenal pasti FDI *outflows* sebagai *cross-border investment*, iaitu pelaburan berjangka sempadan.

Ini berlaku apabila syarikat-syarikat tempatan di Malaysia mengambil kesempatan ataupun peluang untuk melabur di luar negara ataupun negara asing. Apabila syarikat-syarikat tersebut membuat keputusan untuk melabur di negara yang lain, ini tidak bermakna pihak syarikat

tempatan tersebut akan menutup operasi mereka di negara ini, umpamanya Tuan Yang di-Pertua, syarikat-syarikat tempatan yang telah pun mengambil peluang untuk melabur di luar mengambil *all this FDI outflows* ialah seperti Petronas, Syarikat YTL, TV3, Telekom dan juga sebagainya. FDI *per se* pula Tuan Yang di-Pertua, merupakan pelaburan yang telah pun diambil oleh syarikat luar asing yang melabur di negara ini dan setakat ini mengikut rekod MITI, tidak ada syarikat asing yang beroperasi di negara ini dalam tahun ini telah pun memberhentikan operasi mereka.

Ini bermakna tidak terdapat ada pelaburan asing ataupun FDI yang telah pun keluar dari negara ini. Jadi saya dengan dukacita menyatakan bahawa pihak pembangkang telah pun keliru dengan terminologi antara FDI *per se* dan FDI *outflows*. Itu sahaja, terima kasih Yang Berhormat Senator.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Akhbar Ali juga membangkitkan tentang peningkatan Bajet 2009 MITI berbanding tahun sebelumnya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah Bajet 2009, MITI mendapat tambahan peruntukan sebanyak RM9.748 juta ataupun 2.14%, berbanding Bajet 2008 untuk belanja mengurus, pertambahan ini adalah disebabkan oleh:

- (i) pertambahan bilangan jawatan yang terdapat di MITI dan Agensi;
- (ii) pertambahan perbelanjaan bagi pejabat-pejabat MITI, MATRADE dan MIDA di luar negeri; dan
- (iii) penganjuran aktiviti menaikkan imej Malaysia seperti penganjuran *Forbes Global CEO Conference 2009* dan perbelanjaan untuk meningkat dan memperkasakan aplikasi ICT di MITI dan Agensi.

■1710

Selaras dengan usaha kerajaan untuk merangsang pertumbuhan ekonomi negara, peruntukan untuk belanja pembangunan di bawah Bajet 2009 juga mendapat tambahan sebanyak RM568.54 juta ataupun 77.8% berbanding bajet tahun ini. Pertambahan ini terutamanya adalah untuk dana pelaburan strategi dan dana projek berimpak tinggi.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat Senator Datuk Akbar Ali juga membangkitkan tentang aktiviti yang dijalankan tidak mencerminkan peningkatan bajet contohnya seperti MIDA yang menunjukkan peningkatan perbelanjaan sedangkan pameran luar negara berkurangan. Penyertaan pameran luar negara bukanlah merupakan program utama MIDA, namun begitu MIDA telah mengambil langkah-langkah yang proaktif dengan mengambil bahagian di dalam pameran antarabangsa yang khusus bagi industri terutamanya bagi industri yang menjadi sasaran kerajaan pada masa kini iaitu yang berteknologi tinggi dan berintensifkan modal serta sektor perkhidmatan.

Selaras dengan peningkatan bajet, beberapa aktiviti dan program baru juga dilaksanakan oleh pihak MITI dan MIDA seperti berikut:

- (i) meneruskan penghantaran *special promotion team* dengan lebih kerap lagi dengan tujuan untuk berjumpa dengan syarikat-syarikat yang dikenal pasti berpotensi untuk melabur di Malaysia;
- (ii) *special promotion team* juga dihantar ke negara-negara Timur Tengah di mana negara-negara ini telah dikenal pasti mempunyai potensi bagi tujuan untuk menarik pelaburan terutama dalam sektor perkhidmatan;
- (iii) menganjurkan program yang memberikan fokus kepada industri-industri yang berteknologi tinggi dan syarikat-syarikat yang telah disasarkan;
- (iv) menganjurkan program pemimpin industri atau *industry leaders program*, dengan izin di mana para pemimpin yang terpilih daripada dewan perniagaan dan industri akan dijemput ke Malaysia untuk diberi pendedahan tentang iklim pelaburan di Malaysia;
- (v) menganjurkan lawatan para wartawan asing dari penerbitan ekonomi dan perniagaan yang terulung ke Malaysia bagi tujuan menyedarkan mereka kepada maklumat terkini mengenai Malaysia serta suasana pelaburan dan peluang-peluang pelaburan yang terdapat di negara ini; dan
- (vi) meningkatkan aktiviti perhubungan awam atau *public relation*, dengan izin terhadap Malaysia dengan mengeluarkan iklan mengenai keperluan dan perdagangan di dalam penerbitan ekonomi dan perniagaan antarabangsa yang terkenal seperti *The Economics*, *the International Herald Tribune*, *Financial TIMES* dan *Washington TIMES*.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Yip Kum Fook membangkitkan tentang isu pematuhan standard mandatori oleh pengimport-pengimport besi yang menyebabkan karenah birokrasi dalam proses pengimportan besi.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, matlamat kerajaan adalah untuk mengenakan standard Malaysia terhadap produk besi yang diimport dan juga keluaran tempatan. Sehingga November tahun ini, sebanyak 101 standard Malaysia telah dibangunkan bagi produk besi keluli dan kerajaan telah mewajibkan penggunaan standard Malaysia ke atas 57 jenis produk besi dan keluli yang diimport. Perbincangan lanjut dengan pihak SIRIM sedang dijalankan bagi menguatkuasakan penggunaan standard Malaysia ke atas semua produk besi dan keluli sama ada yang diimport atau dikeluarkan oleh pengilang tempatan.

Mengenai masalah birokrasi bagi pematuhan standard Malaysia terhadap pengimportan besi, pihak SIRIM memberi kelonggaran untuk mempercepatkan proses pengeluaran sijil kelulusan (COA) dalam tempoh peralihan ini yang mengambil masa maksimum selama tiga hari bekerja bagi meningkatkan kecekapan proses pematuhan standard mandatori tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Yip Kum Fook juga membangkitkan isu mengenai kekurangan duti import bagi kaca, cermin kepada 50% namun

pengurangan duti ini tidak mengambil kira sama ada cermin berkenaan bercirikan mesra alam sekitar atau *low emission* atau sebaliknya. MITI perlu lebih memberi tumpuan terhadap produk mesra alam dalam memastikan produk yang boleh diberi pengecualian duti sebagai usaha untuk menggalakkan orang ramai menjimatkan tenaga.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengurangan duti import produk kaca seperti diumumkan dalam Bajet 2009 adalah bermatlamat untuk mengurangkan kos menjalankan perniagaan untuk industri pembinaan. Ia juga selaras dengan langkah liberalisasi perdagangan di mana pengurangan tarif dilakukan secara berperingkat. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, untuk produk kaca mesra alam atau *low emission*, kerajaan telah memberikan pengecualian duti penuh 30% untuk menggalakkan penggunaan kaca *low emission* dalam industri pembinaan.

Permohonan untuk mendapatkan pengecualian duti boleh dikemukakan kepada Lembaga Pembangunan Industri Malaysia iaitu MIDA. Bagi tujuan penggunaan standard, perbincangan lanjut bersama pihak SIRIM dan standard Malaysia juga sedang dijalankan bagi penguatkuasaan penggunaan standard Malaysia ke atas semua produk kaca pembinaan sama ada yang import atau dikeluarkan oleh pengilang tempatan.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat Senator Hajah Syarifah Azizah Dato' Syed Zain bertanyakan dana yang diperuntukkan dan diagihkan kepada usahawan wanita sehingga kini dan sektor-sektor yang diluluskan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, SMIDEC telah melaksanakan Skim Bantuan Kewangan untuk usahawan wanita mulai Ogos 1999 di mana keutamaan telah diberikan untuk membantu usahawan wanita melalui peruntukan khusus dana pembangunan. Sehingga 30 November tahun ini, sejumlah 1627 projek oleh usahawan wanita telah pun diluluskan dengan bantuan kewangan bernilai RM110.4 juta. Antara sektor utama yang diceburi oleh usahawan wanita adalah peruncitan, dan perkilangan dalam produk makanan. Tuan Yang di-Pertua, sekian sahaja penjelasan saya terhadap isu-isu utama yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Silakan Ahli Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua: Minta ringkaskan.

Datuk Akhbar bin Ali: Terima kasih. Dua perkara sahaja, pertama tentang MIDA tadi. Saya amat berterima kasih di atas penjelasan berkenaan dengan banyaknya aktiviti dilaksanakan oleh MIDA *especially* Ketua Pengarah MIDA itu kawan baik saya juga. Akan tetapi dalam konteks saya membuat ulasan ialah yang penting di muka surat 305. Malangnya, sayangnya apa yang dicatatkan di sini tidak mencerminkan banyaknya aktiviti yang dilaksanakan oleh MIDA dan apa yang menggosokkan dia lebih merupakan *cut and paste* atau *copy and paste*. Kalau tidak percaya;

Tahun	Bilangan Perniagaan
2007	350
2008	350
2009	350

Jadi angka yang sama sahaja, *copy and paste*. Itu yang saya ingin ketengahkan bahawa tolonglah buat persembahan apa yang dapat mewakili sebenarnya aktiviti kementerian dan sebagainya.

Yang keduanya saya ada juga bertanya mengapa MITI tidak mengambil MPPB atau MCCI sebagai salah satu aktiviti utama kementerian yang mana saya fikir ini adalah sebahagian daripada dasar kerajaan tetapi tidak tercatat di dalam buku ini. Mohon penjelasan.

■1720

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat nak bagi laluan kepada Dato' Yip untuk tanya, lepas itu jawab sekali gus?

Dato' Yip Kum Fook: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin sedikit penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan dengan adakah benar empat kilang besi keluli di Malaysia yang mengeluarkan *steel rod*, dengan izin, tidak perlu mematuhi MS iaitu *Malaysian Standard* tetapi mengikuti *Japanese Standard (JIS)*. Jadi, yang diimport itu diperlukan *Malaysian Standard*. Adakah ini benar? Saya mempunyai dua surat daripada Persatuan Dawai Keluli Malaysia yang dialamatkan kepada Yang Berbahagia Datuk Kamarudin Ismail, *Deputy Secretary General MITI*. Sekian, terima kasih.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih kepada kedua-dua Yang Berhormat Senator. Mengenai isu yang pertama yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator tadi, pihak kementerian akan mengambil perhatian dengan isu mengapakah ada perbelanjaan yang telah pun disentuh tadi tidak ada peningkatan oleh MIDA. Pihak saya akan meninjau semula dan ambil perhatianlah tapi mengenai isu yang kedua mengenai MPPB ini, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, MPPB ini *stand for* Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera. Untuk maklumat Yang Berhormat Senator, MITI melalui SMIDEC akan melaksanakan satu program khusus yang dinamakan *Bumiputera Enterprise Enhancement Program* dengan kerjasama kerajaan-kerajaan negeri mulai awal tahun depan.

Di bawah program ini, SMIDEC akan melaksanakan program berbentuk *handholding* bertujuan untuk meningkatkan keupayaan dan kapasiti IKS bumiputera bagi membolehkan mereka bersaing dan menembusi pasaran tempatan dan menembusi eksport yang sebenarnya Tuan Yang di-Pertua. walau bagaimanapun, kerajaan melalui MITI memang sentiasa mengambil berat, prihatin dan membantu masyarakat bumiputera. Seperti Yang Berhormat sedia maklum, baru-baru ini Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Yang Berhormat Tan Sri Muhyiddin Yassin telah pun mengumumkan bahawa MITI akan mengeluarkan satu penerbitan direktori yang

memberi peluang dan kemudahan kepada perniagaan di MITI dan agensi di MITI untuk kemudahan bumiputera.

Tujuan penerbitan ini adalah sebagai salah satu inisiatif *out leash* ataupun penyebaran maklumat supaya kemudahan dan bantuan serta peluang perniagaan di MITI dan agensi-agensinya seperti MIDA, MATRADE, SMIDEC, MPC dan MIDM dapat disampaikan kepada usahawan dan pelabur bumiputera dengan lebih berkesan. Direktori ini Tuan Yang di-Pertua, mengandungi maklumat berhubung kemudahan dan peluang yang boleh dimanfaatkan oleh bumiputera daripada pelbagai program sedia ada yang terdapat di MITI seperti kemudahan kewangan, insentif dan galakan, pembangunan pengeksporth, *enterprise* kecil dan sederhana, bina upaya dan khidmat nasihat peruntukan saham khas bumiputera yang diagihkan MITI.

Selain daripada itu, MITI juga akan memaparkan maklumat saham khas bumiputera dalam laman web MITI. Jadi mulai pada bulan ini Tuan Yang di-Pertua, maklumat berkaitan saham-saham khas bumiputera untuk tujuan tawaran awam permulaan *at this* IPO, dengan izin, yang akan diagihkan oleh MITI akan dipaparkan dalam laman web MITI. Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, kerajaan juga telah pun membantu vendor bumiputera di peringkat jualan kenderaan Proton di mana telah pun memberi syarikat-syarikat bumiputera mendapatkan peruntukan sebanyak RM50 juta di bawah Tabung Pembangunan Automatif ADF kepada Proton bagi tujuan pelaksanaan pelan tindakan rasionalisasi sesi pengeluaran vendor komponen automatik dan konsolidasi pengedar kenderaan Proton.

Daripada jumlah tersebut Tuan Yang di-Pertua, sebanyak RM34 juta untuk rasionalisasi vendor yang mana 77 adalah vendor bumiputera. Melalui program ini, ianya telah dapat membantu mereka dan juga membantu vendor dalam pembekalan bahan mentah dan meningkatkan pengaliran tunai vendor. Mengenai pertanyaan daripada Yang Berhormat Senator yang kedua yang menyentuh tentang standard mandatori di mana pihak Senator telah pun diberikan surat daripada dua syarikat kilang. Saya haraplah YB Senator dapat memberikan saya surat itu supaya saya dapat ambil tindakan yang selanjutnya.

Akan tetapi untuk maklumat Yang Berhormat Senator, mulai 15 November iaitu bulan yang lalu, kerajaan telah pun mengenakan syarat standard mandatori bagi 57 *tariff code custom* untuk produk besi dan keluli yang diimport dan SIRIM QAS *International* merupakan salah satu agensi yang telah diberi kuasa untuk mengeluarkan *Certificate of Approval* atau COA bagi produk-produk besi dan keluli bukan bahan binaan yang menepati standard yang telah ditentukan.

Mengenai pertanyaan di mana Senator telah pun bertanya tentang ada empat kilang yang tidak mematuhi semua ini. Saya harap YB Senator boleh berhubung terus dengan pihak saya ataupun kementerian saya untuk memberikan penjelasan yang lebih lanjut. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Sekarang giliran Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi.

7.27 mlm.**Timbalan Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi [Dato' Joseph Salang anak Gandum]:**

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ahli-ahli Yang Berhormat, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang sudi berkongsi pandangan dan cadangan menyentuh bidang tugas Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi sepanjang sesi perbahasan Bajet 2009 di Dewan yang mulia ini. Saya mengambil kesempatan ini untuk memberi penjelasan berhubung perkara-perkara yang telah dibangkitkan mengikut sektor tenaga, air dan disusuli sektor komunikasi selari dengan nama kementerian ini iaitu Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi. Secara keseluruhannya, antara isu yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, kalau boleh saya rumuskan adalah berkaitan sumber tenaga alternatif, rebat tarif elektrik, bekalan air bersih, kebocoran *reservoir* SYABAS, projek *high speed broadband* dan masalah perkhidmatan telefon.

Sektor tenaga. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Akbar Ali telah membangkitkan isu mengenai perancangan kerajaan berhubung sumber tenaga alternatif. Kerajaan telah memperkenalkan polisi bahan api kelima iaitu *the fifth fuel policy* pada tahun 2000 di bawah Rancangan Malaysia Kelapan atau RMK-8 di mana tenaga boleh diperbaharui atau *renewable energy* (RE), dengan izin, iaitu *biomass*, biogas, sisa buangan pepejal, solar, angin dan mini hidro telah dikenal pasti sebagai sumber bahan api yang kelima untuk penjanaan tenaga elektrik di Malaysia selain bahan api minyak, gas, hidro dan arang batu.

■1730

Di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK-9), kerajaan telah mensasarkan sebanyak 350 mega watt (MW) tenaga elektrik akan dihasilkan melalui penggunaan sumber RE dan disambungkan ke kren menjelang tahun 2010. Bagi tujuan mencapai sasaran yang ditetapkan di bawah RMK-9 serta menggalakkan pembangunan projek-projek RE, program jana kuasa kecil tenaga boleh diperbaharui atau *small renewable energy program* (SREP) telah diperkenalkan pada tahun 2001. Satu jawatankuasa khas tenaga yang boleh diperbaharu atau *special committee on RE* iaitu SCORE yang diketuai oleh kementerian saya juga telah ditubuhkan bagi menyelaraskan pembangunan projek-projek ini.

Selain itu, kerajaan dengan kerjasama *United Nation Development Program* (UNDP) sedang melaksanakan projek *Malaysian Building Integrated Photovoltaic* (MBIPV) yang bertujuan untuk mempromosi dan menggalakkan penggunaan tenaga suria, solar *energy* dalam penjanaan tenaga elektrik di Malaysia.

Bagi membangunkan RE di negara ini, Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi sedang merangka dasar dan pelan tindakan tenaga boleh diperbaharu yang bertujuan untuk memacu pembangunan industri RE di negara ini dengan mengambil kira sumbangannya terhadap keselamatan tenaga atau *energy security* dalam penjanaan tenaga elektrik. Pelan tindakan tenaga boleh diperbaharu ini disokong oleh beberapa teras yang menyokong pembangunan holistik

sumber tenaga boleh diperbaharu negara dan merangkumi pelbagai aspek termasuk polisi, kerangka perundangan, mekanisme kewangan, keperluan sumber manusia, penyelidikan dan pembangunan serta kesedaran pengguna.

Sumber tenaga diperbaharu yang telah dikenal pasti untuk dibangunkan adalah bio mas, solar, bio gas, sisa buangan pepejal dan mini hidro. Adalah dijangkakan kapasiti terpasang bagi tenaga elektrik yang dijana melalui sumber tenaga boleh diperbaharu adalah sebanyak 975 megawatt menjelang tahun 2015, 2065 megawatt menjelang tahun 2020 dan 3484 megawatt pada tahun 2030 atau 13% daripada jumlah keseluruhan kapasiti terpasang tenaga elektrik di negara ini.

Pada masa kini Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi sedang memuktamadkan perincian bagi cadangan dasar dan pelan tindakan ini dan akan membawa perkara ini kepada mesyuarat Jemaah Menteri untuk dipertimbangkan bagi dilaksanakan pada RMK-10 sehingga ke tahun 2030. Seterusnya perancangan sehingga 2050 akan dibuat berdasarkan penilaian kemajuan pembangunan program RE sehingga akhir RMK-9 pada tahun 2010.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Hajah Wan Hazani Wan Nor telah membangkitkan beberapa isu mengenai Akaun Amanah Industri Bekalan Elektrik (AAIBE) Bagi makluman Ahli Yang Berhormat, Akaun Amanah Industri Bekalan Elektrik (AAIBE) diwujudkan dengan tujuan untuk membolehkan penjana elektrik iaitu Tenaga Nasional Berhad dan *independent power producers* (IPP) turut terlibat melaksanakan obligasi nasional ke arah membangunkan sektor bekalan elektrik negara. Kadar sumbangan yang ditetapkan adalah berdasarkan formula 1% daripada total anual turn over ditolak kos bahan bakar yang telah diaudit bagi tahun sebelumnya.

Pada masa ini, kerajaan sedang mengkaji cadangan untuk menambah peratusan sumbangan IPP kepada dana AAIBE. Berhubung dengan jumlah IPP yang memberikan sumbangan kepada dana AAIBE, ingin saya maklumkan bahawa terdapat 14 IPP yang beroperasi di Semenanjung Malaysia dan kesemua IPP tersebut telah memberi sumbangan kepada dana AAIBE pada tahun 2005 hingga 2007. Mengenai peruntukan dana AAIBE digunakan untuk projek bekalan elektrik luar bandar, ingin saya maklumkan.

Dato' Gooi Hoe Hin: Yang Berhormat, boleh pohon laluan?

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Saya habiskan perenggan ini. Ingin saya maklumkan bahawa mengikut pengagihan, 60% daripada dana AAIBE diperuntukkan untuk program atau projek bekalan elektrik luar bandar. Adakah berkuat kuasa arahan dari Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Masih berkuasa. Masih berkuat kuasa.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Masih berkuasa, jadi tidak boleh... [Ketawa] Tuan Yang di-Pertua, jumlah penerimaan terkumpul sejak dana AAIBE diwujudkan pada tahun 1997 sehingga bulan November tahun 2008 ialah sebanyak RM769.25 juta. Dari jumlah tersebut

sebanyak RM387.41 juta telah dikeluarkan untuk pembayaran projek-projek tenaga yang telah siap. Manakala peruntukan bagi projek-projek yang telah diluluskan atau komited projek ialah sebanyak RM248.0 juta.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berhubung isu yang dibangkitkan mengenai pengecualian tarif elektrik kepada golongan miskin dan berpendapatan rendah, suka saya menerangkan bahawa kaedah untuk menentukan golongan yang layak menerima pengecualian tarif telah melalui kajian rapi dan pengecualian mengikut kadar penggunaan merupakan kaedah yang paling berkesan iaitu tanpa mengira jumlah pendapatan pengguna tetapi jumlah penggunaan yang di bawah RM20. Oleh yang demikian, kementerian berpandangan bahawa kerajaan perlu mengkaji keberkesanan pengecualian tarif elektrik tersebut sebelum sebarang keputusan melanjutkan pemberian pengecualian bayaran bil elektrik ini dapat dilaksanakan. Kementerian akan mengemukakan cadangan kepada kerajaan untuk meneruskan skim pengecualian tarif sekiranya pengecualian tersebut didapati dapat membantu meringankan beban golongan berpendapatan rendah dan terdapat pengurangan dari segi kos operasi untuk TNB.

Sektor air, Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi menyelesaikan masalah bekalan air bersih sehingga tahun 2030 seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Akbar Ali. Kerajaan melalui kementerian ini menggunakan dua kaedah pendekatan. Pertama, di bawah kehendak kaedah pelesenan Akta Industri Perkhidmatan Air 2006 atau Akta 655.

■1740

Syarikat operator air sebagai pemegang lesen akan dikehendaki mengemukakan rancangan perniagaan jangka panjang iaitu 30 tahun. Rancangan perniagaan ini akan meliputi strategi dan program-program yang perlu dilaksanakan oleh syarikat operator air dalam meningkatkan kualiti perkhidmatan kawasan liputan dan kecukupan bekalan. Pada masa yang sama, pemegang lesen juga perlu menyatakan strategi dan pendekatan yang menambah baik kecekapan dan keberkesanan operasi selaras dengan tunjuk prestasi utama atau KPI yang ditetapkan. Rancangan perniagaan ini perlu dikemukakan kepada Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara atau SPAN untuk kelulusan. Perbelanjaan modal bagi aset air yang dirancang di dalam pelan tersebut akan dibiayai oleh Pengurusan Aset Air Berhad atau PAAB.

Sementara itu, Kerajaan Persekutuan juga akan menguruskan pembangunan infrastruktur air melalui rancangan lima tahun bagi negeri Sabah dan Sarawak serta pembinaan empangan di negeri-negeri semenanjung Malaysia. Kerajaan sedar bahawa isu dan masalah air memerlukan komitmen kewangan dan memerlukan masa untuk dipertingkatkan secara berperingkat-peringkat. Oleh itu, kerajaan yakin rancangan yang sistematik melalui pelan perniagaan dan rancangan lima tahun akan membantu mempertingkatkan perkhidmatan air termasuk kualiti air kepada pengguna.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung isu kebocoran *reservoir* SYABAS sebagai satu punca tragedi di Bukit Antarabangsa.

Suka saya menjelaskan di sini bahawa berdasarkan hasil siasatan yang dijalankan adalah didapati bahawa kolam-kolam air SYABAS terletak jauh daripada lokasi tanah runtuh dan tidak mengalami sebarang kebocoran. Oleh itu, kolam-kolam tersebut bukan merupakan punca tragedi tanah runtuh di Bukit Antarabangsa. Tuan Yang di-Pertua, sektor komunikasi di mana Yang Berhormat Senator Tuan Ir. Haji Zamri telah membangkitkan isu berhubung pelaksanaan Projek *High Speed Broadband* atau HSBB yang diluluskan secara tergesa-gesa. Kemungkinan wujud *conflict of interest* dengan izin, oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri selaku Pengerusi Jawatankuasa Jalur Lebar dengan jawatan beliau selaku Menteri Kewangan. Perlu ditegaskan bahawa Projek Jalur Lebar berkelajuan tinggi atau *High Speed Broadband* (HSBB) tidak diluluskan secara tergesa-gesa.

Ini kerana perbincangan mengenai pelaksanaan projek ini telah diadakan sejak tahun 2007. Ini adalah kerana kerajaan amat peka mengenai kepentingan penyediaan infrastruktur dan perkhidmatan jalur lebar untuk memastikan Malaysia tidak ketinggalan dan dapat bersaing di peringkat global. Memandangkan kadar penebusan jalur lebar di negara ini masih rendah, dibandingkan dengan negara-negara maju seperti Singapura, Hong Kong dan Korea. Maka bagi mempertingkatkan penebusan jalur lebar di negara ini Jawatankuasa Kabinet mengenai Pelan Pelaksanaan Jalur Lebar Nasional telah ditubuhkan pada pertengahan tahun 2007. Ia adalah bagi menggubal *modality* Pelan Pelaksanaan Jalur Lebar Nasional yang merangkumi strategi-strategi pelaksanaan bagi kedua-dua aspek iaitu penawaran (*supply*) dan permintaan (*demand*) perkhidmatan jalur lebar. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek Jalur Lebar Berkelajuan Tinggi (HSBB) yang merupakan sebahagian daripada Pelan Pelaksanaan Jalur Lebar Nasional adalah projek yang telah dipersetujui oleh Jawatankuasa Kabinet mengenai jalur lebar yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri.

Walau bagaimanapun, perlu dijelaskan di sini bahawa tidak timbul isu *conflict of interest* kerana Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri bukan Menteri Kewangan semasa kelulusan projek ini dibuat. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Armani binti Haji Mahiruddin telah membangkitkan isu berhubung masalah perkhidmatan telefon. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perkhidmatan telefon talian tetap adalah merupakan satu perkhidmatan yang banyak bergantung kepada penawaran dan permintaan terhadap perkhidmatan kerana ianya memerlukan kos penyeliaan perkhidmatan yang tinggi. Bagi kawasan-kawasan yang belum menerima liputan, pihak penyelia perkhidmatan sentiasa mengambil inisiatif untuk menyediakan perkhidmatan tersebut dari masa ke semasa tertakluk kepada permintaan dan lokasi bagi penyediaan perkhidmatan tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat setakat ini sahaja, penjelasan yang dapat saya berikan ke atas perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Sekali lagi

saya mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat terhadap perkara-perkara yang menyentuh Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi. Saya berjanji bahawa kementerian ini akan sentiasa mengambil tindakan yang sewajarnya untuk menangani semua masalah yang berkaitan kepentingan orang ramai. Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Silakan Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi.

5.48 ptg.

Timbalan Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi [Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Ir. Hiang A Li, Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Yip Kum Fook, Ahli Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhamad Yusof bin Hussein, Ahli Yang Berhormat Senator Haji Ahmad Rusli bin Haji Iberahim, Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Sri Empiang Jabu dan Ahli Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop yang telah membangkitkan perkara-perkara yang menyentuh mengenai bidang kuasa Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Ir. Hiang A Li berhubung dengan persoalan sama ada Skim Insentif Tanam Semula ini cukup untuk menstabilkan harga kelapa sawit di pasaran dan sekali gus membantu para pekebun kecil sawit.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, pada masa kini dianggarkan kos pengeluaran kelapa sawit ini pekebun kecil berada di antara RM200 hingga RM220 satu tan. Skim Insentif Tanam Semula 2008 merupakan salah satu langkah kerajaan untuk menstabilkan harga pasaran minyak sawit kerana sebanyak RM200 juta yang telah diperuntukkan bagi skim ini. Sasaran SITS 2008 adalah untuk menebang kawasan kelapa sawit seluas 200,000 hektar supaya dapat mengurangkan pengeluaran minyak sawit mentah sebanyak 700,000 tan setahun. Hasil minyak sawit sehektar kira-kira 3.5 tan. Pengurangan pengeluaran ini akan menyumbang kepada penurunan paras stok minyak sawit dan membantu meningkatkan harga minyak sawit di pasaran.

■1750

Keadaan ini seterusnya dijangka akan dapat memulihkan kembali pendapatan syarikat perladangan dan pekebun kecil di seluruh Malaysia. Skim ini kayak di pohon oleh semua estet dan pekebun kecil kelapa sawit termasuk peneroka berserta di rancangan kerajaan seperti FELDA, FELCRA, RISDA dan agensi kerajaan negeri yang mempunyai lesen minyak sawit Malaysia. Insentif sebanyak RM1,000 sehektar akan dibayar bagi keluasan yang ditebang.

Kejayaan SITS pada tahun 2001 yang telah dijadikan panduan dalam menangani masalah penurunan harga yang dialami oleh industri sawit pada ketika ini. SITS 2001 telah berjaya menebang sejumlah 218,995 hektar keluasan tanaman sawit dengan jumlah bayaran sebanyak

RM195.6 juta. Stok akhir minyak sawit telah berjaya dikurangkan sebanyak 14.3% kepada 1.21 juta tan pada 2001 berbanding 1.41 juta tan pada akhir 2000. Stok minyak sawit juga terus berkurangan sebanyak 6.3% kepada 1.14 juta tan pada akhir tahun 2002.

Kesan daripada pengurangan stok ini, purata harga minyak sawit mentah telah melonjak sebanyak 52% daripada RM894.50 se tan pada 2001 kepada RM1,363.50 se tan pada tahun 2002. Purata harga minyak mentah telah meningkat ke paras RM1,544.50 pada tahun 2003. Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Yip Kum Fook mengenai bilangan bilakah tempoh atau umur pokok kelapa sawit dapat menghasilkan pengeluaran paling tinggi dan juga paling rendah memandangkan umum sedia maklum tempoh hayat pokok kelapa sawit ialah 25 tahun.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Senator Dato' Yip Kum Fook turut ingin mengetahui apakah dan adakah terdapat skim subsidi yang disediakan oleh pihak kerajaan dalam usaha mempertahankan tanaman dan pengeluaran kelapa sawit. Tuan Yang di-Pertua, sukacitanya saya maklumkan bahawa pokok sawit mengeluarkan hasil paling tinggi ketika berumur antara 13 hingga 15 tahun selepas ianya ditanam. Secara umum, hasil sawit meningkat pada ketika umur di antara empat hingga 13 tahun dan menurun selepas pokok sawit berumur 15 tahun sehinggalah ianya ditebang selepas berumur 25 tahun.

Selain daripada itu, pada masa ini juga pihak kerajaan tidak menyediakan sebarang skim subsidi untuk mempertahankan tanaman dan pengeluaran kelapa sawit. Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhamad Yusuf bin Hussin dan Yang Berhormat Senator Dato' Haji Ahmad Rusli bin Haji Ibrahim berkenaan dengan isu kejatuhan harga getah sekarang ini yang telah menyebabkan pekebun-pekebun kecil getah mengalami penurunan pendapatan dan tidak mempunyai wang yang cukup untuk membeli keperluan asas dan agar pihak kementerian mengambil perhatian kepada nasib pekebun kecil.

Sukacitanya dimaklumkan bahawa kementerian saya mengambil berat akan perkara ini dan telah mengatur beberapa tindakan segera untuk mengatasinya. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kejatuhan harga getah ini adalah dipengaruhi oleh permintaan yang berkurangan dari negara-negara pengimport utama getah Malaysia seperti China, Amerika Syarikat dan negara-negara dari kesatuan Eropah disebabkan oleh keadaan ekonomi dunia yang tidak menentu akibat krisis kewangan global.

Akibat keadaan ini, harga minyak mentah di pasaran dunia jatuh secara mendadak menyebabkan harga getah sintetik lebih berdaya saing berbanding dengan getah asli. Harga getah SMR 20 telah merosot sebanyak 62% daripada RM10.51 bagi setiap kilogram pada 3 Julai 2008 kepada RM3.98 bagi setiap kilogram pada 15 Disember 2008. Kejatuhan ini telah memberi kesan secara langsung kepada harga getah di peringkat ladang atau *farm gate price* yang dibayar

kepada pekebun kecil. Bagi bulan Disember 2008, harga getah di peringkat ladang yang terendah ialah RM1.39 bagi setiap kilogram getah beku.

Selain daripada itu, kadar penurunan harga getah yang dipengaruhi oleh aktiviti-aktiviti spekulasi yang dilakukan oleh spekulator-spekulator di pasaran hadapan getah asli atau *natural rubber futures market*. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan telah mengambil beberapa langkah-langkah yang segera bagi menangani masalah ini. Antaranya ialah pertama sekali skim pengurangan eksport getah mencapai persetujuan dengan negara-negara pengeluar utama getah asli iaitu Indonesia dan Thailand untuk menyelaraskan dan mengurangkan jumlah eksport getah dari negara masing-masing.

Bagi tiga bulan yang akan datang iaitu mulai 1 Januari 2009, jumlah eksport getah asli yang akan dikurangkan oleh Thailand, Malaysia dan Indonesia adalah sebanyak 270,000 tan metrik melalui skim pengurangan eksport getah. Bagi suku tahun yang berikutnya, jumlah eksport getah asli yang akan terus dikurangkan adalah berjumlah 430,000 tan metrik. Usaha-usaha ini dijangka dapat mengurangkan tekanan terhadap penawaran getah asli di pasaran getah.

Kedua ialah *Supply Management Scheme* atau (SMS). Selain itu, langkah tambahan melalui tahun 2009 dengan mempercepatkan pelaksanaan tanaman semula getah tua yang kurang produktif dijangka dapat mengurangkan 60,000 tan metrik getah asli di Malaysia. Tindakan yang sama juga akan diambil oleh Indonesia dan Thailand bagi memperlancarkan pengeluaran masing-masing sejumlah 155,000 tan metrik. Melalui skim ini kawasan tanaman getah sedia ada iaitu tanaman baru dan tanaman semual dipantau dan diselaraskan supaya jumlah pengeluaran getah oleh ketiga-tiga negara pengeluar getah utama ini serta negara-negara pengeluar getah lain seboleh mungkin akan seimbang dengan jumlah permintaan.

Langkah ini bertujuan untuk mengelak berlakunya lebihan penawaran getah yang akan mempengaruhi harga getah dalam pasaran. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Haji Ahmad Rusli bin Haji Iberahim juga ada membangkitkan mengenai keadaan ekonomi dunia yang tidak menentu pada masa ini dan adakah harga kelapa sawit dijangka akan terus turun di pasaran global. Selain daripada itu, beliau juga ada membangkitkan isu berkenaan kejatuhan harga kelapa sawit dan berharap kerajaan memberikan perhatian yang serius kepada permasalahan yang dihadapi oleh pekebun-pekebun kecil ini.

Tuan Yang di-Pertua, dua strategi akan dilaksanakan oleh kerajaan bagi menstabilkan dan memperkukuhkan harga pasaran minyak sawit. Pertama, melalui strategi pengukuhan bekalan iaitu Skim Insentif Tanaman Semula. Melalui skim ini di mana disasarkan penebangan 200,000 hektar kawasan tanaman sawit berusia lebih 25 tahun ini akan dapat mengurangkan pengeluaran 700,000 tan minyak sawit mentah di pasaran setahun. Skim ini menyediakan insentif sebanyak RM1,000 dan terbuka kepada pengusaha perladangan, pekebun kecil, peneroka FELDA, RISDA dan lain-lain.

■1800

Kedua ialah pelaksanaan biodiesel melaksanakan adunan 5% biodiesel sawit dengan diesel fosil. Ia akan dilaksanakan bagi kenderaan-kenderaan kerajaan di Wilayah Persekutuan mulai Februari 2009 dan diperluaskan kepada industri dan pengangkutan awam di mana pelaksanaan sepenuhnya disasarkan pada awal tahun 2010.

Datuk Haji Roslan bin Awang Chik: Minta laluan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mendapat penjelasan sedikit dengan penggunaan biodiesel yang dikatakan tadi. Dengan penurunan harga minyak mentah sekarang ini yang sampai kepada USD47 satu tan tidakkah biodiesel ini menjadi satu benda yang agak mahal untuk dikeluarkan ataupun digunakan. Kalau ini berterusan adakah penggunaan biodiesel ini masih lagi *economical* dengan izin untuk dikeluarkan. Terima kasih.

Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pada waktu ini iaitu harga fosil *fuel* dan harga biodiesel sekiranya dikeluarkan biodiesel ester harganya akan menjadi lebih kurang sama sahaja di mana tidak memberi apa-apa pulangan. Namun apabila berlaku kenaikan pada fosil diesel sudah pasti pengguna boleh dikatakan yang ini akan menjadi lebih murah daripada fosil *fuel* ataupun fosil diesel. Bagi pengeluar-pengeluar pula memang kita akan memberi subsidi memang betul apa yang dikatakan oleh Datuk tadi tetapi dengan pemberian subsidi bagi pengeluaran biodiesel ini. Di mana bagi pengguna harganya adalah akan jadi sama tetapi dengan memberi subsidi oleh kerajaan kita percaya dengan B5 bila digunakan secara keseluruhannya pada 2010 yang akan memerlukan 500,000 tan ini akan membantu dalam menaikkan harga iaitu CPO atau *crude palm oil*.

Tuan Yang di-Pertua yang kedua ialah strategi pengurusan permintaan. Skim eksport minyak sawit mentah tanpa duti. Meningkatkan peruntukan kuota di bawah skim eksport minyak sawit mentah tanpa duti dari RM2.5 juta tan kepada RM3 juta tan. Ini adalah bertujuan menggalakkan pengeksportan dan mengurangkan stok dalam negara yang mencecah RM2 juta tan sebulan. Pembiayaan eksport minyak sawit melalui skim *palm oil credit payment arrangement*, ini juga merupakan satu pendekatan yang dilakukan di mana kerajaan sedang mengenal pasti negara-negara yang sesuai di mana minyak sawit dan produk-produk berasaskan sawit dengan eksportnya dapat dibiayai melalui POCPA iaitu skim *palm oil credit payment arrangement*. Buat masa ini kerajaan telah bersetuju melaksanakan POCPA dengan Korea Utara dan Russia.

Ketiga iaitu mempelbagaikan aplikasi penggunaan minyak sawit iaitu menggalakkan kepelbagaian aplikasi penggunaan minyak sawit di negara-negara pengguna.

Tuan Yang di-Pertua berdasarkan ekonomi dunia yang tidak menentu pada masa ini tidak dinafikan ia secara tidak langsung akan mempengaruhi harga pasaran kelapa sawit tempatan. Walau bagaimanapun melalui strategi pengurusan bekalan dan pengurusan permintaan yang dilaksanakan oleh kerajaan. Ia dijangka akan menstabilkan harga pasaran minyak sawit mentah pada paras RM1,500 hingga RM1,700 dalam jangka masa pendek.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Senator Dato Sri Empiang Jabu berkenaan dengan saranan pembukaan ladang-ladang getah di Sarawak dan ditanam dengan penggunaan klon getah *latex-timber clones* bagi meningkatkan taraf hidup penduduk miskin di luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat beberapa program bagi memajukan industri getah di Sarawak telah dirancang dan sedang dilaksanakan oleh Lembaga Getah Malaysia bersama-sama agensi Kerajaan Negeri Sarawak seperti Jabatan Pertanian Sarawak dan PELITA untuk meningkatkan pengeluaran getah di Sarawak. Usaha ini bertujuan meningkatkan pendapatan dan taraf hidup penduduk miskin di luar bandar. Antara langkah-langkah yang telah dirancang telah menambahkan bilangan ladang getah di Sarawak dan penggunaan *latex-timber clones* adalah seperti berikut:

- (i) penubuhan stesen penyelidikan di Similajau bagi menyokong pembangunan model ladang hutan seluas 1,000 hektar, nurseri seluas 30 hektar telah dibangunkan kepada di kilometer 68 Jalan Bintulu-Miri untuk membekalkan bahan mata tunas atau ranting tunas getah di Sarawak;
- (ii) mewujudkan zon penanaman getah di kawasan pedalaman di antara bahagian Sri Aman, Sarikei, Betong hinggalah ke kawasan tengah Bintulu, Miri dan Limbang bagi memastikan industri getah asli lebih berdaya saing berbanding dengan industri tanaman yang lain. Fokus program adalah penanaman baru dan penanaman semula getah di kawasan yang tidak produktif melalui penubuhan lebih banyak plot demonstrasi dan kebun contoh terutamanya di kawasan penanaman klon-klon baru dan kawasan sistem eksploitasi;
- (iii) menggalakkan penggunaan klon *latex* balak untuk meningkatkan ia tahap produktiviti dari 686 kilo per hektar setahun kepada sekurang-kurangnya 1,700 kilo per hektar pada tahun 2015. Melalui pengenalan klon-klon yang telah terbukti mempunyai hasil yang tinggi;
- (iv) melalui penubuhan tapak semaian ranting tunas hijau dan biji benih. Kemudahan ini akan memenuhi keperluan untuk bahan tanaman dan pengembangan tapak semaian yang sedia ada perlu dipergiatkan lagi untuk memenuhi permintaan. Nurseri seluas 30 hektar untuk membekalkan ranting tunas hijau telah dibangunkan di stesen penyelidikan LGM di Simalajau. Dengan klon-klon bermutu tinggi ini kementerian saya akan mewujudkan program bimbingan kepada usahawan tapak semaian untuk membekalkan anak benih getah yang bermutu tinggi. Program ini juga selari dengan hasrat kerajaan untuk mewujudkan bumiputera *year commercial and industrial community*; dan

- (v) mempromosikan kayu gerah LTC sebagai sumber kayu alternatif kepada industri perabot di Sarawak. Ini akan mempelbagaikan sumber pendapatan dari penghasilan getah dan kayu. Kerajaan Negeri Sarawak telah memperuntukkan satu juta hektar untuk penanaman semula hutan dan getah merupakan salah satu spesies utama yang dipilih untuk ditanam.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato Sri Empiang Jabu juga ada membangkitkan perkara mengenai penggunaan anak benih sawit bermutu tinggi di ladang-ladang dan estet-estet di Sarawak. Tuan Yang di-Pertua saranan Yang Berhormat Senator Dato Sri Empiang Jabu berkenaan telah dan sedang dijalankan oleh kerajaan. Antara langkah-langkah yang diambil bagi menjamin estet dan ladang pekebun kecil ditanam dengan anak benih sawit berkualiti adalah seperti berikut:

- (i) pengeluaran biji benih cambah adalah dikawal oleh Lembaga Minyak Sawit Malaysia melalui pengeluaran lesen pengeluaran biji benih cambah;
- (ii) pembesaran biji benih cambah kepada anak benih berumur 10 hingga 14 bulan adalah juga dikawal oleh MPOB melalui pengeluaran lesen tapak semaian dan pengeluaran sijil *oil palm nursery competency certificate* dan tapak semaian ini juga mesti membeli biji benih cambah dari pengeluar yang sah; dan
- (iii) pegawai pengembangan MPOB di Pusat Tunjuk Ajar dan Nasihat Sawit atau lebih dikenali sebagai TUNAS dari masa ke semasa memberi penerangan dan latihan kepada pekebun kecil berkenaan dengan ciri-ciri anak benih sawit berkualiti dan mengesyorkan kepada mereka supaya membeli anak benih sawit daripada tapak semaian yang berlesen dan memiliki sijil OPNCC.

■ 1810

Di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, pekebun kecil sawit yang layak menerima bantuan anak benih sawit telah dibekalkan dengan anak benih sawit berkualiti oleh MPOB. Untuk makluman Ahli-ahli Dewan yang mulia ini, terdapat 22 buah syarikat pengeluar biji benih cambah di Malaysia dan 60 tapak semaian berlesen di Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop berhubung dengan kaedah penorehan getah dan kaedah memetik buah kelapa sawit melalui teknologi terkini dan setakat mana pihak kementerian telah melaksanakan dan mempromosikan kaedah ini kepada ladang-ladang serta pekebun-pekebun kecil. Tuan Yang di-Pertua...

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Minta laluan. Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri satu perkara iaitu ada ladang-

ladang ataupun kelapa sawit ini iaitu ada pekilang-pekilang yang tidak mahu membeli hasil mereka. Jadi apakah tindakan daripada kementerian? Terima kasih.

Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu: Tuan Yang di-Pertua. Okey, menyentuh tentang keadaan bila ataupun kilang sawit tidak mahu menerima. Memang kementerian kami ada menerima beberapa aduan terutamanya daripada negeri Johor, Perak dan juga negeri Sabah. Siasatan telah dijalankan dan akan berterusan dan MPOB akan terus memantau kilang-kilang ini dan kita telah mendapat satu jaminan dari POM iaitu *Palm Oil Millers* di mana mereka akan terus membeli buah sawit ini. Jadi itulah jaminan yang diberi oleh POM. Jadi saya percaya kalau ada sebarang aduan yang disampaikan kepada Yang Berhormat dapat ditujukan kepada kementerian.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kementerian saya melalui Lembaga Getah Malaysia telah memperkenalkan Sistem Torehan Berintensiti Rendah kepada pekebun-pekebun kecil sejak 2001. Kaedah Torehan Berintensiti Rendah dapat membantu pekebun kecil getah meningkatkan pendapatan mereka. Dengan menggunakan bahan kimia perangsang bagi meningkatkan pengeluaran hasil sementara dan mengurangkan bilangan hari menoreh.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, setakat ini LIGS telah memberi manfaat kepada seramai 89,522 orang pekebun kecil iaitu melibatkan kawasan kebun getah seluas 174,045 hektar iaitu kira-kira 14.5% daripada 1.2 juta hektar kawasan tanaman getah di negara kita. Bagi tujuan mempromosikan keberkesanan LIGS dalam meningkatkan pendapatan pekebun-pekebun kecil, kementerian saya dengan kerjasama LGM telah mengadakan beberapa siri pelancaran LIGS 3 di mana majlis pelancaran LIGS 3 di peringkat kebangsaan telah diadakan di Bekenu Miri, Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, Lembaga Minyak Sawit Malaysia atau MPOB telah membangunkan beberapa teknologi untuk memetik buah kelapa sawit, dan teknologi-teknologi tersebut adalah seperti berikut:

- (i) Ckat™ iaitu alat memetik sawit untuk pokok rendah iaitu kurang dari dua meter tingginya;
- (ii) Cantas iaitu alat pemetik sawit untuk pokok sederhana tinggi iaitu di antara dua hingga lima meter; dan
- (iii) jentera penuai iaitu alat pemetik sawit untuk pokok tinggi iaitu di antara lima hingga dua belas meter.

Tuan Yang di-Pertua, teknologi-teknologi yang dicipta ini telah terbukti dapat meningkatkan produktiviti dua hingga tiga kali ganda berbanding dengan kaedah konvensional yang digunakan buat masa ini. Ia juga terbukti berupaya mengurangkan keperluan buruh sebanyak 30% hingga 50%.

[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]

Sehubungan itu, penggunaannya dijangka secara tidak langsung dapat mengurangkan banjir buruh asing di ladang sawit. Cantas telah digunakan secara meluas oleh ladang komersial dan juga pekebun kecil. Sehingga kini, lebih dari 1,200 unit Cantas telah dijual. MPOB telah melantik dua syarikat untuk mengkomersialkan alat ini iaitu Jariz Technology di Shah Alam, Selangor dan yang kedua ialah Saplantco Sdn. Bhd. di Kota Kinabalu, Sabah...

Tuan Yang di-Pertua: Panjang lagi, Yang Berhormat Timbalan Menteri?

Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu: Sikit lagi. Satu perenggan saja, Tuan Yang di-Pertua. Promosi ke ladang-ladang dan kepada pekebun kecil diadakan secara meluas melalui pertunjukan, kaedah, taklimat, syarahan dan seminar-seminar di samping peredaran brosur di setiap pameran yang dianjurkan oleh MPOB. Selain itu, promosi turut dilakukan melalui media cetak dan media elektronik.

Tuan Yang di-Pertua, bagi mengakhiri penggulungan ini, ingin saya maklumkan bahawa kementerian saya telah mengambil maklum terhadap segala pandangan, ulasan dan saranan yang telah dibuat oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Ingin menyatakan di sini bahawa saya dan pegawai-pegawai kementerian saya serta agensi-agensi di bawah kementerian saya akan memberi perhatian yang sepenuhnya kepada semua isu yang telah dibangkitkan dan akan berusaha untuk mengambil tindakan-tindakan yang difikirkan wajar dan sesuai. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri di atas kerjasama Yang Berhormat. Saya bercadang sebelum 7.30 malam untuk bereskan Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi. Nampaknya kita kesuntukan masa. Akan tetapi jika ada kerjasama kerana pegawai-pegawai kementerian sebagai anak-anak buah kita akan merumuskan jawapan-jawapan yang sepanjang mungkin. Mereka tidak ada pilihan. Mereka kena buat jawapan yang panjang-panjang. Kalau tidak Yang Berhormat nanti kata mereka tidak buat kerja.

Akan tetapi Yang Berhormat-Yang Berhormat merupakan pemimpin. Pemimpin berhak pilih yang mana hendak cakap dan yang mana tidak mahu cakap. Itu bezanya pemimpin dengan anak buah. Maka saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan.

6.18 ptg.

Timbalan Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan [Tuan Teng Boon Soon]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pertama sekali izinkan saya mengambil kesempatan ini untuk merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua Ahli-Ahli Yang Berhormat, Senator yang telah membahaskan isu berkaitan kementerian ini.

Tuan Yang di-Pertua, pertama saya merujuk kepada Butiran 070000 - Jabatan Pesuruhjaya Warisan yang telah dibahaskan oleh Yang Berhormat Senator Puan GK Loga Chitra pada 15 Disember 2008. Tuan Yang di-Pertua, berkenaan harapan beliau agar kerajaan dapat mengenal pasti lebih banyak tempat untuk diiktiraf sebagai tapak warisan dunia kerana

pengiktirafan akan menyumbang kepada kemasukan pelancong asing ke Malaysia dalam jangka masa yang panjang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat sepuluh kriteria yang digariskan oleh UNESCO di mana sekurang-kurangnya salah satu kriteria perlu dibuktikan atau dipenuhi sebelum satu-satu tapak warisan diberikan pengiktirafan sebagai warisan dunia. Ianya adalah seperti berikut:

- (i) Sesuatu tapak itu mesti mewakili karya agung kreativiti manusia;
- (ii) memaparkan kepentingan perubahan nilai-nilai kemanusiaan untuk satu tempoh masa yang lama;
- (iii) memaparkan keunikan tradisi kebudayaan atau ketamadunan;
- (iv) memaparkan contoh unggul jenis-jenis bangunan, seni bina, teknologi atau landskap yang menggambarkan peringkat penting sejarah kemanusiaan;

■1820

- (v) menjadi contoh unggul penempatan manusia atau interaksi manusia dengan alam;
- (vi) memaparkan secara langsung atau tidak langsung dengan suatu peristiwa, idea atau kepercayaan;
- (vii) mengandungi fenomena dalam semula jadi atau keindahan alam serta bernilai estetika;
- (viii) merupakan contoh unggul yang memaparkan sejarah perubahan alam atau proses geologi;
- (ix) memaparkan contoh unggul proses ekologi dan biologi yang berterusan; dan
- (x) mempunyai kepentingan habitat semula jadi untuk berinteraksi *in situ* mengenai kepelbagaian biologi termasuk spesis terancam dan lain-lain.

Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha mengenal pasti tempat di Malaysia untuk di iktiraf sebagai tapak warisan dunia, pihak kementerian melalui Jabatan Warisan Negara sentiasa memainkan peranan tersebut. Namun begitu, pengenalanpastian sesuatu tapak memerlukan kajian yang lebih mendalam sebelum ia dicalonkan. Antara tapak-tapak yang berpotensi untuk dicalonkan sebagai tapak warisan dunia ialah:

- (i) Taman Negara Semenanjung meliputi sempadan tiga buah negeri iaitu negeri Pahang, Terengganu, dan Kelantan. Di mana ia boleh dikategorikan di bawah kriteria keindahan dan kepelbagaian geologi;
- (ii) Batang Ai National Park, Sarawak yang turut berada di bawah kriteria keindahan dan kepelbagaian geologi;

- (iii) Lenjak Engtimau, Sarawak juga berada di bawah kriteria keindahan dan kepelbagaian geologi;
- (iv) Gua Niah yang berada di bawah kriteria interaksi manusia dengan alam; dan
- (v) Tapak geologi Lembah Lenggong, Perak yang berada di bawah kriteria kreativiti manusia.

Kedua, Yang Berhormat Senator Puan GK Loga Chitra juga ingin mengetahui sama ada pihak UNESCO ada memberikan peruntukan kepada Malaysia dalam memperkembangkan lagi projek tapak warisan dunia. Sehingga kini tidak ada peruntukan khusus yang diberikan oleh pihak UNESCO kepada mana-mana projek tapak warisan dunia. Namun begitu pada kebiasaannya pihak UNESCO akan memberikan bantuan dalam bentuk kajian dan penyelidikan. Kepakaran, latihan dan alat kelengkapan, pinjaman wang dan lain-lain yang berkaitan dengan pemuliharaan dan pemeliharaan warisan sahaja. Ini merujuk kepada Artikel 22, *Convention Concerning The Protection of The World Cultural and Natural Heritage*, UNESCO, dengan izin.

Ketiga, merujuk kepada Butiran 060000 iaitu Perpustakaan Negara Malaysia yang berkenaan dengan usaha pihak kementerian dalam menjadikan amalan membaca sebagai satu budaya masyarakat Malaysia yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandhini. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat pihak kementerian melalui Perpustakaan Negara Malaysia telah menjalankan kaji selidik persepsi Kempen Membaca 2008 di mana berdasarkan dengan kaji selidik ke atas 25,873 orang responden. Kementerian mendapati sebanyak 84% responden sedar akan pelaksanaan kempen membaca. Kajian ini juga menunjukkan bahawa sebanyak 93.5% responden mengatakan bahawa mereka mendapat rangsangan minat membaca melalui kempen tersebut.

Sehubungan itu bagi menarik penyertaan masyarakat dalam aktiviti pembacaan dan menyuburkan minat membaca di kalangan rakyat Malaysia. Kementerian melalui Perpustakaan Negara Malaysia akan sentiasa memastikan langkah-langkah proaktif dilaksanakan dan dibuat secara berterusan. Bagi tahun 2009 Perpustakaan Negara Malaysia akan melaksanakan program Kempen Membaca secara kolaborasi dengan pemimpin-pemimpin masyarakat sektor awam dan sektor korporat dalam usaha mempercepatkan dan menggalakkan budaya membaca di kalangan rakyat Malaysia. Di samping itu juga Perpustakaan Negara Malaysia akan menyediakan program kempen membaca yang bersesuaian dengan kumpulan sasaran iaitu kanak-kanak, remaja, dewasa dan warga emas merentasi batas perkauman. Antara program yang telah dirancang bagi tahun 2009 termasuk:

- (i) perkhidmatan pintu ke pintu;
- (ii) perkhidmatan meja ke meja; dan
- (iii) Bacathon Penulis Sasterawan Negara.

Ini saya beri keterangan sedikit yang merupakan program khusus kepada pelajar sekolah menengah. Tujuan program ini ialah untuk mengangkat novel sasterawan negara sebagai bahan bacaan untuk diterjemahkan dalam bentuk ilmu. Bagi tujuan ini kementerian akan bekerjasama erat dengan pihak Kementerian Pelajaran Malaysia, Persatuan Penulis dan Persatuan Ibu Bapa dan Guru. Namun begitu ingin saya suarakan beberapa kekangan atau masalah yang wujud dalam merealisasikan matlamat kempen membaca dalam menanamkan minat dan seterusnya menjadikan amalan membaca sebagai budaya masyarakat Malaysia. Antara masalah yang timbul ialah peruntukan tahunan yang disediakan tidak mencukupi ekoran daripada itu program dan promosi kempen ini di media cetak dan elektronik adalah terbatas.

Pihak kementerian juga berhadapan dengan masalah kerjasama daripada pihak penerbit buku. Badan bukan kerajaan serta sektor swasta terhadap pelaksanaan kempen membaca. Justeru saya menyeru, memohon bantuan juga, kerjasama daripada semua pihak termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat Senator bersama-sama berganding bahu dengan pihak kementerian dalam memastikan matlamat kempen membaca ini tercapai. Tuan Yang di-Pertua, di Dewan yang mulia ini juga saya ingin mengambil kesempatan menyeru semua pihak untuk menyokong dan mengambil peranan dalam mempromosi penggunaan perpustakaan desa. Ini kerana berdasarkan statistik bilangan pengunjung secara purata adalah sebanyak 36,458 orang berbanding 1,089 buah perpustakaan desa yang telah di bina di seluruh negara. Ini mencerminkan kurangnya penggunaan perpustakaan desa oleh masyarakat setempat.

Keempat, berkenaan cadangan daripada Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandhini yang mengharapka adanya jalinan kerjasama di antara Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan dengan Kementerian Pelajaran juga Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dalam merangka program-program kesedaran budaya terutama di kalangan generasi muda dan para pelajar sekolah. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat, pihak kementerian telah sentiasa dan akan bekerjasama dengan mana-mana kementerian, jabatan, agensi dalam memberikan kesedaran budaya kepada masyarakat Malaysia amnya dan generasi muda khususnya. Ini jelas dengan pewujudan dasar kebudayaan kebangsaan yang telah menjadikan salah satu inti pati penting dalam Dasar Pendidikan Negara yang diterima pakai oleh Kementerian Pelajaran memberi penekanan kepada tiga prinsip iaitu:-

- (i) kebudayaan berteraskan kebudayaan rakyat asal rantau ini;
- (ii) unsur-unsur kebudayaan lain yang sesuai dan wajar boleh diterima sebagai kebudayaan kebangsaan;
- (iii) Islam menjadi unsur penting dalam pembentukan kebudayaan kebangsaan.

Tuan Yang di-Pertua, apabila menyentuh isu budaya ia adalah terlalu umum dan luas untuk diperkatakan. Dalam usaha pihak kementerian memupuk kesedaran budaya di kalangan masyarakat pelbagai inisiatif telah digerakkan oleh jabatan dan agensi di bawah kementerian ini.

■1830

Antaranya ialah dengan terlancarnya Kempen Budi Bahasa dan Nilai-nilai Murni pada 11 Januari 2005 oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Malaysia. Kempen ini menetapkan empat golongan sasaran iaitu institusi kekeluargaan, institusi kemasyarakatan dan kejiwaan, institusi pembelajaran dan tidak terkecuali institusi perkhidmatan. Kempen ini bertujuan untuk memberi kesedaran juga memupuk amalan berbudi bahasa di kalangan masyarakat. Kerjasama dengan Kementerian Pelajaran telah dijalin erat dengan adanya sesi ceramah, taklimat juga bengkel budi bahasa diadakan di sekolah dan institusi pengajian tinggi. Penganjuran enam Majlis Rumah Terbuka Malaysia yang diangkat sebagai program nasional juga telah dapat memberi kesedaran budaya dan secara tidak langsung dapat memupuk perpaduan dan keharmonian di kalangan masyarakat.

Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara pula telah menganjurkan sejumlah 158 program merakyatkan seni di serata negara dalam tujuan menyemarakkan seni dan budaya kepada semua lapisan masyarakat tanpa mengira kaum dan agama. Program yang menjurus kepada golongan muda adalah dengan penubuhan 761 kelab budaya di peringkat sekolah rendah dan menengah serta 19 buah kelab di peringkat institusi pengajian tinggi. Secara keseluruhan jumlah penyertaan adalah 23,054 orang.

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional pula telah memainkan peranan dengan memberi kesedaran dan memupuk perpaduan, keharmonian di kalangan masyarakat pelbagai kaum berlandaskan prinsip Perlembagaan negara dan ideologi Rukun Negara. Ini dapat dilihat melalui penubuhan Kelab Rukun Negara di peringkat sekolah dan institusi pengajian tinggi sejumlah 1,702 buah kelab telah diwujudkan di peringkat sekolah dengan kerjasama Kementerian Pelajaran dan 24 Kelab Rukun Negara di institusi pengajian tinggi dengan kerjasama Kementerian Pengajian Tinggi. Selain daripada itu peranan jabatan ini lebih jelas dan ketara dengan penganjuran Program Kem Padu Titian Budaya, Titian Emas dan lawatan integrasi.

Arkib Negara Malaysia pula lebih berperanan dalam menekankan kesedaran, kefahaman dan penghayatan sejarah negara dengan mengadakan kerjasama bersama Kementerian Pelajaran Malaysia dan menyediakan kurikulum Sejarah untuk pengajian di sekolah. Kraftangan Malaysia juga berperanan dalam membangunkan kurikulum dan sukatan pengajian untuk Sekolah Seni Malaysia di bawah Kementerian Pelajaran Malaysia, di mana pendidikan kraf untuk para pelajar sekolah rendah dan menengah yang memberikan fokus kepada sejarah kraf, proses pembuatan serta memperkenalkan kraf sebagai satu industri dan bidang kerjaya yang boleh diceburi.

Balai Seni Lukis Negara tidak terkecuali dalam menjalinkan kerjasama dengan Kementerian Pelajaran Malaysia melalui penganjuran pertandingan Seni Foto Kanak-kanak Wajah Jati Malaysia 2008 di peringkat kebangsaan. Program ini telah mendapat sambutan sebanyak 700 orang pelajar sekolah rendah dan menengah dengan penglibatan lebih 50 buah sekolah.

Jabatan Muzium Malaysia menyebarkan kesedaran budaya melalui Program *Outreach* dengan membawa pameran dan koleksi artifak untuk tatapan pelajar dan generasi muda di sekolah, juga di pusat membeli belah untuk dihayati dan difahami. Contohnya Pameran Keris yang sedang berjalan di Muzium Negara dan Mini Pameran di pusat pengajian tinggi dan pusat kegiatan masyarakat. Di sini juga saya mengharapkan Ahli Yang Berhormat Dewan Negara dapat bersama-sama menyemarakkan Pameran Keris di Muzium Negara yang sedang berlangsung bermula hari ini sehingga April 2009.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali kelima, berkenaan dengan kepentingan menjaga kebajikan seniman veteran negara. Berhubung dengan cadangan Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandhini supaya pihak kementerian mewujudkan satu skim bantuan peruntukan khas bagi membantu golongan seniman veteran.

Untuk makluman sidang Dewan pada 18 Oktober 2006 Jemaah Menteri telah meluluskan Program Pembelaan Hidup Artis dan Karyawan Seni Budaya dan Warisan setelah mengambil kira situasi semasa di mana golongan penggiat seni tidak mempunyai sebarang skim bantuan khusus untuk menjaga kebajikan mereka.

Berikutan dengan itu Skim Belaan Artis kemudiannya diperkenalkan di bawah program berkenaan yang akan membantu meringankan beban golongan penggiat seni, budaya dan warisan serta keluarga ketika mereka uzur atau setelah meninggal dunia. Tujuan pemberian bantuan kepada individu di bawah skim ini adalah untuk membantu meringankan beban kewangan dan membela nasib penggiat seni, khususnya yang daif untuk menghargai jasa dan sumbangan yang diberikan oleh penggiat seni dalam membangunkan industri seni, budaya dan warisan, memupuk kreativiti dan menyuntik semangat untuk terus berkarya dan menyeragamkan bantuan yang diberikan kepada golongan penggiat seni ini.

Beberapa kategori atau kriteria telah ditetapkan iaitu seseorang itu ataupun pemohon itu mesti warganegara Malaysia, merupakan penggiat seni, budaya dan warisan yang telah diiktiraf sumbangannya. Keutamaan akan diberikan kepada penggiat seni yang berumur 60 tahun ke atas, mempunyai peribadi yang baik dan tiada rekod jenayah, telah dibuktikan tidak mempunyai pendapatan yang tetap dan sumber kewangan yang kukuh dari sebarang punca kewangan untuk menyara hidup. Sumbangan hanya akan diberikan kepada artis, penggiat seni terlibat sahaja bergantung pada jenis penyakit, penderitaan yang dihadapi dan penyakit yang dihadapi mestilah disahkan oleh pegawai perubatan kerajaan yang diiktiraf dan rawatan susulan mestilah dibuat di hospital dan klinik kerajaan sahaja. Pihak yang terbabit boleh memohon dengan mengemukakan surat permohonan kepada Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan atau kepada mana-mana jabatan agensi di bawah kementerian.

Pada tahun 2007 sejumlah 60 penerima telah menerima sumbangan peruntukan, manakala pada tahun 2008 berdasarkan data terkini sejumlah 29 penerima telah menerima sumbangan di bawah Skim Belaan Artis. Secara keseluruhan jumlah bantuan yang telah

dikeluarkan adalah sebanyak RM502,450. Adalah dimaklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa Skim Belaan Artis ini meliputi keseluruhan bidang di bawah Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan iaitu seni, budaya dan warisan. Ia tidak terhad kepada seniman atau karyawan.

Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada kesemua Ahli Yang Berhormat yang sudi mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2009 bagi Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan. Segala cadangan dan saranan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat akan diambil perhatian dan tindakan sewajarnya. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih, Yang Berhormat. Kita ada 50 minit lagi dan kita cuba bahagikan masa antara Kementerian Pengajian Tinggi, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dan Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi. Jika tidak boleh Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi dan terpaksa sambung esok. Kementerian Pengajian Tinggi.

6.39 ptg.

Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II [Dr. Hou Kok Chung]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya bagi pihak Kementerian Pengajian Tinggi mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Bajet 2009 yang menyentuh perkara-perkara berkaitan Kementerian Pengajian Tinggi.

■1840

Kementerian Pengajian Tinggi menghargai pandangan yang telah diberikan dan akan menjawab isu, cadangan dan saranan yang bernas yang telah diutarakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan penggunaan bahasa penghantar selain Bahasa Malaysia di kolej komuniti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Khoo Soo Seang, sukaulah saya menjelaskan bahawa cadangan tersebut boleh dipertimbangkan bagi kursus-kursus pendek tertentu di bawah Program Pembelajaran Sepanjang Hayat. Ini kerana khusus berbentuk ini adalah lebih spesifik di mana kursus yang dijalankan nanti boleh diolah dan disesuaikan mengikut keperluan kumpulan sasarannya yang juga spesifik.

Pada kesempatan ini saya ingin memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa syarat kemasukan ke program pengajian sepenuh masa di kolej komuniti pula adalah sangat minimum iaitu pemohon hendaklah seorang warganegara Malaysia dan memperolehi Sijil Pelajaran Malaysia dengan sekurang-kurangnya lulus dalam mata pelajaran bahasa Malaysia.

Berhubung pertanyaan Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandini yang ingin mengetahui usaha-usaha yang diambil oleh kementerian untuk menarik pelajar-pelajar tercicir ke kolej komuniti, di antara lainnya kementerian akan mengiklankan pengambilan pelajar bagi kursus-kursus sepenuh masa. Kolej komuniti mengadakan dua kali pengambilan setahun iaitu pada

Januari dan Julai. Iklan-iklan ini dibuat menerusi surat-surat khabar menerusi laman web kementerian dan juga disebar secara meluas di kawasan kolej komuniti.

Kolej komuniti juga menerima pelajar-pelajar *walk-in*, dengan izin, misalnya pelajar datang dalam bulan April dan beliau layak diterima akan ditawarkan tempat dalam pengambilan bulan Julai. Pemimpin-pemimpin masyarakat tempatan, khususnya mereka yang menduduki dalam panel penasihat kolej komuniti turut mempunyai peranan penting menghebahkan mengenai kemudahan kolej komuniti. Mereka juga boleh sama-sama mengenal pasti kursus-kursus pendek yang sesuai untuk dianjurkan oleh kolej komuniti yang boleh dimanfaatkan masyarakat tempatan termasuk pelajar-pelajar tercicir.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, dari tahun 2002 hingga 2007, enrolmen pelajar yang menyertai kursus sepenuh masa adalah seramai 54,160 orang. Pada sesi pengajian 2008 pula enrolmen pelajar adalah seramai 17,082 orang. Penerimaan masyarakat terhadap pengajian di kolej komuniti dapat dilihat daripada pertambahan bilangan permohonan yang terus meningkat iaitu dari 24,272 dalam tahun 2006 menjadi 43,724 dalam tahun 2007 dan pada tahun ini sebanyak 49,401.

Penerimaan ini diperkukuhkan lagi dengan penyertaan seramai 307,682 orang di dalam pelbagai kursus pendek yang dianjurkan di antara tahun 2002 hingga Ogos 2008. Kursus-kursus pendek tersebut telah dianjurkan sesuai dengan peranan kolej komuniti untuk menyediakan pembelajaran sepanjang hayat kepada masyarakat setempat.

Merujuk kepada pertanyaan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ir. Zamri Haji Yusuf yang ingin mengetahui bagaimana pembangunan kolej komuniti dari 45 unit boleh ditingkatkan kepada 75 unit, saya ingin memaklumkan setakat bulan September 2008, sebanyak 37 buah kolej komuniti induk dan 19 buah kolej komuniti cawangan telah ditubuhkan. Pada akhir Rancangan Malaysia Kesembilan, kerajaan menjangkakan kerajaan akan dapat mengoperasikan sebanyak 53 buah kolej komuniti induk dan 30 buah kolej komuniti cawangan di seluruh negara, menjadikan keseluruhan jumlah kolej komuniti yang akan beroperasi sebanyak 83 buah.

Dalam hubungan ini, saya ingin memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa Kementerian Pengajian Tinggi sepanjang masa bersedia menerima permohonan-permohonan untuk menubuhkan kolej komuniti. Walau bagaimanapun, kementerian akan membuat dan menjalankan kajian *niche analysis* terlebih dahulu untuk menilai keperluan dan kesesuaian menubuhkannya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai pertanyaan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ir. Zamri Haji Yusuf yang ingin mendapat penjelasan mengenai pelantikan penasihat kolej komuniti yang tidak mengikut terma yang tepat, pihak kementerian ingin memaklumkan ahli-ahli penasihat kolej komuniti boleh terdiri daripada Ahli Parlimen kawasan berkenaan atau wakilnya, pegawai pelajaran daerah, pegawai kolej berkenaan, pengetua dari mana-mana sekolah kawasan tersebut, penghulu mukim kawasan tersebut dan juga beberapa tokoh masyarakat yang terdiri daripada

golongan ahli profesional, ahli perniagaan dan mereka yang mempunyai kepakaran khusus dalam bidang tertentu.

Jumlah ahli penasihat adalah tidak lebih daripada 12 orang dan lantikan secara rasmi ahli-ahli penasihat ini adalah di bawah bidang kuasa Yang Berhormat Menteri Pengajian Tinggi. Walau bagaimanapun, senarai komposisi keahlian boleh ditambah atau dikurangkan mengikut budi bicara Yang Berhormat Menteri Pengajian Tinggi. Sehubungan itu, pihak kementerian...

Tuan Haji Ir. Zamri bin Haji Yusuf: Mohon sedikit penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Tuan Haji Ir. Zamri bin Haji Yusuf: Boleh mohon sedikit penjelasan? Okey. Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua dan juga Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tentang penasihat tadi, bila disebutkan Ahli Parlimen atau wakilnya itu, adakah wakilnya juga adalah ahli tetap sebagai pengerusi lembaga penasihat? Terima kasih.

Datuk Dr. Hou Kok Chung: Ya. Sehubungan itu pihak kementerian ingin menegaskan bahawa semua pelantikan ahli-ahli penasihat kolej komuniti adalah menetapi terma rujukan yang telah digariskan.

Mengenai cadangan Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawī agar pendidikan Islam dan Moral dijadikan syarat untuk kemasukan ke IPT. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dasar pengambilan pelajar mengikut kuota telah dihapuskan dan digantikan dengan dasar meritokrasi yang telah diguna pakai sejak sesi akademik 2002/2003. Mulai sesi akademik 2007/2008, dasar meritokrasi mengambil kira 90% markah akademik dan 10% markah kokurikulum.

Melalui kaedah ini, pemilihan kemasukan pelajar adalah berdasarkan susunan merit, pilihan program pengajian, pilihan IPTA dan bilangan tempat yang disediakan bagi setiap program pengajian di IPTA. Kementerian Pengajian Tinggi berpendapat syarat dan kriteria yang diguna pakai sekarang adalah mencukupi. Walau bagaimanapun, cadangan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz akan diberikan perhatian yang sewajarnya.

Mengenai isu pelajar yang ditahan di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawī, ingin saya maklumkan bahawa sejak tahun 1971, tiada pelajar Universiti Malaya yang ditahan atau didakwa di mahkamah di bawah AUKU. Walau bagaimanapun, pada tahun 2008, terdapat sebanyak 37 kes disiplin pelajar telah dikendalikan oleh UM iaitu tiga kes berdemonstrasi, dua kes rakyat dan 32 kes meniru dalam peperiksaan.

Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahaja penjelasan saya mengenai perkara yang menyentuh Kementerian Pengajian Tinggi...

Puan Hajah Mumtaz bin Md. Nawī: Saya pohon penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah, Yang Berhormat. Sila selesaikan.

Datuk Dr. Hou Kok Chung: ...Apa yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian. Sekiranya terdapat perkara-perkara yang telah dibangkitkan tetapi tidak dijawab oleh saya tadi, saya ingin memberi keyakinan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa ianya tetap mendapat perhatian. Tindakan susulan yang sewajarnya akan diambil oleh Kementerian Pengajian Tinggi nanti. Terima kasih di atas sokongan dan keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat yang bersama-sama menyumbang dalam meningkatkan kecemerlangan pengajian tinggi negara. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Terima kasih Yang Berhormat. Saya mohon maaf, Yang Berhormat Mumtaz kerana Yang Berhormat Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani akan menjawab memandangkan esok hari persidangan Kabinet dan Yang Berhormat perlu selesaikan perkara ini petang ini juga. Dijemput Yang Berhormat.

■1850

6.50 ptg.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Dato' Mustapa Mohamed]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mengucapkan terima kasih kepada 11 Ahli Yang Berhormat Senator yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Belanjawan 2009 dan saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan atas pandangan-pandangan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Saya mulakan dengan Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali yang memberi beberapa pandangan. Antaranya Yang Berhormat bertanya bahawa tahun ini, tahun hadapan terdapat peningkatan ketara dalam peruntukan Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani tetapi data-data tidak menunjukkan prestasi meningkat dengan ketara. Ini di antara teguran Yang Berhormat. Yang keduanya, Yang Berhormat menyatakan bahawa perlu ada sasaran bagi menunjukkan prestasi umpamanya dalam *midterm review* harus diadakan beberapa *indicator* atau petunjuk bagi menunjukkan bahawa keberkesanan perbelanjaan telah dibuat.

Jadi saya amat menghargai pandangan Yang Berhormat Datuk Akbar Ali. Memanglah kementerian disediakan peruntukan tambahan yang besar pada tahun ini dan tahun hadapan dan cadangan Yang Berhormat supaya menaikkan *output* nya dengan *input* ataupun peruntukan besar yang diberikan. Ini satu ingatan yang penting dan saya akan ingatkan pegawai-pegawai saya untuk memastikan bahawa *output* ataupun hasilnya setimpal dengan peningkatan peruntukan yang dibuat oleh kerajaan. Terima kasih atas pandangan Yang Berhormat. Yang Berhormat juga bertanyakan sama ada subsidi diesel ini menguntungkan orang kaya, menguntungkan cuma orang besar sahaja, pembesar-pembesar.

Saya ingin memaklumkan bahawa dari segi bilangan memanglah kebanyakan yang mendapat faedah daripada subsidi diesel ialah pengusaha-pengusaha pekebun kecil, nelayan pantai khususnya, dari segi bilangan, 80% lebih merupakan nelayan pantai. Akan tetapi dari segi volum diesel yang diberi subsidi, memanglah pengusaha besar. Pengusaha besar ini maksudnya

mereka yang beroperasi di kawasan melebihi 12 batu nautika sampailah ke laut dalam yang melebihi 30 batu nautika. Kira-kira 80% daripada subsidi minyak diesel ini adalah digunakan oleh pengusaha-pengusaha bot besar. Dari segi bilangan kebanyakannya adalah pengusaha bot kecil tetapi dari segi nilai ataupun volum diesel yang digunakan, kebanyakannya adalah digunakan oleh pengusaha besar. Mengenai perkara yang sama, Dato' Wong Siong Hwee bercakap tentang penyeludupan di mana pihak tertentu menggunakan diesel subsidi ini untuk dijual kepada nelayan asing.

Jadi, saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat. Pada hari ini kita dapati penyeludupan ini berkurangan kerana jurang antara harga minyak diesel di Malaysia dan Thailand sudah berkurangan. Umpamanya satu masa dahulu, harga minyak diesel di negara kita, Malaysia berharga RM1.58 sen, di Thailand sampai RM3.00. Maka jurang yang besar ini telah memberi motivasi kepada pihak tertentu untuk menggunakan diesel kita, dijual di dalam negara mendapat keuntungan yang besar. Akan tetapi pada hari ini, jurangnya sudah semakin mengecil kerana perbezaan antara harga diesel di Malaysia dengan Thailand sudah mengecil. Maka, pada hari ini jurang sudah berkurangan. Akan tetapi ini tidak bermakna bahawa jurang yang ada sekarang ini akan berterusan.

Oleh yang demikian, kita akan pastikan bahawa penguatkuasaan ataupun *enforcement* dilakukan dengan lebih ketat lagi. Kita sebenarnya mengenakan peraturan sebelum seorang itu mendapat diesel subsidi, dia perlu membuat pengisytiharan kepada pegawai LKIM yang berada di jeti. Kalau tidak membuat pengisytiharan, tidak dapat diesel subsidi. Ini di antara kawalan yang dikenakan. Jadi, saya ingin menyatakan di sini bahawa pada hari ini oleh sebab jurang harga antara Malaysia dengan negara jiran kecil sedikit berbanding dahulu, maka gejala penyeludupan dan penyelewengan ini berkurangan.

Dalam pada itu, kerajaan mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat Dato' Wong dan kita akan pastikan bahawa gejala ini tidak akan berulang lagi. Datuk Akbar juga bertanya tentang subsidi padi, siapakah yang dapat subsidi baja padi dan siapa dapat keuntungan? Saya hendak maklumkan bahawa yang dapat ialah 235,000 petani. Kalau kita lihat angka-angka Tuan Yang di-Pertua, kita ada tiga jenis bantuan baja iaitu skim baja padi Kerajaan Persekutuan, skim baja padi tambahan NPK dan akhir sekali ialah skim baja padi tambahan organik. Jadi kalau kita campurkan ketiga-tiga ini, seorang petani mendapat nilainya RM1,040 setiap hektar. Jadi kalau kita ada tanah padi, tanam padi, kerajaan memberikan tiga jenis bantuan baja. Cukup, tidak perlu lagi beli baja lain. Nilainya RM1,040.

Jadi, menjawab soalan Yang Berhormat Datuk Akbar, jumlah yang akan mendapat faedah dari subsidi harga baja padi ini ialah 235,000 orang petani. Kebanyakannya mereka adalah petani kecil kerana kalau petani itu mempunyai lebih 10 hektar keluasan padinya, tidak layak untuk menerima subsidi. Jadi subsidi ini cuma dikhususkan untuk mereka yang mempunyai keluasan yang kecil.

Yang Berhormat Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin telah bertanya ataupun membangkitkan isu kerosakan padi. Digunakan baja organik ini, padi rosak. Saya hendak memaklumkan di sini bahawa kerajaan memang sedar perkara ini dan syarikat berkenaan telah pun dan ambil tindakan, pada 3 Disember yang lalu, syarikat yang telah tidak membekalkan baja, mengikut spesifikasi yang ditetapkan telah pun dihantar surat penamatan kontrak. Terima kasih Yang Berhormat kerana membangkitkan perkara ini.

Yang Berhormat Datuk Akbar, saya hendak sambung balik, bertanyakan bilangan petani ataupun penanam yang mengamalkan *Good Agriculture Practice* ataupun sijil Amalan Ladang Baik Malaysia ataupun SALAM. Pada hari ini 223 ladang telah diberikan sijil Amalan Ladang Baik Malaysia. Ini bermakna bahawa ladang-ladang berkenaan mempunyai rekod, sejarah, pengusahaan tapak, pengusahaan tanah, pengusahaan baja dan lain-lain. Ada enam 16 kriteria yang digunakan sebelum sesuatu ladang itu diiktiraf sebagai sebuah ladang yang mendapat sijil Amalan Ladang Baik Malaysia.

Saya seterusnya Tuan Yang di-Pertua, pergi kepada Ahli Yang Berhormat Hajah Mumtaz yang bertanya sejauh mana usaha kerajaan bagi menjamin bekalan makanan beras berterusan dan mencadangkan supaya Universiti Pertanian Malaysia diwujudkan semula. Kita berpendapat tidak perlu diwujudkan semula kerana kurikulum Universiti Pertanian sudah pun diubahsuai untuk memastikan bahawa ia kembali kepada kursus-kursus yang dahulunya dikendalikan, sebelum ia ditukar nama dan ini sudah pun berlaku Tuan Yang di-Pertua dan kita cukup yakin dengan tindakan-tindakan di bawah Dasar Bekalan Jaminan Makanan yang diperkenalkan pada bulan Mei yang lalu. Maka kita cukup yakin bahawa bekalan beras negara akan bertambah dan dengan itu kita tidak akan berhadapan lagi dengan masalah krisis yang kita hadapi pada bulan Mei tahun ini. Itu jawapan kepada Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Loga Chitra mencadangkan supaya FAMA menggalakkan lebih ramai individu dan golongan siswazah menceburi bidang pertanian. Memang ini satu pendekatan yang diambil oleh kementerian secara keseluruhannya, bukan sahaja FAMA. FAMA di bawah program pasar tani umpamanya, kira-kira 10% peserta pasar tani yang berniaga di pasar tani merupakan graduan dan FAMA ada program untuk menggalakkan graduan. Kita juga di bawah Agro Bank umpamanya ada program di bawah bank tersebut untuk memberikan perhatian kepada siswazah dalam menceburi bidang pertanian. Adalah menjadi prioriti kerajaan, menggalakkan anak-anak muda terlibat dalam bidang pertanian termasuklah para graduan dalam pelbagai bidang. Kita bersyukur kerana beberapa graduan telah pun berjaya dalam bidang pertanian sama ada bidang ternakan ataupun tanaman. Kalau kita menghadiri beberapa majlis anugerah umpamanya, kita rasa bangga kerana yang mendapat anugerah tersebut di antaranya adalah para graduan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat juga membuat cadangan supaya syarikat milik penuh kerajaan mengimport baja dan diedarkan terus kepada petani. Untuk makluman Ahli Yang

Berhormat, baja ini satu isu yang serius dan senang ditangani oleh kerajaan. 90% daripada baja di negara ini digunakan untuk kelapa sawit dan getah. Padi cuma 5% hingga 6% sahaja. Untuk padi, tidak ada masalah kerana kerajaan membekalkan baja melalui NAFAS. Jadi NAFAS adalah sebuah GLC seperti yang dicadangkan oleh Yang Berhormat. Cuma, baja untuk kelapa sawit, baja untuk getah, 90% daripada keperluan baja dibekalkan oleh syarikat-syarikat swasta. Ada kira-kira 10 buah syarikat besar dan kerajaan sudah pun mengadakan pertemuan dengan mereka dipimpin oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri dan mereka sudah pun diberi ingatan oleh kerajaan supaya mengambil tindakan untuk mengurangkan harga. Setakat ini, harga cuma turun 15% sahaja dan kita dijanjikan menjelang awal tahun hadapan akan berlaku lagi pengurangan harga baja. Yang Berhormat Menteri mencadangkan supaya digalakkan baja kompos. Di dalam sektor pertanian, ini memang satu perkara yang diamalkan oleh pihak kerajaan. Jadi saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat kerana membuat cadangan tersebut.

■1900

Yang Berhormat Puan GK Loga Chitra saya sudah sebut tadi untuk syarikat milik penuh kerajaan mengimport baja. Saya tidak mahu ulang.

Yang Berhormat Tuan Ahmad bin Hussin mencadangkan supaya kerajaan menyediakan rumah tanah untuk golongan nelayan yang miskin. Saya ingin maklumkan bahawa memang kerajaan ada program di bawah RMK-8 yang telah pun berlalu 525 buah rumah dibina untuk nelayan di lima kawasan dan RMK-9 pada masa 1,080 unit rumah akan dibina di lima kawasan di Tok Bali, di Kuah, di Kuala Pahang, di Pangkor, di Kuala Juru Pulau Pinang, Kota Belud Sabah. Bilangannya 1,080 unit. Nilainya kira-kira RM150 juta. Jadi kerajaan memang ada program.

Mengenai cadangan Tuan Ahmad bin Hussin supaya projek pusat benih di Perlis tidak dipindahkan tempat lain saya ingin maklumkan bahawa memang ada ura-ura dengan sedikit masalah pusat benih ini dilancarkan oleh Yang Berhormat Perdana Menteri sedikit masa dahulu. Yang Berhormat Tuan Ahmad bin Hussin pun tahu ada ura-ura bahawa pusat ini akan dipindahkan ke tempat lain. Saya beri jaminan bahawa kita telah pun mendapat surat daripada Yang Berhormat Menteri Besar negeri Perlis dan telah pun dibuat keputusan bahawa kekal pusat benih ini untuk pengetahuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Tuan Ahmad bin Hussin akan kekal di Perlis.

Yang Berhormat Puan Heng Seai Kie mencadangkan supaya kontrak sewaan kepada petani yang mengusahakan tanah tanpa izin yang terlibat dalam tanaman pasar telah terbukti berjaya dalam bidang ini. Ini pengurusan kerajaan negeri dan kita difahamkan bahawa lebih 50% penanam sayur di negara kita ini tanam sayur atas tanah yang tidak dimiliki oleh mereka. Ini satu isu dibangkitkan kepada kami di kementerian. Kita sentiasa berunding dengan kerajaan negeri untuk menggalakkan mereka menganugerahkan tanah kepada penanam-penanam sayur supaya kehidupan mereka lebih terjamin.

Yang Berhormat Dato Sri Empiang Jabu mengingatkan kementerian supaya memainkan peranan dengan lebih aktif lagi untuk meningkatkan taraf sosial petani. Saya ucap terima kasih atas peringatan tersebut. Kita sentiasa prihatin dengan pandangan sebegini. Ingatan Yang Berhormat supaya kita tingkatkan usaha yang penting ialah kita hendak lihat peningkatan taraf hidup petani. Apa jua kita lakukan akhirnya kita hendak lihat petani keluar daripada kelompok kemiskinan. Itu merupakan agenda besar kami dan insya-Allah kita akan lipat gandakan usaha bagi mencapai matlamat tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin bangkitkan juga tentang masalah mesin ataupun masalah jentera. Yang Berhormat mencadangkan supaya jentera digunakan lebih banyak lagi untuk menggantikan atau mengurangkan penggunaan buruh asing. Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat di sini bahawa kerajaan dalam tempoh tahun ini seperti yang disebut oleh Yang Berhormat Datuk Akbar tadi kerajaan telah menambah peruntukan dengan ketara dan sebahagian daripada peruntukan ini adalah untuk membeli jentera. Tidak pernah lagi dalam sejarah tanah air kerajaan menyediakan peruntukan besar untuk beli jentera.

Saya ingin maklumkan bahawa dalam tempoh dua tahun setengah kerajaan akan membelanjakan RM305 juta untuk menyediakan jentera kepada petani. Ini merupakan peruntukan paling besar dalam sejarah negara kita kerajaan menyediakan peruntukan. Sebagai contoh untuk traktor sahaja kerajaan akan menyediakan 786 buah traktor seluruh negara. 786 buah, satu traktor kosnya kira-kira RM80,000. Contoh lagi jentuai juga satu masalah di kawasan padi, tidak cukup jentuai. Saya hendak maklumkan bahawa kerajaan akan menyediakan kepada LPP 236 buah jentuai. Ini merupakan masalah yang dihadapi oleh petani tak cukup jentuai. Ini contoh betapa prihatinnya kerajaan untuk menggunakan jentera dalam perladangan. Peruntukannya RM305 juta untuk dua tahun setengah.

Inilah komitmen kerajaan untuk membantu petani dan saya harap Ahli Yang Berhormat akan membantu memastikan bahawa segala peruntukan besar yang disediakan ini akan mencapai matlamatnya Yang penting kita hendak tingkatkan bekalan makanan negara, yang penting kita hendak tingkatkan pendapatan petani, yang penting kita hendak sediakan peluang-peluang pekerjaan bukan sahaja kepada orang kampung tapi anak muda di kampung-kampung supaya kita dapat mengelakkan penghijrahan daripada kampung ke bandar untuk memastikan bahawa kampung-kampung menjadi dengan izin *viable, entities* supaya dengan itu kita dapat wujudkan pertumbuhan-pertumbuhan kawasan baru di luar bandar.

Jadi Tuan Yang di-Pertua terima kasih saya ucapkan kepada 11 Ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan banyak isu. Saya mohon maaf jika ada satu dua isu saya tak jawab dan saya ingin maklumkan bahawa kita mengambil perhatian berat ke atas isu-isu yang dibangkitkan dan saya sekali lagi merakamkan penghargaan dan saya ucapkan selamat maju jaya kepada semua Ahli Yang Berhormat. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.*

Tuan Yang di-Pertua: Selamat maju jaya kepada Yang Berhormat juga.

Dato' Mustapa bin Mohamed: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi.

7.05 mlm.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Tuan Haji Fadillah bin Yusof]:

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim. Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu izinkan saya bagi pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) mengucapkan ribuan terima kasih di atas peluang diberikan untuk menerangkan mengenai dasar, strategi dan program yang dilaksanakan oleh MOSTI. Izinkan saya mengambil peluang ini untuk menjelaskan langkah-langkah yang sedang diambil bagi memastikan sains, teknologi dan inovasi mampu memanfaatkan masyarakat di semua peringkat.

Tuan Yang di-Pertua, teras pembangunan dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan yang berkaitan dengan MOSTI adalah untuk memanfaatkan sains, teknologi dan inovasi sebagai pemacu utama dalam meningkatkan keupayaan negara untuk menguasai dan menggunakan pengetahuan bagi menjana kekayaan dan kemakmuran serta membina sebuah masyarakat yang sejahtera. Strategi dan kaedah yang diguna pakai oleh MOSTI bagi merealisasikan hasrat tersebut adalah seperti berikut:

- (i) memperkukuhkan sistem inovasi kebangsaan;
- (ii) mempertingkatkan penyebaran dan penggunaan pengetahuan dan teknologi;
- (iii) menggabungkan inisiatif R&D dan pengkomersialan;
- (iv) meningkatkan kadar pengkomersialan R&D;
- (v) menggalakkan penstandardan dan jaminan kualiti;
- (vi) menggalakkan kesedaran STI;
- (vii) mempertingkatkan rangkaian antarabangsa;
- (viii) menggalakkan keteknousahawan;
- (ix) meningkatkan kemampuan dan keupayaan teknologi usahawan kecil dan sederhana; dan
- (x) meningkatkan pembangunan modal insan.

Berdasarkan kepada strategi-strategi di atas MOSTI telah pun menubuhkan jentera pelaksanaan berserta beberapa inisiatif termasuklah:

- (i) penubuhan Majlis Inovasi Kebangsaan yang bertujuan menerajui usaha menggubal dasar dan strategi utama bagi mengelakkan inovasi berlandaskan model inovasi di peringkat kebangsaan dan syarikat serta menyumbang ke arah pembangunan kelompok inovatif yang dinamik;
- (ii) penubuhan jawatankuasa tindakan dan penyelarasan inovasi negara;
- (iii) mempergiatkan kerjasama antara institusi penyelidikan dan universiti dengan industri dalam R&D bagi meningkatkan produktiviti dan

pembangunan teknologi syarikat serta menambah hasil universiti dan institusi penyelidikan;

- (iv) penubuhan pusat-pusat kecemerlangan dan teknologi terkini. Antara pusat kecemerlangan berkenaan ialah Institut Agro Bioteknologi, Institut *Pharmaceutical* dan *Nutraceutical*, Institut GENOM Malaysia, pusat pemprosesan herba dan institut pembangunan kerja berpengetahuan, *Creative and Multimedia Development Centre* dan *Smartcard New Application Centre*;
- (v) meningkatkan akses dan menambah baik mekanisme pembiayaan;
- (vi) memantapkan pangkalan data dengan mengemas kini pangkalan data mastik di MOSTI dan memantapkan portal krste.my bagi memastikan maklumat dapat dimanfaatkan oleh semua *stakeholders*;
- (vii) meningkatkan pemindahan dan perolehan teknologi dan pengkomersialan dengan meningkatkan rangka kerja harta intelek;
- (viii) meningkatkan bilangan *research*, saintis dan *engineers* melalui program pembangunan modal insan dan *brain gain* Malaysia; dan
- (ix) meningkatkan bilangan pakar dalam teknologi maklumat melalui penyediaan geran seperti *e-content*, *demonstrator application grant scheme*, *multimedia grant scheme* serta pelbagai geran lain di bawah MDEC.

■1910

Tuan Yang di-Pertua, bagi menjawab soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Armani binti Haji Mahiruddin yang telah membangkitkan isu mengenai program yang dijalankan oleh kementerian untuk memperluaskan program-program ICT di kawasan bandar dan luar bandar. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, adalah menjadi hasrat kerajaan untuk memastikan semua golongan masyarakat di kawasan bandar dan luar bandar memanfaatkan potensi teknologi maklumat dan komunikasi. Selaras dengan hasrat tersebut, pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi dengan kerjasama pelbagai agensi serta dengan sokongan pihak sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan telah mengambil pelbagai langkah dengan memperluaskan program-program ICT di kawasan bandar dan luar bandar.

Penekanan program perluasan ini adalah kepada tiga teras utama iaitu:

- (i) meningkatkan kesedaran ICT di kalangan masyarakat;
- (ii) mempertingkatkan pembangunan aplikasi ICT bagi kegunaan masyarakat tempatan; dan
- (iii) adalah melaksanakan projek ICT khusus kepada komuniti sasaran terpilih dengan tujuan membantu mempertingkatkan taraf dan kualiti hidup.

Dalam usaha meningkatkan kesedaran ICT di kalangan masyarakat, pihak MOSTI telah melaksanakan aktiviti *road show* seperti:

- (a) MISTI MOSTI ataupun Minggu Sains dan Teknologi dan ICT di peringkat nasional dan negeri;
- (b) mengadakan minggu kerjaya berkaitan ICT; dan
- (c) melaksanakan inisiatif penggunaan internet secara positif serta forum keselamatan siber.

Untuk tahun 2008 sahaja, MOSTI telah pun mengadakan tiga siri *road show* di Sabah, Sarawak dan Perlis. Di samping itu, Yayasan Inovasi Negara telah ditubuhkan dengan tujuan memasyarakatkan sains, teknologi dan inovasi di kalangan rakyat serta memupuk budaya inovasi di kalangan masyarakat Malaysia terutama di peringkat akar umbi. Bagi mempertingkatkan pembangunan aplikasi ICT bagi kegunaan masyarakat tempatan, MOSTI melalui *agencies* seperti MIMOS dan MDEC telah menghasilkan pelbagai aplikasi ICT yang boleh dimanfaatkan secara langsung oleh komuniti bandar dan luar bandar. Di antara inisiatif yang diambil termasuklah, melaksanakan projek agribazar ataupun agrimall iaitu sebuah inisiatif yang menyediakan peluang perniagaan kepada golongan petani dan pengusaha kecil dan sederhana menggunakan ICT bagi tujuan promosi dan perniagaan produk tempatan.

Melalui inisiatif agribazar ataupun agrimall, para petani diberi latihan dan bimbingan penggunaan e-dagang, aspek perundingan penggunaan teknologi dan aktiviti pertanian serta penyediaan jaringan perniagaan bagi memastikan maklumat pasaran, harga dan bekalan dapat diakses pada bila-bila masa dan di mana jua. Di samping usaha tersebut, fokus juga telah diberikan kepada penggalakan pembangunan dan penggunaan aplikasi ICT serta sistem komputer mesra rakyat dengan memperkenalkan aplikasi ICT yang boleh diguna secara langsung dalam aktiviti harian. Antara aplikasi yang dibangunkan termasuklah k-masjid, e-khutbah, e-pekak, e-pusara dan pelbagai aplikasi mesra rakyat.

Bagi meningkatkan lagi penerimaan masyarakat terhadap sistem komputer, MIMOS sebuah agensi di bawah MOSTI telah pun mencipta komputer peribadi berteknologi terkini dengan kos yang lebih rendah dikenali sebagai *Idola* dan *Jeny*. Manakala bagi memupuk minat di kalangan pelajar, MDEC dengan kerjasama Kementerian Pelajaran telah pun melaksanakan aplikasi sekolah bestari ataupun *smart school* sebagai salah satu aplikasi perdana ataupun *flagship application* dengan izin, MSE Malaysia. Menyedari keperluan pelaksanaan pembangunan ICT di luar bandar dan bandar, MOSTI melalui Program Skim Aplikasi Penunjuk Cara ataupun *Demonstrator Application Grant Scheme* dengan izin, dan Komuniti InnoFund, telah membiayai pelbagai projek ICT khusus ditujukan kepada komuniti sasaran terpilih merangkumi ibu tunggal, warga emas, orang kurang upaya dan masyarakat terpinggir di pedalaman.

Di antara projek yang dilaksanakan ialah *Projek Mother's for Mothers* dengan izin ataupun *Home Makers* khusus kepada suri rumah. Selain itu, e-centre sasarannya khusus kepada ibu

tunggal dan wanita di pinggir bandar, Tani.Net iaitu kepada masyarakat tani, *networking woman* iaitu kepada Ahli Pertubuhan Wanita ataupun NCWO, e-bario untuk komuniti pedalaman Sarawak, e-pondok untuk komuniti pondok di Kelantan, *Cyber 'K'* ataupun *e-community for Children's Homes* untuk menghubungkan rumah anak yatim dengan kerjasama *Lion Club of Kuala Lumpur*. Selain itu, ERHAM for *youth project, providing sexual and reproductive health knowledge and responsible living skill to other lessons*, dengan izin. Di samping itu, e-talesemia, e-warga kota, kerjasama dengan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur. Pemulihan Dalam Komuniti Network ataupun PDK.net, inisiatif oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat dan RT.net, fokus kepada ahli rukun tetangga dan masyarakat setempat. Selain itu, *wargaemas network*, tumpuan khusus kepada warga emas serta pelbagai projek yang lain.

Sukacita dimaklumkan pelaksanaan projek-projek di atas telah menerima pengiktirafan di peringkat antarabangsa. Sebagai contoh e-pekak telah mendapat pengiktirafan daripada Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu ataupun *UN Malaysia Award 2001* dalam aspek penggunaan ICT dalam masyarakat. Manakala projek *Cyber 'K'* mendapat pengiktirafan oleh *Global Knowledge Partnership* dan *United Nation Development Program* ataupun *UNDP* dalam kategori *best practice* dalam pembangunan komuniti serta projek yang sama telah diiktiraf oleh Yayasan Microsoft sebagai salah satu projek terpilih untuk *showcase* di peringkat global. Selain itu, projek e-bario juga telah menerima dua anugerah antarabangsa iaitu sebagai pemenang bersama *Society of Satelit International* atau SSPI, *Industry Innovators Award* dan sebagai antara tujuh komuniti terpintar dunia daripada *teleport association* ataupun WTA yang merupakan organisasi terulung *teleport* antarabangsa.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, MOSTI menerusi agensi Remote Sensing Malaysia telah membangunkan sistem ramalan lokasi ikan pada tahun 2007. Sistem ini dengan kerjasama Jabatan Perikanan Malaysia, Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia, MIMOS Berhad dan Persatuan Nelayan Kebangsaan. Penggunaan sistem ramalan lokasi ikan ini adalah menggunakan teknologi *remote sensing* dan teknologi-teknologi lain seperti GPS. Fasa pertama pembangunan sistem ini bagi perairan Pantai Timur Semenanjung. Ia dijangka siap dalam jangka masa lima bulan dan dioperasi pada pertengahan tahun 2009. Ini akan diikuti dengan fasa seterusnya iaitu meliputi perairan Pantai Barat Semenanjung dan ke Sabah dan Sarawak.

Sistem ini menggunakan parameter suhu permukaan laut, rumpai laut ataupun phytoplankton dan arus permukaan laut yang diperolehi dari imej satelit bagi menghasilkan peta yang menunjukkan kawasan-kawasan berpotensi tinggi bagi penangkapan ikan. Peta-peta ini kemudiannya akan disebar untuk kegunaan nelayan melalui pejabat-pejabat persatuan nelayan. Sistem ramalan lokasi ikan tersebut akan memberi faedah berikut:

- (i) menjadikan industri perikanan negara lebih kompetitif khusus bagi perikanan laut dalam bagi menyumbang kepada ekonomi negara melalui peningkatan hasil dan pengurangan import perikanan;

- (ii) menjimatkan kos keseluruhan operasi minyak dan tenaga buruh melalui pencarian lokasi penangkapan ikan yang lebih cekap berbanding dengan tempoh pencarian sekarang yang merangkumi 30% ke 40% dari waktu keseluruhan operasi; dan
- (iii) meningkatkan pendapatan dan taraf hidup nelayan.

Sistem ini seterusnya akan ditambah baik dari masa ke semasa khusus dengan perwujudan pangkalan data perikanan yang menyeluruh dan akan diperluaskan kepenggunaannya di seluruh negara. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop telah mencadangkan supaya MOSTI membuat R&D dalam penggunaan teknologi memetik buah kelapa sawit dan penorehan getah untuk mengurangkan penggunaan tenaga buruh terutama buruh asing dalam sektor perladangan. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, pihak kementerian sentiasa memberikan galakan dalam bidang pendidikan dan pembangunan R&D dan pelbagai lapangan industri khususnya bagi meningkatkan kualiti dan kuantiti hasil pengeluaran tempatan.

Sehubungan dengan itu, antara langkah-langkah yang dilaksanakan dan membantu mengurangkan kebergantungan kepada buruh asing, MOSTI telah membiayai empat projek yang bernilai RM5 juta bagi melaksanakan R&D dalam penggunaan teknologi memetik dan mengangkut buah kelapa sawit. Penghasilan teknologi ini akan berupaya untuk meningkatkan produktiviti dalam memetik buah kelapa sawit mentah dan mengangkut buah kelapa sawit ini ke pusat pengumpulan atau kilang bagi tujuan pemprosesan selanjutnya. Jadi Tuan Yang di-Pertua, akhirnya MOSTI berharap dengan usaha-usaha yang dijalankan, dengan sokongan oleh Yang Berhormat semua, kita akan dapat merancang dengan lebih bermatlamat lagi dan visi sebagaimana yang diharapkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan rakyat keseluruhannya akan dapat kita capai.

■1920

Untuk itu saya mengucapkan terima kasih. Semoga kita juga akan terus berjaya dan memperjuangkan nasib rakyat kita. Sekian, Assalamualaikum *warahmatullahi wabarakatuh*.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Yang Berhormat Timbalan Menteri Pelancongan. Kalau tak dapat selesaikan, boleh sambung esok.

Timbalan Menteri Pelancongan [Dato' Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan yang melibatkan Kementerian Pelancongan. Pertama sekali Yang Berhormat Datuk Akhbar Ali telah mencadangkan agar Kementerian Pelancongan menggunakan pendekatan negeri Melaka di dalam mempromosikan Malaysia dengan mencadangkan agar kejayaan Melaka dapat dijadikan contoh dengan mengambil terutama sekali Melaka kini semakin terkenal setelah penganugerahan darjah kebesaran negeri kepada bintang antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, *Tourism Malaysia* sebagai agensi kementerian Pelancongan senantiasa melipat kali gandakan usaha-usaha *destination marketing*, dengan izin, iaitu aktiviti pemasaran yang fokus kepada destinasi-destinasi pelancongan yang berkualiti yang mendapat di setiap negeri di Malaysia. Ini adalah bagi destinasi yang mampu menarik pelancong untuk datang ke negeri Melaka.

Di antara langkah-langkah yang sedia dan telah dilaksanakan oleh Kementerian Pelancongan dan *Tourism Malaysia* untuk mempromosikan Melaka termasuk mengambil bahagian secara aktif di dalam Pameran Pelancongan Antarabangsa serta menganjurkan misi galakkan di luar negara, menganjurkan *Mega Familiarization Trip* dengan izin, atau Program Lawatan Suai kenal untuk media dan *travel agency* dari negara asing, memperluaskan publisiti mengenai destinasi-destinasi pelancongan yang menarik dan mengedarkan brosur melaksana dan mempergiatkan usaha-usaha pengiklanan bagi negeri Melaka, memperkenalkan Melaka sebagai destinasi MICE iaitu *Meeting, Incentive Convention and Exhibition*, dengan izin, dan bekerjasama dengan Kerajaan Negeri Melaka dan wakil-wakil industri pelancongan. Ini bertujuan untuk membentuk *creative packaging* dengan izin, dan memasarkan pakej pelancongan *niche*.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Nor bertanya sama ada perkampungan Orang Asli terlibat di dalam pelancongan kementerian untuk dijadikan sebagai produk pelancongan. Tuan Yang di-Pertua, untuk pengetahuan Yang Berhormat, pihak Kementerian Pelancongan melalui agensi *Tourism Malaysia* senantiasa berusaha mencari produk yang baru untuk dijadikan produk pelancongan.

Antara usaha Kementerian Pelancongan serta agensi *Tourism Malaysia* adalah menjadikan perkampungan Orang Asli sebagai produk pelancongan. Negeri-negeri yang terlibat dalam menjadikan perkampungan Orang Asli sebagai produk pelancongan adalah seperti berikut:

- (i) Perak
- (ii) Pahang
- (iii) Selangor; dan
- (iv) Negeri Sembilan

Manakala di negeri-negeri lain pihak Kementerian Pelancongan dan Agensi *Tourism Malaysia* sedang mengenal pasti perkampungan Orang Asli yang berpotensi untuk dijadikan sebagai produk pelancongan. Dengan adanya usaha sedemikian, dapat meningkatkan lagi taraf sosio-ekonomi masyarakat perkampungan Orang Asli di serata negeri Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, terdapat tiga keluarga Orang Asli yang turut dalam program *homestay* di perkampungan Melayu seperti di Kampung Hulu cucuh dan kampung Bukit Bangkung di Selangor.

Sebuah perkampungan Orang Asli di Kuala Medang, Pahang telah dijadikan salah satu pakej lawatan *Homestay* Kuala Medang. Di samping itu terdapat penglibatan Orang Asli dan suku kaum Temuan di Kampung Luntur dan di kampung Bukit Kepong membuat persembahan kebudayaan sewang di *Homestay* Laman Bakinang, Negeri Sembilan. Kementerian ini dengan

kerjasama Jabatan Hal Ehwal Orang Asli sedang mengenal pasti perkampungan Orang Asli yang sesuai untuk dimasukkan sebagai peserta *homestay* dan juga pakej lawatan *homestay*.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Hajah Sharifah Azizah binti Dato' Syed Zain meminta agar kementerian mencari mekanisme baru untuk menilai pencapaian pejabat-pejabat luar negara kerana untuk menutup pejabat-pejabat yang tidak *perform* dalam tiga bulan adalah tidak kena kepada masa ini oleh sebab ekonomi dunia merudum dan oleh itu orang pun susah nak melancong.

Tuan Yang di-Pertua, mekanisme prestasi pejabat *Tourism Malaysia* di luar negara diukur melalui petunjuk-petunjuk berikut:

- (i) kedatangan pelancong
- (ii) pertambahan pendapatan;
- (iii) purata tempoh tinggal; dan
- (iv) pakej-pakej pelancongan.

Namun begitu pada masa ini dunia menghadapi kemelesetan ekonomi dan kewangan yang menjejaskan industri pelancongan dunia. Strategi-strategi Malaysia pada waktu ini adalah untuk menumpukan promosi di pasaran-pasaran yang memberi pulangan, kedatangan pelancong dan pendapatan negara. Sekiranya pasaran-pasaran tidak menunjukkan respons kepada aktiviti-aktiviti promosi Malaysia, maka strategi selanjutnya adalah untuk menyalurkan peruntukkan promosi ke pasaran-pasaran yang memberi pulangan. Perkara ini akan dipantau dari bulan ke bulan supaya Malaysia dapat memaksimumkan keberkesanan dari segi promosi dan pulangan kepada negara dalam situasi krisis ekonomi global kini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Hajah Sharifah Azizah binti Dato' Syed Zain menanyakan berkenaan peranan Majlis Tindakan Pelancongan Negeri. Peranan Majlis Tindakan Pelancongan Negeri adalah untuk mengadakan acara-acara pelancongan di peringkat negeri, memantau pembangunan infrastruktur kawasan pelancongan dan akhir sekali bekerjasama dengan kerajaan negeri, agensi kerajaan dan pihak swasta dalam mengenal pasti produk-produk pelancongan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dato' Haji Ahmad Rusli bin Haji Iberahim mencadangkan supaya pihak kementerian mewajibkan hotel-hotel mendapatkan sijil perakuan halal, pensijilan halal di hotel-hotel adalah di bawah kuasa pihak JAKIM, manakala penguatkuasaan sijil halal adalah bidang kuasa Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Hajah Sharifah Azizah binti Dato' Syed Zain mencadangkan agar Kementerian Pelancongan promosi walaupun di negeri-negeri pembangkang adalah menjadi dasar kementerian Pelancongan mempromosikan Malaysia sebagai destinasi pelancongan tanpa mengira satu lokasi pelancongan terletak di negeri-negeri pembangkang atau

sebaliknya. Ini terbukti daripada pelan dan tindakan promosi sama ada yang dijalankan di peringkat antarabangsa ataupun domestik.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dato' Haji Ahmad Rusli bin Haji Ibrahlim juga minta Menteri Pelancongan menyatakan kenapa insentif-insentif seperti pengecualian cukai tidak diberikan sama rata pada semua pengusaha hotel dan *resort* kerana insentif-insentif banyak diberi kepada pengusaha dari Sabah dan Sarawak. Untuk makluman Yang Berhormat, insentif pengecualian cukai adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Kewangan dan Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Heng Seai Kie mendakwa bahawa terdapat agensi pelancongan yang memaksa *tour guide* wanita untuk menandatangani kontrak kerja supaya bersetuju untuk tidur sebilik dengan pemandu bas...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat masa cukup, Yang Berhormat boleh sambung esok. Untuk makluman Yang Berhormat, Puan Heng Seai Kie.

Dato Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib: Minta maaf.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih.

Dewan ditangguhkan pada pukul 7.30 malam.